

نسخه‌های جدید

(گزیده‌ای از نسخه‌های خطی نفیس خریداری شده یا اهدایی)

سید محمود مرعشی نجفی

حجم ورود کتاب، به‌ویژه کتابهای چاپی، به این کتابخانه چنان چشمگیر است که به‌طور متوسط در هر هفته یک کتابخانه شخصی از پژوهشگران و فرهیختگان جامعه علمی و فرهنگی به این کتابخانه اهدا می‌شود؛ و از حدود ده سال قبل تا کنون، شمار کتابهای چاپی اهدایی به ۱۸۵ هزار جلد رسیده است.

اینک فهرست گزیده‌ای از نسخه‌های خطی نفیس خریداری شده یا اهدایی را، که در شش ماهه نخست سال جاری به گنجینه این کتابخانه بزرگ افزوده شده است، برمی‌شمارم. ان شاء الله از این پس، گزارش خرید نسخه‌های خطی کتابخانه را در پایان هر شش ماه خواهیم آورد.

گفتنی است که معرفی این نسخه‌ها باشتاب و در مدتی اندک فراهم گردید. از این رو، اشتباه در آنها اجتناب‌ناپذیر است. از خوانندگان عزیز مصرّانه می‌خواهم تا چنانچه خطایی یافتند، از تذکر دریغ نوزند.

۱. آصفیه، به فارسی، در وصف حالات رذیله عبدالوهاب خان شیرازی ملقب به آصف‌الدوله که از سوی ناصرالدین شاه قاجار مدتی متولی آستان قدس رضوی و فرمانروای خراسان و سیستان بوده است، تألیف عبدالاحمد بن عبدالله الخوافی که در اوائل سده ۱۴ ق آن را نگاشته است، وی در این اثر به ردّ آصف‌الدوله پرداخته و شدیداً به وی تاخته است، نسخه چاپ شده و نایاب، خط نستعلیق، قطع رقعی. «ش ۱۰۹۵۸ م»

در شش ماهه نخست سال جاری، ۴۹۵ نسخه خطی به گنجینه جهانی مخطوطات اسلامی کتابخانه بزرگ حضرت آیت‌الله‌العظمی مرعشی نجفی (ره) افزوده شد. از این مجموعه، ۲۹۳ نسخه آن خریداری شده و ۲۰۲ نسخه اهدایی است. در میان نسخه‌های اهدایی، ۱۳۲ نسخه مربوط به کتابخانه آیت‌الله حاج میرزا عبدالله سرابی (ره) می‌باشد که همراه ۳۰۴۹ جلد کتاب چاپی از سوی بازماندگان آن فقید سعید به این کتابخانه اهدا شده است. همچنین ۲۳ نسخه خطی دیگر مربوط به آثار علمی آیت‌الله حاج سید محمد باقر موسوی صفوی شیرازی (ره)، معروف به ملا باشی، است که بیشتر آنها نسخه‌های اصل به خط مبارک آن مرحوم می‌باشد که در تیرماه از سوی آقای دکتر سید محمدتقی آیت‌اللهی، از نوادگان آن عالم ربانی، به گنجینه جهانی مخطوطات اسلامی این کتابخانه بزرگ اهدا شد. گزارش تفصیلی آن را ان شاء الله در شماره زمستان این فصلنامه، به ضمیمه معرفی گزیده‌ای از نسخه‌های خطی خریداری شده و اهدایی در شش ماهه دوم، خواهیم آورد. چند نسخه اصلی خطی دیگر از آثار آیت‌الله حاج میرزا یوسف مجتهد تبریزی (ره) نیز از جمله نسخه‌های خریداری شده است که در این گزارش معرفی شده‌اند.

۲. اتحاد اسلام، به فارسی، مؤلف ناشناخته، این اثر را مؤلف در ۱۸ جمادی الآخر سال ۱۳۱۲ ق در حومه مسقط در کشور عمان به پایان برده است، کتابت ربیع الاول سال ۱۳۲۷ ق، خط نستعلیق خوش ابوالفضل تهرانی، صفحات مجدول، قطع رقعی. «ش ۱۰۵۳۰ م»

۳. اثبات التجوم علی الوجه المرسوم، در ترجمه فارسی رساله صحت علم نجوم علی بن طاووس حلّی، مترجم ناشناخته، کتابت محرم سال ۱۰۸۳ ق، خط نستعلیق خوش تقی الدین محمد بن حسن رضوی قاینی، نسخه بسیار نفیس و نایاب، تاکنون چاپ نشده است، قطع رحلی کوچک. «ش ۱۰۸۶۷ م»

۴. احکام حدود و قصاص، به فارسی، از محمد اسماعیل بن محمد محسن شاهرودی، نسخه اصل به خط مؤلف در پنجشنبه ۱۵ شعبان سال ۱۳۰۰ ق، قطع رقعی، خط نسخ خوش، نسخه نفیس. «ش ۱۰۸۳۱ م»

۵. إحياء الإجهاد لإرشاد العباد، به عربی، از سید محمد بن علامه سید دلدار علی نقوی نصیرآبادی هندی، کتابت سال ۱۲۲۶ ق، به خط نسخ خوش، نسخه مصحح که در حیات مؤلف کتابت شده و حواشی با امضای «منه مد ظله العالی» است، قطع رقعی. «ش ۱۰۶۲۱ م»

۶. اختیارات بدیعی، به فارسی، در طب، تألیف علی بن حسن انصاری معروف به عطّار، نسخه کهن مورخ سال ۹۴۵ ق، به خط نستعلیق خوش، مصحح، برگ آغازین افتاده، قطع وزیری، «ش ۱۰۶۰۴ م»

۷. الأذکار، ج ۱، به عربی، در فقه عامه، تألیف محی الدین نووی، نسخه نفیس و کهن مورخ نیمه نخست سده ۸ ه به خط نسخ درشت، برگ آغازین افتاده، قطع وزیری، اینجانب جلد دوم این کتاب را با همین خصوصیات و به خط کاتب این نسخه سال قبل برای این کتابخانه بزرگ خریداری نموده بودم. «ش ۱۰۶۴۴ م»

۸. الأربعین فی امامة الاثمة الطاهرين، به عربی، از مولی محمد طاهر بن محمد حسین شیرازی نجفی قمی، شیخ الاسلام و امام جمعه قم در عصر صفوی، متوفی به سال ۱۰۹۸ ق، نسخه در حیات مؤلف به سال ۱۰۹۱ ق به خط نسخ خوش سید مطلب بن کاظم حسینی کتابت شده و در ماه شوال سال ۱۰۹۵ ق از سوی حاجی یوسف پور باشتی وقف شده و تولیت آن را پس از خودش به مرحوم میر محمد

۹. کتاب الاربعین فی کشف الیقین، به فارسی، تألیف محمد شفیع بن محمد حسین کزازی، کتابت سال ۱۲۷۲ ق، نسخه نفیس و چاپ نشده، خط نسخ عالی، صفحات مجدول، قطع رقعی. «ش ۱۰۹۲۰ م»

۱۰. ارشاد الاذهان الی احکام الایمان، به عربی، از علامه حلّی، نسخه نفیس و کهن مورخ سده ۹ ق، مصحح، دارای حواشی بسیار، قطع جیبی، تملک آیت الله شیخ عباس بن شیخ حسن بلاغی نجفی از علمای بزرگ سده ۱۴ ق در نجف اشرف در پشت برگ آغازین آمده است. «ش ۱۰۶۲۴ م»

۱۱. إرشاد الأذهان، به عربی، از علامه حلّی، نسخه نفیس و کهن مورخ سال ۹۸۱ ق، به خط محمد بن جمال الدین حسین فخار شیرازی در روستای «سلقان» نسخه مصحح، قطع رقعی پالتویی، «ش ۱۰۷۷۲ م»

۱۲. ازهاق الباطل، به عربی، در ردّ فرقه وهابیه، تألیف امام الحرمین شیخ ابی المحاسن محمد بن داود همدانی شیعی، خط نستعلیق، کتابت سده ۱۴ ق، قطع رقعی. «ش ۱۰۸۲۵ م»

۱۳. الإستبصار، به عربی، از شیخ الطائفة، نسخه نفیس و کهن مورخ غرة ربیع الاول سال ۹۵۲ ق. به خط نسخ یوسف بن محمد خلخالی، قطع وزیری کوچک. «ش ۱۰۵۳۶ م»

۱۴. اسماء الرجال و الحدیث، به عربی، از ولی الدین ابو عبدالله محمد بن عبدالله الخطیب الفخریه، نسخه کهن و نفیس مورخ سده ۱۰ ق، به خط نسخ و ثلث ممتاز محمد بن عبدالله الخطیب و با همکاری شیخ حسین بن عبدالله بن محمد الطیبی، قطع رقعی. «ش ۱۰۷۱۰ م»

۱۵. اصول، به عربی، ناشناخته، نسخه نفیس و کهن مورخ سده ۸ ق، قطع جیبی، برگ آغازین افتاده، دارای حواشی بسیار. «ش ۱۰۶۸۲ م»

۱۶. اصول کافی، به عربی، از محمد بن یعقوب کلینی، نسخه کهن مورخ سده ۱۰ ق، تصحیح و مقابله شده و ۲ علامت بلاغ به خط علامه محمدباقر مجلسی دارد، قطع رحلی. «ش ۱۰۷۲۵ م»

۱۷. ألفتکده یا تذکرة شعراى فارسى، از اسحاق بیک، کتابت سده ۱۳ ق، به خط نستعلیق امان الله بن محمد تقی زنگنه از نوادگان شیخ علیخان زنگنه وزیر شاه عباس صفوی، قطع رقعی. «ش ۱۰۹۸۱ م»

۱۸. الفین، به عربی، از علامه حلی، نسخه کهن و نفیس، مورخ سال ۹۰۱ ق، به خط نسخ و نستعلیق علی مسلمی، تملک علی بن محمد بن حسن بن زین‌الدین عاملی از نوادگان شهید ثانی در پشت برگ آغازین آمده است، قطع رقعی. «ش ۱۰۷۷۳ م»

۱۹. کتاب امامت، به فارسی، ناشناخته، مؤلف در مقدمه این کتاب آورده که در شهر حیدرآباد هند در عصر سلطان عبدالله قطب شاه معاصر شاه اسماعیل صفوی در مورد امامت حضرت امیرالمؤمنین علی علیه‌السلام و ائمه طاهرین علیهم‌السلام نگاشته است، نسخه نفیس و نایاب و تاکنون چاپ نشده است، کتابت شنبه ۱۵ رمضان سال ۱۱۲۵ ق، به خط نستعلیق شیخ ماندگار علی دستجردی ابن محمد طاهر. بنابر گفته مرحوم حاجی نوری، فردی برگهای آغازین و پایان این کتاب را برداشته و آن را حدیقه الشیعه نام نهاده است، برخی گمان برده‌اند این کتاب تألیف معزالدین اردستانی است، در برگ پایانی این نسخه نام کتاب، اثبات الامامة آمده است، لیکن در مقدمه و در پایان کتاب این نام وجود ندارد. «ش ۱۰۸۶۶ م»

۲۰. امانیه، به فارسی، تألیف محمدباقر بن محمدجعفر شریف، کتابت ۲۹ ربیع‌الثانی سال ۱۲۹۷ ق، به خط نستعلیق زیبای باقر بن محمد، قطع رقعی. «ش ۱۰۹۳۶ م»

۲۱. انوارالمحمدیه، جلد ۱ و ۲، به فارسی، دانشنامه‌ای در موضوعات گوناگون، مؤلف ناشناخته، نسخه اصل به خط مؤلف که در عصر محمدشاه قاجار نگاشته شده است. خط فرزندمؤلف بر فراز برگ قبل از آغاز نسخه آمده است. نسخه نفیس و دارای مطالب سودمند، تاکنون چاپ نشده و در منابع موجود نام آن نیامده است. قطع رحلی بزرگ و قطور بالغ بر هشتصد صفحه به خط نستعلیق مؤلف، کتابت سده ۱۳ ق. «ش ۱۰۸۶۲ م»

۲۲. انوار الهدایه، به عربی، در فلسفه شامل جبر و اختیار، مؤلف مجهول، قطع رقعی، خط نسخ. «ش ۱۰۶۰۰ م»

۲۳. بازنامه ناصری، در علم شکار و طبیعت، به فارسی، تألیف شاهزاده تیمور میرزا ولد حسین علی میرزا فرمانفرما ابن فتح علی شاه قاجار. این اثر را مؤلف در عصر ناصرالدین شاه قاجار و به نام وی نگاشته است، نسخه نفیس و نایاب که نامش در منابع موجود از جمله الذریعه نیامده است، کتابت اواخر سده ۱۳ ق، به خط نستعلیق خوش. «ش ۱۰۸۲۷ م»

۲۴. بحر الحقایق، به فارسی، از عبدالصمد همدانی، کتابت در

حیات مؤلف سال ۱۲۳۵ ق، به خط نسخ خوش، قطع رحلی بزرگ. «ش ۱۰۶۱۱ م»

۲۵. بغیة الطالب فی المفروض و الواجب، به عربی، از شیخ خضر الجناحی النجفی، کتابت سال ۱۳۱۹ ق، به خط نسخ خوش، مصحح، قطع وزیری کوچک. «ش ۱۰۷۷۷ م»

۲۶. تاریخ جهانگشای جوینی، به فارسی، تألیف بهاءالدین محمد بن محمد الجوینی که به سال ۶۹۹ ق آن را نگاشته است. کتابت این نسخه در ۱۸ ذی‌الحجه سال ۱۲۷۳ ق به خط نستعلیق ممتاز محمدحسین بن علی علییادی، نسخه هنری، صفحات مجدول، صفحه آغازین دارای سرلوح مرصع، قطع رقعی کوچک. «ش ۱۰۹۱۵ م»

۲۷. تاریخ سلاطین ایران، به فارسی، احتمالاً از احسان‌الله خان، کتابت سده ۱۴ ق، به خط شکسته نستعلیق، نسخه مصحح، قطع وزیری کوچک. «ش ۱۰۶۰۶ م»

۲۸. تاریخ شمشیرخانی و یا تاریخ دلگشای شمشیرخانی، به فارسی، تألیف میرزا توکل بیک حسینی، فرزند تولک بیک. فرزند تولک بیک این کتاب را مؤلف که خود واقعه‌نویس دربار شاهزاده دارا شکوه «۱۰۲۴ - ۱۰۶۹ ق» بوده، با نثری آمیخته به خود ابیات شاهنامه فردوسی را برای محمدحیات شمشیرخانی حاکم غزنین «۱۰۶۳ - ۱۰۶۹ ق» نگاشته است. در دیباچه کتاب آمده که این اثر گزیده‌ای است از بخشهای شاهنامه که به نثر درآورده شده است. مؤلف این خلاصه، شاهنامه را در بیست و ششمین یا بیست و هفتمین سال سلطنت شاه جهان توأم با هجونامه ساختگی به انجام رسانده است. شرق شناس انگلیسی با نام جی. اتکینسون (J. Atkinson) همین خلاصه را به نام شاهنامه فردوسی به سال ۱۸۳۲ م در لندن به انگلیسی ترجمه و چاپ کرده است. کتابت نسخه موجود در جمعه ۱۱ رمضان سال ۱۲۶۴ به خط نستعلیق محمدعلی بن ملا نادعلی چشمه‌ای. نسخه بسیار نفیس و تاکنون چاپ نشده است، قطع رحلی. «ش ۱۱۰۴۰»

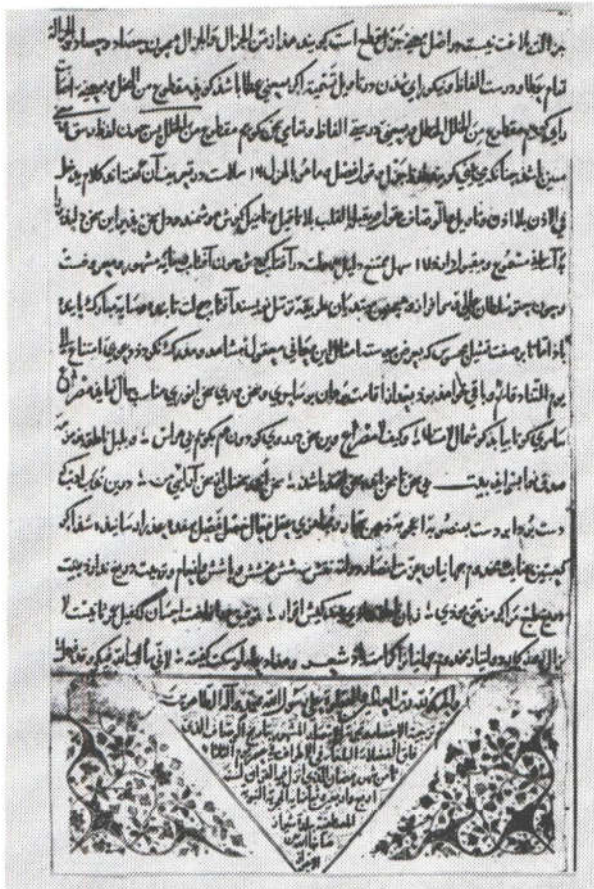
۲۹. تسیان الاوقات، به عربی، در هندسه و ریاضیات و هیئت، تألیف محمدحسین بن الله‌وردی اردبیلی، نسخه نفیس و چاپ نشده، در منابع موجود نامش نیامده است، مقابله و تصحیح شده است، خط نسخ دارای اشکال هندسی و نجومی، زیبا، کتابت سده ۱۲ ق، خط نستعلیق، قطع وزیری بزرگ، «ش ۱۰۸۷۸ م»

۳۰. تجزئة الأمصار و ترجمة الأعصار، معروف به تاریخ و صاف و یا و صاف الحضرة، ج ۴ و ۵، فارسی، تألیف خواجه عبدالله بن فضل الله بن عبدالله یزدی که به سال ۷۱۱ ق به نام عطا ملک بن بهاء الدین جوینی آن را نگاشته است، مؤلف آن را به پنج بخش تقسیم نموده، این نسخه بسیار نفیس و ارزشمند در ۸ رمضان سال ۸۴۴ ق از روی نسخه مورخ ۷۱۲ ق در شهرستان سبزوار کتابت شده است. در برگ پایانی بخش ۴ این نسخه تاریخ کتابت سال ۷۱۲ ق آمده و حال آنکه نادرست است و کتابت دقیقاً همان سال ۸۴۴ ق صحیح می باشد. و چون کاتب نسخه از روی نسخه مورخ ۷۱۲ ق کتابت کرده و در پایان بخش ۴ تاریخ کتابت خود را نیاورده است منشأ اشتباه گردیده است، دارای دو سرلوح زیبای مرصع سبک تیموری، صفحات مجداول، عناوین با آب طلا یا شنگرف، قطع وزیری، خط نسخ خوش، این نسخه قبلاً در کتابخانه مرحوم آیت الله میرزا علی ثقة الاسلام تبریزی شهید بوده است. آن مرحوم کتابخانه بسیار نفیسی داشته و این جانب موفق شدم در چند مرحله بیشترین نسخه های نفیس آن را برای این کتابخانه بزرگ خریداری نمایم. مرحوم ثقة الاسلام خود دارای چند تألیف است از جمله کتاب بزرگ مرآة الکتب که براساس نسخه های اصل موجود در این کتابخانه بزرگ تاکنون ۵ جلد آن به کوشش زنده یاد مرحوم حجت الاسلام و المسلمین محمد علی حائری خرم آبادی چاپ و منتشر شده است. «ش ۱۰۶۷۸ م»

۳۱. تحفة الابرار، ج ۱، به فارسی، در حکایات غریبه و برخی از منبّهات لطیفه و بخشی از مسائل شرعی، تألیف محمد بن جعفر بن محمد علی بن محمد باقر اصفهانی بهبهانی کرمانشاهی، مشهور به جابری، از علمای سده ۱۳ ق، این جلد را به سال ۱۲۴۸ ق تألیف کرده است، کتابت این نسخه سال ۱۲۶۸ ق در حیات مؤلف، تاکنون چاپ نشده است. نسخه قبلاً در کتابخانه مرحوم حاج سید ریحان الله موسوی به سال ۱۳۱۹ ق قرار داشته است،^۱ خط نسخ خوش، همچنین در سال ۱۲۶۹ ق در تملک حاج محمد علی بن فتح علی شاه قاجار بوده که خط وی در پشت برگ آغازین مشهود است، قطع رقی. «ش ۱۰۹۹۵ م»

۳۲. تحفة الابرار، ج ۲، تألیف محمد بن جعفر بن محمد علی بن علامه کلّ آقا محمد باقر بهبهانی، این جلد را مؤلف در

تجزئة الأمصار

دهه نخست سال ۱۲۳۳ ق به پایان برده است، نسخه در حیات مؤلف روز جمعه ۱۶ جمادی الاول سال ۱۲۶۹ ق کتابت و از سوی محمد صالح به میرزا محمد ولی قاجار هدیه شده است. خط نسخ خوش، قطع رقی. «ش ۱۰۹۰۲ م»

۳۳. تحفة الباکین فی مصیبة آل طه و یاسین، جلد اول مجموعاً شامل یکصد مجلس، به عربی، تألیف قاسم بن سعید جیلانی تهرانی کربلائی، نسخه اصل به خط نستعلیق مؤلف در سده ۱۳ ق، نفیس و تاکنون چاپ نشده است، قطع وزیری. «ش ۱۰۸۴۰ م»

۱. همان گونه که در گزارشهای قبلی در این فصلنامه یادآور شدم، آن مرحوم کتابخانه بسیار مفصل و نفیسی بالغ بر ده هزار نسخه خطی داشته و پس از درگذشت وی این مجموعه بین ورثات تقسیم شد و بازماندگان نسخه ها را به تدریج به فروش رساندند. خوشبختانه این جانب از چهل سال و اندی قبل تاکنون موفق شدم بخشی از نسخه های نفیس آن را از نوادگانش که دو تن آنان قبلاً در قم می زیستند و از فضیله حوزه و به نام آقایان کشفی و بروجردی شهرت داشتند، برای این کتابخانه بزرگ خریداری نمایم. در اینجا سزوار است از استاد و دوست دیرین و خاله زاده ام، آیت الله سید مهدی لاجوردی قمی، که چند سالی برای خرید نسخه های خطی این کتابخانه به ویژه کتابخانه یاد شده این جانب را یاری می دادند، سپاسگزاری نمایم.

۳۴. تحفة الباکیں فی مصیبة آل طه و یاسین، جلد دوم، به عربی، از قاسم بن سعید جیلانی تهرانی کربلائی، نسخه اصل به خط مؤلف در سده ۱۳ ق، نفیس و تاکنون چاپ نشده است، قطع وزیری. «ش ۱۰۸۴۱ م»
۳۵. تحفة الرضویة، به فارسی، در معجزات و تواریخ و آداب زیارت و ذکر کرامات حضرت علی بن موسی الرضا علیه السلام، تألیف ملا نوروز علی بن محمد باقر بسطامی، متوفی به سال ۱۳۰۹ ق، این کتاب چاپ و منتشر شده است، لیکن این نسخه از لحاظ خط و هنر تذهیب بسیار نفیس می‌باشد، صفحات مجدول، خط نسخ یکی از خوشنویسان عصر قاجار، کتابت اواخر سده ۱۳ یا اوائل سده ۱۴ ق در حیات مؤلف، صفحه نخست دارای سرلوح مرصع زیبا، قطع رقعی کوچک پالتویی، ۲۰×۱۲/۵ س. «ش ۱۰۹۸۷ م»
۳۶. التحفة الشاهیه، به عربی، در هیئت و اخترشناسی، تألیف قطب‌الدین محمود بن مسعود شیرازی، نسخه بسیار مهم و ارزشمند که تاکنون چاپ نشده و نامش در منابع موجود از جمله الذریعه نیامده است. کتابت سده ۱۱ ق، دارای اشکال نجومی و دوایر وجداول زیبا با شنگرف، نسخه کامل بدون افتادگی، خط نستعلیق خوش، این نسخه نفیس در تملک چند تن از بزرگان بوده است از جمله مرحوم آیت‌الله میرزا علی علیاری تبریزی به سال ۱۲۷۸ ق در نجف اشرف، قطع رقعی کوچک. «ش ۱۰۸۴۲ م»
۳۷. تحفة المجاور، به فارسی، در زیارات مراقد ائمه اثنا عشر علیهم السلام، تألیف محمد کاظم بن محمد شفیع هزارجریبی. کتابت سال ۱۲۳۴ ق در حائر حسینی «کربلا»، نسخه مصحح، قطع جیبی. «ش ۱۱۰۳۵ م»
۳۸. تذکره الاخوان، به فارسی، در تصوف و عرفان، تألیف شیخ جعفر برزوقی^۱ کاشانی نعمت‌اللهی، نسخه اصل به خط مؤلف در ۴۵۵ صفحه، خط نستعلیق، تاکنون چاپ نشده، قطع جانمازی. «ش ۱۰۹۹۱ م»
۳۹. ترجمه الفاظ ادویه، به فارسی، از نورالدین محمد عبدالله حکیم عین‌الملک شیرازی، کتابت سده ۱۱ ق. به خط نستعلیق، نسخه مصحح، قطع رقعی پالتویی، «ش ۱۰۶۱۶ م»
۴۰. ترجمه ترکی روضة الشهداء معروف به حدیقه السعداء، از ملا محمد بغدادی شاعر معروف به فضولی، متوفی به سال ۹۶۳ ق، کتابت سده ۱۱ ق، به خط نسخ، نسخه نفیس مجدول و مصحح، قطع رحلی. «ش ۱۱۰۰۹ م»

۴۱. ترجمه فارسی رساله طهارت و صلاة و زکوة علامه مجلسی. از محمود بن حاج محمد، کتابت ۱۷ ذی‌الحجه سال ۱۲۸۴ ق، به خط نسخ زیبا، قطع وزیری. «ش ۱۰۷۹۳ م»
۴۲. ترجمه فارسی کتاب بحرالمعارف آخوند ملا احمد همدانی، در مواعظ، مترجم ناشناخته، نسخه اصل به خط مترجم، کتابت اوائل سده ۱۴ ق، خط شکسته نستعلیق. «ش ۱۰۵۹۸ م»
۴۳. ترجمه فارسی کتاب تظلم الزهراء، اصل عربی از آقا رضی قزوینی، ترجمه فارسی از محمدتقی بن عبدالوهاب قاضی قزوینی، نسخه نفیس و نایاب و چاپ نشده و در منابع موجود نام آن نیامده است، کتابت سده ۱۳ ق، خط نستعلیق خوش، ۳۰۰ صفحه، قطع رحلی. «ش ۱۰۸۶۳ م»
۴۴. ترجمه و تفسیر قرآن کریم، به فارسی، از مرحوم آیت‌الله حاج سید زین‌العابدین امام جمعه وقت قم در سده ۱۳ ق در عصر قاجار و از نوادگان دختری مرحوم میرزای قمی صاحب قوانین الاصول، همچنین از نوادگان پسری سید ابوطالب داماد میرزای قمی. مؤلف این تفسیر از علمای بزرگ قم و نوادگانش هم اکنون به فامیلهای میرزایی، ابوطالبی، سید فاطمی و ... معروف می‌باشند. این نسخه به خط نستعلیق خوش با متن قرآن و زیرنویس و تفسیر فارسی در سده ۱۳ ق کتابت شده و تاکنون چاپ نشده است، قطع جانمازی و قطور. «ش ۱۰۹۸۴ م»
۴۵. الترصیف فی التصریف، به عربی، از میرزا محمد قمی مشهدی، کتابت سال ۱۱۱۳ ق، به خط نسخ عبدالوهاب بن حاجی محمدصادق کاشانی، برگ آغازین افتاده، نسخه مصحح، قطع جیبی. «ش ۱۰۶۲۳ م»
۴۶. ترویج الارواح فی تهذیب الصحاح، به عربی، از محمود بن احمد زنجانی، کتابت سال ۱۱۱۹ ق، به خط نسخ عبدالصانع بن محمدصادق سبزواری، نسخه مصحح، قطع رحلی کوچک. «ش ۱۰۷۵۷ م»
۴۷. تعلیقه بر کتاب خلاصة الحساب شیخ بهائی، به عربی، از عبدالهاشم بن زین‌العابدین، نسخه نفیس و چاپ نشده، به خط مرحوم آیت‌الله شیخ عبدالله مامقانی نجفی^۲ مؤلف کتاب

۱. برزوک، از روستاهای بیلاقی و باصفای اطراف کاشان است.

۲. آیت‌الله شیخ عبدالله مامقانی از مشایخ اجازه روایتی پدر بزرگوارم مرحوم آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی رحمت الله علیه می‌باشد، اجازه ایشان را در کتاب المسلسلات فی الاجازات در دو جلد شامل اجازات کتبی علمای اسلام به مرحوم پدرم آورده‌ام. این کتاب در دو جلد سالها قبل چاپ و منتشر شده است.

رجال که در سال ۱۳۰۷ ق آن را کتابت کرده است. تألیف کتاب حاضر سال ۱۳۰۴ ق است، خط نستعلیق، قطع رقی. «ش ۱۰۹۵۷ م»

۴۸. تعلیقه بر کتاب الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة، ج ۱، به عربی، شامل کتاب طهارت، تألیف محمد نصیر بن احمد بن محمد مهدی نراقی کاشانی فرزند مرحوم ملا احمد نراقی، نسخه نفیس و چاپ نشده، کتابت سده ۱۳ ق، خط نسخ، قطع رحلی کوچک. «ش ۱۰۹۵۱ م»

۴۹. تعلیقه بر کتاب الروضة البهیة فی شرح اللمعة الدمشقیة، ج ۴، از همان

تفسیر سوره الجمعة

۵۰. تعلیقه بر کتاب المشاعر مآصدرا، به عربی، از احمد بن محمد ابراهیم، کتابت پنجشنبه ۲۸ جمادی الآخرة سال ۱۲۶۷ ق، به خط نسخ عالی صادق بن محمد الروینزی، صفحات مجدول، دارای کمند، قطع رقی متوسط. «ش ۱۰۹۲۳ م»

۵۱. تفسیر جوامع الجامع، به عربی، تألیف ابوعلی فضل بن حسن بن فضل طبرسی، نسخه کهن مورخ سده ۱۰ ق، مصحح، قطع رحلی. «ش ۱۰۷۱۹ م»

۵۲. تفسیر روح الجنان و روض الجنان^۱، به فارسی، از ابوالفتوح رازی، نسخه بسیار نفیس و کهن، مورخ سده ۷ ق، خط نسخ مُعرب با زیرنویس فارسی، مصحح، برگهای آغاز و انجام افتاده، قطع رحلی. «ش ۱۰۶۵۹ م»

۵۳. تفسیر سوره الجمعة^۲، به عربی، از مآصدرا شیرازی (صدرالمتألهین)، نسخه بسیار نفیس اصل به خط نستعلیق مآصدرا، بخشی دیگر از این تفسیر که آن نیز نسخه اصل می باشد در این کتابخانه بزرگ موجود می باشد، قطع رقی کوچک. «ش ۱۰۵۷۵ م»

۱. دو نسخه بسیار کهن دیگر از این تفسیر در کتابخانه بزرگ آیت الله العظمی مرعشی نجفی رحمته موجود می باشد که یکی از آنها به سال ۵۹۵ ق کتابت شده است. این نسخه بسیار کهن را بیش از سی سال قبل در شهرستان قزوین برای این کتابخانه بزرگ خریداری نمودم.
۲. چند نسخه دیگر از آثار مآصدرا که اصل و به خط ایشان است، در این کتابخانه بزرگ موجود می باشد.

تفسیر روح الجنان و روض الجنان

مؤلف، شامل کتاب الاجاره و النکاح، خط نسخ، کتابت سده ۱۳ ق، قطع رحلی کوچک. «ش ۱۰۹۵۲ م»

۵۴. تفسیر سوره حمد، به عربی، از حاج سید حسین نوری بروجردی از علمای سده ۱۳ ق، کتابت سده ۱۳ ق به خط نسخ خوش، نسخه نایاب و تاکنون چاپ نشده و در منابع موجود نام آن نیامده است. قطع رحلی، ۲۱۰ صفحه، برگ پایانی افتاده است. «ش ۱۰۸۶۴ م»

۵۵. تفسیر سوره و الضحی، به عربی، مؤلف ناشناخته، کتابت سده ۱۲ ق، خط نسخ ممتاز، عناوین با آب طلا، این نسخه در ترکیه عثمانی کتابت شده و جلدسازی آن نیز در ترکیه صورت گرفته است، در پشت برگ آغازین تملک حاج محمد امین واعظ مسجد جامع ایاصوفیه در استانبول به سال ۱۱۸۳ ق آمده است. قطع رقی. «ش ۱۰۹۱۲ م»

۵۶. تفسیر قرآن، به عربی، از فرات بن ابراهیم کوفی، کتابت سال ۱۰۸۷ ق، به خط نسخ عالی احمد بن محمد لاری، نسخه مصحح، قطع رقی پالتویی. «ش ۱۰۷۶۳ م»

۵۷. تفسیر الکشاف، به عربی، از جارالله محمود بن عمر زمخشری، نسخه بسیار کهن و نفیس، کتابت سده ۶ ق بین سالهای «۵۶۰ تا ۵۹۰ ق»، نسخه مصحح، با حاشیه‌نویسی فراوان، برگهای آغاز و انجام افتاده، قطع خستی. این نسخه یکی از کهن‌ترین نسخه‌های خطی موجود این تفسیر می‌باشد. «ش ۱۰۶۹۷ م»

۵۸. تفسیر الکشاف، از زمخشری، نسخه بسیار کهن و نفیس مورخ نیمه دوم سده ۷ ق، در پشت برگ آغازین این مطالب به خط جمال فسوی آمده است: قد انتقل هذا الكتاب المستطاب بالهبة الشرعية إلى أفقر عباد الله وأحوجهم إلى رحمة الله الملك المتعال ابن شاه محمد جمال الفسوی والانتقال المذكور فی يوم الخميس ۲۶ شهر شوال ختم بالخیر والاقبال سنة ۱۰۴۵ ق و هذا بعد فتح قلعة الايروان بیومین و يوم الفتح يوم الثلاثاء ۲۴ من الشهر المذكور و امر بمحاصرة الحصار المذكور السلطان العادل خلف اولاد سید المرسلین صلی الله علیه و آله المظفر المنصور من عند الله السلطان شاه صفی الحسینی خلد الله لجلاله الاعلی علی رؤوس الشیعة و ابد دولته و خذل اعداءه يوم الاربعاء خامس شهر رجب المرجب سنة ۱۰۴۵ ق و فتح حصار المذكور فی اليوم المقدم بطریق المصالحة و هذا بعد موت مرتضی پاشا باثنتی عشر یوماً و هب لی و هو صاحب الباشا لعنة الله تعالی و الحمد لله رب العالمین. «ش ۱۰۵۷۲ م»

تفسیر الکشاف، کتابت سده ششم قمری

۵۹. تفسیر الکشاف، از زمخشری، به عربی، نسخه نفیس و کهن مورخ نیمه، نخست سده ۸ ق، خط نسخ، قطع وزیری، این نسخه آن گونه که در پشت برگ آغازین آمده، به سال ۷۶۸ ق در شهر خیوه^۱ به علی بن الحافظ هدیه شده است. «ش ۱۰۵۷۰ م»

۶۰. تفسیر الکشاف، از زمخشری، مورخ سده ۹ ق، خط نسخ، قطع وزیری بزرگ. «ش ۱۰۵۳۷ م»

۶۱. تفسیر یوسفیه، به فارسی و عربی، مؤلف ناشناخته، کتابت سده ۱۳ ق، نسخه مصحح، قطع رحلی. «ش ۱۰۶۹۵ م»

۶۲. تفصیل حالات حاج غلام رضا مشتاق علی شاه شیرازی، از اقطاب صوفیه، به فارسی، تألیف میرزا علی اکبر فیض

۱. شهر خیوه در استان خوارزم در جمهوری ازبکستان قرار دارد. این جانب در یکی از سفرهایم به آن کشور از این شهر تاریخی بازدید نمودم و گزارش مشروح آن را در فصلنامه میراث شهباب آورده‌ام. شهر خیوه ظاهراً دارای یکصد مدرسه علمی اسلامی بوده و با کمال تأسف اکنون جز ۴ یا ۵ مدرسه که آنها نیز قابل استفاده نیستند، اثری از دیگر مدارس بر جای نمانده است.

تهرانی سنگلجی از علمای سده ۱۴ ق، مقیم تهران، کتابت سده ۱۴ ق، به خط نسخ و نستعلیق تحریری محمدرضا تهرانی ابن شیخ محمدصادق واعظ محللاتی مشهور به فاضل، نسخه مصحح دارای سرلوح ساده، قطع وزیری. «ش ۱۱۰۱۵ م»

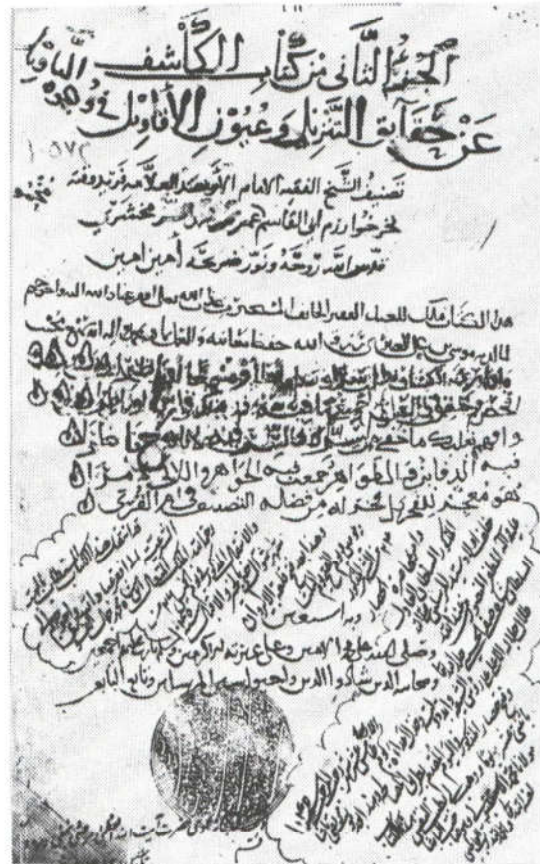
۶۷. تنبیه الغافلین و تذکرة العارفين، در ترجمه فارسی نهج البلاغه، از ملا فتح‌الله بن شکرالله شریف کاشانی، کتابت سده ۱۱ ق، به خط نسخ عالی، نسخه مصحح، قطع رحلی. «ش ۱۰۶۵۷ م»

۶۸. تهذیب الاحکام، به عربی، از شیخ طوسی، مورخ سال ۱۰۶۷ ق، به خط نسخ عالی رمضان علی بن محمدعلی دارانی، نسخه را محمد امین قهبائی از آغاز تا انجام برای محمد سعید بن قاسم حسینی طباطبائی در شعبان سال ۱۰۷۷ ق مقابله و تصحیح کرده است، قطع رحلی. «ش ۱۰۶۰۲ م»

۶۹. جامع عبارات فی الخلافة و الوصایا و الولاية و مطاعن ابی بکر، به عربی، مؤلف ناشناخته، تاکنون چاپ نشده، نفیس و نسخه اصل به خط مؤلف از علمای سده ۱۱ ق، نام این کتاب در کتابخانه مرحوم آیت‌الله حاج میرزا یحیی بن محمد شفیق اصفهانی از علمای بزرگ اصفهان در سده ۱۳ ق بوده و خود کتابخانه نفیسی داشته و این جانب در چند مرحله بخشی از نسخه‌های نفیس آن را برای این کتابخانه بزرگ خریداری کرده‌ام. آن مرحوم موفق به شناخت مؤلف این کتاب نشده است. دستخط ایشان در پشت برگ آغازین آمده است، کتابت در سده ۱۱ ق، خط نسخ، قطع وزیری. «ش ۱۰۹۵۰ م»

۷۰. جلاء العیون^۲، به فارسی، درمورد بیماریها و جراحی و درمان چشم، مؤلف مجهول، از شاگردان مدرسه دارالفنون تهران در عصر ناصرالدین شاه قاجار که از دروس استادان خود حکیم پولوک و حکیم شالیمیر سود جسته است. کتابت ۹ جمادی الثانیة سال ۱۳۱۰ در دارالسلطنة اصفهان، به خط نستعلیق میرزا محمود حافظ‌الصحة کاشانی، قطع رقعی. «ش ۱۱۰۴۲ م»

۱. میرزا علی اکبر فیض مدتی متولی مقبره فتح علی شاه قاجار در قم بوده و بیشترین آثار تألیفی وی در این کتابخانه بزرگ موجود می‌باشد. این جانب در چند مرحله بخش قابل توجه نسخه‌های خطی و آثار تألیفی او را از نوادگانش در قم برای این کتابخانه بزرگ خریداری نموده‌ام؛ از جمله: تذکرة شعری قم، جنگ ادبی، وقایع قحط‌سالی قم، که به زودی با تحقیق دکتر جان گرنی استاد دانشگاه آکسفورد انگلستان چاپ و منتشر خواهد شد.
۲. جلاء العیون نام کتابی از تألیف علامه مجلسی است.

تفسیر الکشاف، کتابت سده هشتم قمری

قمری^۱ که مردی شاعر، مورخ و خوشنویس بوده و دارای تألیفات بسیاری است. در بخش پایانی این نسخه نیز تفصیل حالات ملا یوسف مظفرعلی شاه استرآبادی و حالات حاج میرزا علی نقی فیاض علی شاه ولد حاج محمدجعفر مجذوب علی شاه آمده است، نسخه اصل به خط مؤلف، نفیس و تاکنون چاپ نشده، کتابت سال ۱۳۰۶ ق، خط نستعلیق، قطع جیبی. «ش ۱۰۸۳۷ م»

۶۳. تقریرات اصول، به عربی، از محمدجواد شیروانی، نسخه اصل، به خط نستعلیق تحریری مؤلف در اوائل سده ۱۳ ق، قطع رقعی. «ش ۱۰۷۰۰ م»
۶۴. تقریرات اصول فقه، به عربی، از مؤلف ناشناخته، کتابت سده ۱۳ ق، نسخه اصل به خط مؤلف، قطع وزیری. «ش ۱۰۸۰۹ م»

۶۵. تقویم ترکی، نسخه کهن مورخ سده ۱۰ ق، مجدول و دارای جداول نجومی با سنگرف، قطع رحلی. «ش ۱۱۰۱۱ م»
۶۶. تلخیص الفللسفة فی ازاحة الجهل بالسفسطة، به عربی، در ۳ فن، تألیف رضا قلی بن حسن مشهور به شریعت نوری

۷۱. جُنْگ، شامل احادیث قدسی و احادیث وارده از معصومین علیهم‌السلام در شرافت قم و قمیین، این مجموعه نفیس تماماً به خط ثلث عالی میرزا علی‌اکبر فیض قمی که مردی دانشمند، مورخ، شاعر و خوشنویس بوده در شعبان سال ۱۲۸۲ کتابت شده است، قطع رقعی. «ش ۱۰۸۳۲ م»

۷۲. جُنْگ اشعار عربی و ... شامل بخشی از دیوان اشعار جمال‌الدین محمد بن یوسف بن سالم معروف به تلّعفری، و بخشی دیگر از اشعار حسام‌الدین عیسی بن سجز بن بهرام اربلی حاجری، کتابت سال ۱۰۸۹ به خط نسخ خوش، برگهای آغاز و انجام افتاده، نسخه مقابله و تصحیح شده، قطع جانمازی. «ش ۱۰۹۲۸ م»

۷۳. جُنْگ فارسی، شامل قصائد، خطب، دیباچه، قباله‌ها، قطعات و احکام دیوان همایونی فتح‌علی‌شاه قاجار، کتابت اواخر سده ۱۳ ق، خط نستعلیق خوش، قطع رقعی، این نسخه نفیس را تیمورخان اسفندیاری در نوروز سال ۱۳۳۵ ش در اصفهان به خسروخان صارم‌الملک هدیه کرده است. «ش ۱۰۹۰۷ م»

۷۴. جُنْگ فارسی، شامل برخی ادعیه و مطالب متفرقه تاریخی، به خط حاج ملا محمدباقر شوشتری، متوفی ۱۳۲۷ ق، وی از شاگردان مرحوم حاج ملاعلی خلیلی در نجف اشرف بوده و چندین تألیف دارد. این جانب افزون بر سی سال قبل برخی از آثار تألیفی ایشان را در شهرستان اهواز ضمن مجموعه‌ای از نسخه‌های خطی خاندان سید نعمت‌الله جزایری شوشتری برای این کتابخانه بزرگ خریداری نمودم. نسخه حاضر به خط نسخ مؤلف، مورخ نیمه نخست سده ۱۴ ق، قطع وزیری کوچک. «ش ۱۰۸۷۳ م»

۷۵. جُنْگ فارسی، در علم حروف و اوفاق، به ضمیمه رساله‌ای به فارسی از هرمس حکیم در اسرار و ضعف نیرنجات و خواص و منازل و اعمال آن و هر چه به کار است، خط نسخ، کتابت سده ۱۱ ق، برگهای آغاز و انجام افتاده، قطع جانمازی. «ش ۱۰۹۲۹ م»

۷۶. جُنْگ نفیس که حافظ ابراهیم معمار خاصه سلاطین عثمانی آن را نگاشته است، شامل مطالب جالب و سودمند، از جمله: پاسخ استفتاء از ابوالسعود، شرح سید محمد کفوی بر عبارت میر سید شریف. وقفنامه مورخ ۱۱۶۴ ق با امضای شهود بسیاری از عالمان. در صفحه ۷۷ این نسخه

تعریف الملة و الدین و الشریعة. حکایت ظریفه که از شعر انوری توضیح می‌دهد و بیت آن چنین است: «چرا به شعر مجرّد مفاخرت بکنم / ز شاعری چه به آید جریر و اعشی را.» کتابت نسخه در نیمه دوم سده ۱۲ ق در ترکیه عثمانی، قطع وزیری. «ش ۱۰۹۴۵ م»

۷۷. جُنْگ نفیس، شامل مطالب سودمند تاریخی و ادبیات و ...، به خط یکی از علمای سده ۱۳ ق که فعلاً نامش را فراموش کرده‌ام. قطع رحلی، خط نسخ و نستعلیق. «ش ۱۱۰۰۵ م»

۷۸. الجواهر السنیة فی الاحادیث القدسیة، به عربی، از شیخ محمد بن حسن حُرّ عاملی، کتابت سال ۱۰۵۰ ق در حیات مؤلف، قبل از آغاز تقریظی از نورالدین بن حاج نصرالله، و نیز شجره نسب شاه اسماعیل صفوی آمده است. این نسخه با نسخه اصل به خط مؤلف مقابله و تصحیح شده است، در چند موضع نیز حواشی به خط نورالدین بن حاج نصرالله نگاشته شده است، قطع وزیری خشتی بزرگ. «ش ۱۰۵۹۱ م»

۷۹. حاشیة التجرید، به عربی، از شیخ احمد شهاب‌الدین قاسم العبادی، این تجرید غیر از تجرید علامه حلی است. خط نسخ، قطع رقعی بزرگ، برگ آغازین افتاده. «ش ۱۰۵۲۹ م»

۸۰. حاشیة حاشیة الخلیلیة علی عدّة الاصول، به عربی، از ملا خلیل قزوینی، کتابت سال ۱۰۵۳ ق به خط نسخ در شهرستان قزوین، نسخه با نسخه اصل به سال ۱۰۸۰ ق در دارالمؤمنین طالقان توسط علاء‌الدین محمد طالقانی مقابله و تصحیح شده است. قطع رقعی. «ش ۱۰۷۹۴ م»

۸۱. حاشیة حاشیة الذّوانی علی تهذیب المنطق، به عربی، از میرزا ابوالفتح بن محمد مشهور به میرمخدوم، کتابت نیمه شعبان سال ۱۱۱۷ ق، به خط نستعلیق علی بن احمد بن مسلم ... الاونی در شهر زنجان در مدرسه ملک فخرالدین، نسخه مصحح، قطع وزیری. «ش ۱۰۷۳۰ م»

۸۲. حاشیة الفوائد الضیائیة فی شرح الکافیة، به عربی، از عبدالغفور لاری، کتابت ۳ ربیع الاول سال ۱۰۵۵ به خط نستعلیق تحریری صادق بن باقر حسینی، نسخه مصحح، قطع جیبی پالتویی. «ش ۱۰۵۸۸ م»

۸۳. حاشیة کتاب الشفاء ابن سینا، به عربی، مؤلف ناشناخته، نسخه اصل به خط مؤلف، دارای قلم خوردگی بسیار، خط نستعلیق، قطع جانمازی قطور، نسخه چاپ نشده، نفیس. «ش ۱۰۹۲۷ م»

المبرقع ابن الامام محمد تقی ابن الامام علی بن موسی الرضا علیه السلام. این کتاب نفیس تاکنون چاپ نشده است، احتمالاً نسخه اصل به خط مؤلف، در ۳۰ برگ قبل از پایان کتاب فردی به نام علی اکبر بن فتح الله موسوی با اجازه فرزند مؤلف که مالک نسخه بوده، یک معجزه به معجزات کتاب افزوده است، خط نسخ، کتابت اوائل سده ۱۲ ق، قطع وزیری. «ش ۱۰۸۷۱ م»

۹۱. حدیقة السعداء به ترکی، از محمد بن سلیمان بغدادی معروف به «فضولی»، نسخه کهن مورخ ۱۱ صفر سال ۹۹۴ ق، به خط نسخ خوش احمد درست دل، قطع رقعی. «ش ۱۰۸۵۰ م»
۹۲. حکمت عقل، به فارسی، از باقر بن زین العابدین طباطبائی جندی، کتابت ۱۰ ربیع الثانی سال ۱۲۳۱ ق، خط نستعلیق، قطع جیبی. «ش ۱۰۶۲۷ م»

۹۳. خشية العلماء، به عربی، تألیف محمد بن مقیم بن شریف بن مقیم درزی بارفروشی مازندرانی، نسخه اصل به خط مؤلف، کتابت سده ۱۳ ق، خط نستعلیق، قطع جانمازی، این جانب با آثار علمی این عالم بزرگ و خاندان او که معروف به شریعتمدار بارفروشی است، آشنایی دارم، زیرا قبل از پیروزی انقلاب مجموعه نسخه های خطی این خاندان علمی را که مربوط به چند تن از علمای بزرگ آنان بود حسب الامر پدر بزرگوام در سفر به شهرستان بابل از یکی از نوادگان آن خانواده برای این کتابخانه بزرگ خریداری نموده ام و بالغ بر سیصد نسخه خطی بود و برخی از آنها بسیار نفیس و کهن، از جمله نسخه بسیار کهن بصائر الدرجات صفار قمی است که در سال ۵۹۵ ق کتابت شده است. «ش ۱۰۹۲۲ م»

۹۴. خزائن الاسرار (خزانه الاسرار)، به فارسی، از محمد بن بهاء الدین قاری، کتابت سده ۱۳ ق، به خط نسخ خوش، نسخه مصحح، قطع رقعی بزرگ. «ش ۱۰۶۰۹ م»

۹۵. خمسة نظامی، نسخه زیبا و هنری و کهن مورخ سده ۹ ق، خط نستعلیق عالی، صفحات چهارستونی و مجدول

۱. ایشان از علمای بزرگ شیعه و صاحب آثار علمی بسیار و از مشایخ اجازه روایتی مرحوم پدر بزرگوام حضرت آیت الله العظمی مرعشی نجفی علیه السلام بوده و اجازه وی را که به مرحوم پدرم داده بود، در جلد اول کتاب المسلمات فی الاجازات آورده ام. این کتاب دربرگیرنده تعدادی از اجازات کتبی اجتهاد و روایتی است که به مرحوم پدر عزیزم داده اند و اینجانب آنها را جمع آوری و در دو جلد منتشر نموده ام. نخستین جلد شامل تصاویر اجازات، و جلد دوم در زندگینامه مجیزین است.

۸۴. حاشية المطول، به عربی، از ملا خسرو، نسخه کهن مورخ سده ۹ ق، خط نستعلیق، قطع جانمازی کوچک، برگ پایانی افتاده. «ش ۱۰۶۷۶ م»

۸۵. حاشية معالم الاصول، به عربی، تا نیمه مباحث عام و خاص، تخصیص عام به خاص و مقدم. مؤلف ناشناخته، کتابت سده ۱۲ ق، به خط نستعلیق، برگ پایانی افتاده، قطع جانمازی. «ش ۱۰۵۸۰ م»

۸۶. حاشية مقدمة تحرير القواعد المنطقية، به عربی، از برهان الدین بن کمال الدین بن جنید، کتابت ذی حجه سال ۱۰۸۴، به خط نسخ خوش محمدحسین بن ملا عباس، قطع رقعی پالتویی. «ش ۱۰۶۹۸ م»

۸۷. حاشية منطق، به عربی، از عبدالرحیم رومی، نسخه نفیس و کهن مورخ رجب سال ۸۵۰، به خط نستعلیق، قطع رقعی بزرگ. «ش ۱۱۰۳۲ م»

۸۸. حاشية مير سيد شريف بر حکمة العين، به عربی، نسخه نفیس و کهن مورخ سه شنبه ماه شعبان سال ۸۵۲ ق، ۳۶ سال پس از درگذشت مؤلف، خط نستعلیق، قطع رقعی. «ش ۱۰۶۷۹ م»

۸۹. حاوی الفوائد من الكتب و الرسائل و المطالب، به عربی، مؤلف مجهول، نسخه اصل به خط مؤلف، این نسخه قبلاً در کتابخانه مرحوم آیت الله سید هبة الدین شهرستانی^۱ در کاظمین عراق قرار داشته و آن مرحوم فهرست این نسخه را در ایام جوانی به خط خودش در برگ قبل از آغاز نگاشته است. تاکنون چاپ نشده، نفیس، خط نستعلیق شکسته، کتابت اوائل سده ۱۴ ق، قطع وزیری کوچک. «ش ۱۰۶۳۹ م»

۹۰. جبل المتین فی معجزات امیر المؤمنین علیه السلام، به فارسی، در معجزات ظاهری که پس از دفن حضرت علی بن ابی طالب علیه السلام رخ داده است و شامل سیصد و پنجاه معجزه می باشد، تألیف سید شمس الدین محمد رضوی از علمای اواخر سده ۱۱ ق و نیمه نخست سده ۱۲ ق در اواخر دوره صفوی و از رؤسای خدام آستان قدس رضوی در مشهد مقدس، وی از اولاد موسی المبرقع و شجره نسب خودش را در مقدمه کتاب چنین آورده است: سید شمس الدین محمد بن محمد بدیع بن ابوطالب بن ابوالبقاء میثم بن ابوطالب بن عزیز بن محمد بن محمود بن محمد بن امیرباد بن حسن بن علی بن ابوالفتوح بن عیسی بن ابومحمد بن جعفر بن عیسی بن احمد بن محمد بن موسی

مذهب، عناوین آب طلا، برگهای آغاز و انجام افتاده، قطع رقی، متأسفانه این نسخه همچون هزاران نسخه خطی دیگر از تعرض دزدان فرهنگ و اندیشه و سارقان بی‌هویت مصون نمانده و سرلوح مرصع عالی تیموری آن را با تیغ جهل بریده‌اند، غافل از آنکه سرلوح جدا از نسخه هیچ ارزش و اعتبار ندارد. خداوند اینگونه سارقان فرهنگ و هنر را به عذاب الهی گرفتار سازد. «ش ۱۰۹۸۶ م»

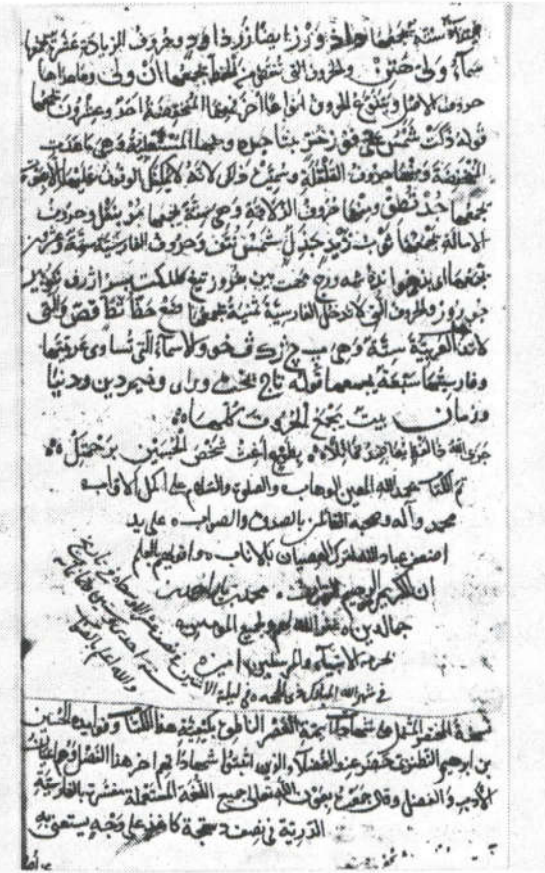
۹۶. در بیان عند من له الایمان، به فارسی، در آیات و اخبار و وقایع ائمه اطهار علیهم‌السلام، از محمدرضا تهرانی معروف به فاضل ابن شیخ محمدصادق واعظ محللاتی، نسخه بسیار نفیس و اصل به خط نسخ و نستعلیق تحریری مؤلف در پنجشنبه ۱۴ جمادی الثانی سال ۱۳۹۷ ق، مصحح و دارای قلم خوردگی، قطع وزیری. «ش ۱۱۰۱۴ م»

۹۷. الدرّ الفرید فیما روی عن السبط الشهدید، به عربی، احتمالاً از میرزا علی بن محمدحسین حسینی شهرستانی مرعشی حائری متوفی ۱۱ رجب سال ۱۳۳۴ ق، کتابت ۲۱ جمادی الثانیه سال ۱۳۴۱ ق، به خط نسخ خوش تفرشی الطادی (۵)، قطع رقی کوچک. «ش ۱۰۸۸۴ م»

۹۸. دستور اللّغة^۱، به فارسی، از نطنزی، نسخه نفیس و کهن مورخ سال ۸۶۱ ق، خط نسخ، قطع وزیری بزرگ. «ش ۱۰۵۷۳ م»

۹۹. دفاتر الهموم، ج ۱، به فارسی، شامل یک مجموعه از مطالب مختلف تاریخی و غیر آن، تألیف عباس بن جبرئیل بن محمد بن محمد خان حسینی برغانی قزوینی از علمای سده ۱۳ ق، تألیف این جلد در سال ۱۲۸۱ ق به پایان رسیده است، کتابت سال ۱۲۸۸ ق در حیات مؤلف. این کتاب جمعاً در ۳ جلد بسیار بزرگ در قطع رحلی و بسیار قطور نگاشته شده و به صورت دانشنامه‌ای مفصل و تاکنون چاپ نشده است و آن را مؤلف در عصر ناصرالدین شاه قاجار تألیف کرده است. «ش ۱۱۰۰۷ م»

۱۰۰. دفاتر الهموم، ج ۲، به فارسی، تألیف عباس بن جبرئیل بن محمد بن محمد خان حسینی برغانی قزوینی، متوفی بعد از سال ۱۳۱۲ ق، این جلد نسخه اصل و تمام آن به خط مؤلف است که در روز چهارشنبه ۱۰ ربیع‌الثانی سال ۱۳۱۲ ق آن را به پایان برده است. خط نستعلیق، قطع رحلی بزرگ و بالغ بر ۹۰۰ صفحه، متأسفانه جلد

برگ پایانی دستور اللغة

سوم این کتاب به دست نیامد. تاکنون چاپ نشده است. «ش ۱۱۰۰۸ م»

۱۰۱. دلائل تسلسلات و اصالت وجود و ماهیت، به عربی، از آیت‌الله میرزا یوسف مجتهد تبریزی، نسخه اصل به خط مؤلف در نیمه نخست سده ۱۴ ق، تاکنون چاپ نشده، قطع وزیری کوچک. «ش ۱۰۸۵۶ م»

۱. نسخه‌های کهن این کتاب بسیار نایاب‌اند، و این نسخه از کهن‌ترین نسخه‌های موجود آن به‌شمار می‌آید، تا آنجا که به یاد دارم، نسخه‌های قبل از سده ۹ ق در هیچ کتابخانه‌ای وجود ندارد و چند نسخه خطی دیگر آن، که در این کتابخانه بزرگ موجود می‌باشد، در سده‌های ۱۱ ق به بعد کتابت شده‌اند. نسخه حاضر را این جانب با یک واسطه به ضمیمه چند نسخه خطی نفیس دیگر از دختر مرحوم فخرالدین نصیری امینی برای این کتابخانه بزرگ خریداری نموده‌ام. آن مرحوم یکی از مجموعه‌داران بزرگ و از نوادگان صدرالافاضل بود. بخشی از نسخه‌های نفیس کتابخانه نصیری را این جانب در سال جاری و سال قبل، در چند مرحله، از فرزند ایشان خریداری کردم. ضمناً مجموعه‌ای بسیار نفیس شامل چند جلد بحارالانوار علامه مجلسی که نسخه اصل و به خط آن عالم بزرگوار می‌باشد، چند سال قبل از آن مرحوم برای این کتابخانه بزرگ خریداری کرده‌ام.

۱۰۹. ذکر اسامی و انساب ائمه معصومین علیهم السلام، به فارسی، از آیت‌الله میرزا یوسف مجتهد تبریزی، نسخه اصل به خط مؤلف در نیمه نخست سده ۱۴ ق، تاکنون چاپ نشده، قطع رقعی. «ش ۱۰۸۵۷ م»

۱۱۰. کتاب الرجال، به عربی، از حسن بن علی بن داود حلّی از دانشمندان نیمه دوم سده ۷ ق، نسخه نفیس و مصحح مورخ محرم سال ۱۰۹۶ ق به خط نسخ زیبای محمدامین، این نسخه قبلاً در کتابخانه شخصی مرحوم آقا میرزا منشی مرحوم آیت‌الله حاج میرزا حسین نوری طبرسی مؤلف مستدرک الوسائل بوده و خود کتابخانه نفیسی داشته و این جانب حدود سی سال قبل بیشترین نسخه‌های نفیس و کهن آن را از مرحوم آیت‌الله سید احمد مشرف قمی^۲ از نوادگان آن مرحوم در قم برای این کتابخانه بزرگ خریداری نمودم و بر فراز صفحه پشت برگ آغازین هر یک از این نسخه‌ها عبارت «الحقیر آقا میرزا» آمده است. نسخه به خط نسخ زیبا، قطع ربعی ۲۰×۱۱ س. «ش ۱۰۹۸۵ م»

۱۱۱. رد فرقه ضالّه بایبه، به فارسی، مؤلف ناشناخته، کتابت اواخر سده ۱۳ ق، نسخه مصحح، خط نسخ خوش، قطع رقعی. «ش ۱۰۸۵۱ م»

۱۱۲. رسائل صابی، به عربی، نسخه بسیار کهن و نفیس و ارزشمند مورخ نیمه نخست سده ۶ ق که حدوداً بین سالهای ۵۲۰ تا ۵۵۰ ق کتابت شده است، برگهای آغاز و انجام افتاده است، خط نسخ، دو نسخه بسیار نفیس و کهن دیگر در این کتابخانه بزرگ موجود است که یکی از آنها به خط نوه

۱. وی از سلاطین شیعی قطب شاهی که در منطقه حیدرآباد هند در سده ۱۱ ق سلطنت کرده و قبور هفت تن از سلاطین آن سلسله هم اکنون در باغ بسیار بزرگی به نام هفت گنبد در حیدرآباد هند قرار دارد و این جانب در دومین سفرم به هند در بهمن ماه سال ۱۳۸۱ از آرامگاه آنان در آن باغ وسیع دیدن کردم. بر روی تمام قبور آنان سنگهای مشکی گرانبه از همان زمان قرار دارد و بر روی آنان جز نام متوفی، اسامی ائمه اطهار و چهارده معصوم علیهم السلام به خط ثلث زیبا حکاکی شده است.

۲. آن مرحوم به نمایندگی از سوی مرحوم آیت‌الله العظمی بروجرودی سالها در شهرستان درود لرستان به ارشاد مردم آن دیار می‌پرداخت. این جانب بخشی از نسخه‌های بسیار نفیس ایشان را برای این کتابخانه بزرگ خریداری نمودم و بقیه را که نسخه‌های چندان قابل توجهی نبودند، مرحوم آیت‌الله سید عبدالعزیز طباطبائی برای کتابخانه امیرالمؤمنین علیه السلام در نجف اشرف خریداری نمودند و مشخص نیست بر سر نسخه‌های خطی آن کتابخانه در زمان حکومت صدام چه رفته است.

۱۰۲. دیوان اشعار عربی، از آیت‌الله میرزا یوسف مجتهد تبریزی از علمای اوائل سده ۱۴ ق و از شاگردان برجسته مرحوم شیخ محمدهادی تهرانی، کتابت اوائل سده ۱۴ ق در حیات مؤلف، به خط نسخ، مجموع اشعار این دیوان بالغ بر ۱۸۰۰ بیت می‌باشد، تاکنون چاپ نشده است، قطع رقعی. «ش ۱۱۰۴۵ م»

۱۰۳. دیوان اشعار فلکی شیروانی، به فارسی، کتابت سال ۱۰۲۰ ق، به خط نستعلیق عالی استاد محمد مؤمن عرب شیرازی، نسخه نفیس و هنری دارای یک سرلوح مرصع پرکار از سده ۱۱ ق، صفحات مجدول، عناوین به صورت کتیبه مرصع رنگین. دو مهر دایره‌ای مشکی بر پشت برگ آغازین نسخه آمده که مربوط به سلطان محمد قطب شاه^۱ می‌باشد. این نسخه ظاهراً در کتابخانه وی قرار داشته است. قطع ربعی ۲۰×۱۲ س. «ش ۱۰۸۸۱ م»

۱۰۴. دیوان فنائی، به ترکی ازبکی، از امیر علی شیر نوائی، کتابت سده ۱۰ ق، خط نستعلیق، قطع وزیری، برگ پایانی افتاده. «ش ۱۰۵۹۷ م»

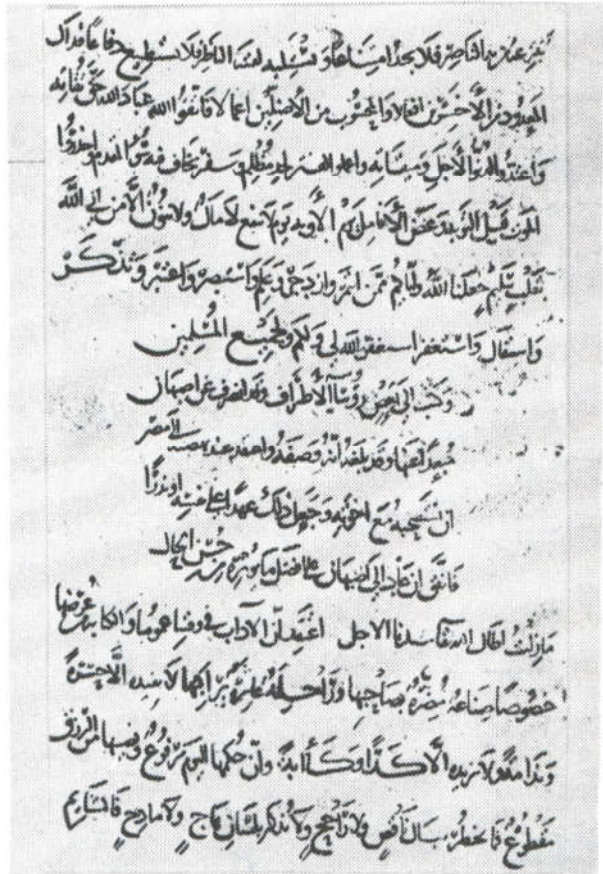
۱۰۵. دیوان قاسمی، به فارسی، از علی بن نصر بن هارون بن ابوالقاسم حسینی نیریزی مشهور به قاسمی، نسخه نفیس و کهن مورخ شنبه ۱۷ شعبان سال ۸۸۷، به خط نستعلیق خوش، در هامش این نسخه اشعار حافظ شیرازی نیز نگاشته شده است، قطع رقعی. «ش ۱۱۰۵۰ م»

۱۰۶. الذخائر والاعلان فی آداب النفوس و مکارم الاخلاق، به عربی، مؤلف مجهول، نسخه نفیس و کهن و نایاب، مورخ ذی‌الحجه سال ۸۸۳، به خط نسخ حسن بن محمود، قطع رقعی کوچک خشتی. «ش ۱۰۶۳۵ م»

۱۰۷. ذخیره خوارزمشاهی، به فارسی، در طب، تألیف سید اسماعیل بن حسین حسینی جرجانی، متوفی ۵۳۱ یا ۵۳۵ ق، نسخه کهن، به خط نستعلیق قدیم محمدحسین بن حاج اکبر گنابادی در سال ۹۷۹ ق. مصحح، قطع وزیری. «ش ۱۰۶۰۳ م»

۱۰۸. ذخیره یوم الجزاء فیما یجب علی كافة المکلفین من الاصول، به عربی، تألیف امیر معزالدین محمد بن ابوالحسن موسوی مجاور مشهد مقدس رضوی و از علمای سده ۱۱ ق. این نسخه نفیس تاکنون چاپ نشده و نسخه اصل به خط مؤلف می‌باشد، حواشی نیز به خط مؤلف با امضای «منه عفی عنه»، قطع وزیری. «ش ۱۰۸۳۹ م»

مؤلف به سال ۵۳۰ ق کتابت شده است. قطع نسخه حاضر
رقعی. «ش ۱۰۶۴۳ م»

رسائل صابی

۱۱۳. الرسالة السلطانية في شرح كتاب النورانية، به عربی، در شناخت حقایق اعراب در قرآن کریم، تألیف حاجی بابا بن شیخ ابراهیم بن عثمان الطوسی، کتابت ۲۵ رجب سال ۱۰۱۲ ق، به خط نسخ سلیمان بن پروانه الموروی، صفحات مجدول، تاکنون چاپ نشده است، قطع جانمازی.
«ش ۱۰۹۸۲ م»

۱۱۴. رفع الخفاء علی ذات الشفاء، به عربی، در شرح منظومه ذات الشفاء در سیره نبی ﷺ و خلفا، تألیف ابن الحاج عارف (۵)، کتابت دوشنبه ۵ شعبان سال ۱۲۹۵ ق، به خط نسخ فضل‌الله الجانی الکستربی، قطع رقیعی. «ش ۱۰۸۹۲ م»

۱۱۵. روایح قدسیه، به فارسی، در سلوک، مؤلف ناشناخته، نسخه اصل به خط نستعلیق مؤلف در سال ۱۲۰۵ ق، دارای قلم خوردگی، قطع رقیعی. «ش ۱۰۹۸۸ م»

۱۱۶. روضة الاصول المفاخرة فی شرح الفصول النصیریة، به فارسی، از محمدباقر مشهور بن ابوالمفاخر بن ملک علی تونی،

کتابت سال ۱۱۱۶ ق، نسخه نفیس، دارای سرلوح کشمیری مرصع، صفحات مجدول، مصصح، قطع رقیعی پالتویی.
«ش ۱۰۷۰۲ م»

۱۱۷. ریاض الجنة^۱ فی احوال قائم الاثمة و ملاذ الامة و کاشف الغمة، به فارسی، مؤلف ناشناخته که از علمای سده ۱۳ ق بوده، در منابع موجود نام این کتاب نیامده است، نفیس و تاکنون چاپ نشده است، کتابت سده ۱۳ ق، خط نسخ خوش. «ش ۱۰۸۷۵ م»

۱۱۸. ریاض المتجهدين فی الصلوات الليلية و العبادات السریة، به فارسی، تألیف رضی‌الدین محمد بن محمد شفیع قزوینی معروف به آقا رضی قزوینی، این کتاب را در ۲۷ جمادی الثانیة سال ۱۰۷۹ ق به پایان برده است، کتابت اواخر سده ۱۱ ق، نسخه نفیس دارای یک سرلوح مرصع زیبا، صفحات مجدول و دارای کمند، خط نستعلیق ممتاز، قطع وزیری بزرگ. «ش ۱۰۸۷۹ م»

۱۱۹. زاد المسافین، به فارسی، در طب، از ملا محمد مهدی بن علی نقی شریف طبیب، کتابت سال ۱۲۳۷ ق، خط نسخ و نستعلیق، قطع رقیعی بزرگ. «ش ۱۰۷۰۳ م»

۱۲۰. زاد المسافین، به فارسی، در طب، از ملا محمد مهدی بن علی نقی شریف طبیب، کتابت حدود سال ۱۲۷۵ ق، به خط نستعلیق شکسته، قطع جیبی. «ش ۱۰۷۹۵ م»

۱۲۱. زهر الربیع لمافیة من المقالید البدیعیة، ج ۱ و ۲، به عربی، تألیف سید نعمت‌الله جزایری شوشتری موسوی، کتابت شنبه ۶ جمادی الاولی سال ۱۲۷۰ ق. این نسخه در تاریخ ۱۳۴۰ ق در کتابخانه مرحوم آیت‌الله حاج شیخ

۱. ریاض الجنة نام کتاب بزرگ دیگری نیز می‌باشد که از تألیفات مرحوم میرزا محمدحسن زوزی خونی است. این کتاب بسیار بزرگ در ۸ روزه تدوین شده و هر روزه در مورد یک موضوع خاص می‌باشد. نفیس‌ترین نسخه خطی موجود آن، که در قطع سلطانی و نسخه بسیار هنری مذهب و مرصع و بالغ بر یک هزار و هفتاد صفحه می‌باشد، در این کتابخانه بزرگ موجود است، و آن را این جانب قبل از پیروزی انقلاب با چند نسخه خطی دیگر در تهران برای این کتابخانه بزرگ خریداری نمودم. یکی از روضه‌های آن در خصوص رجال و تراجم دانشمندان اسلامی است که جلد نخست آن از سوی واحد انتشارات این کتابخانه چاپ و منتشر شده و بقیه آن روضه که جمعا در ۸ جلد خواهد شد، به تدریج منتشر می‌شود. فکر می‌کنم چنانچه تمام کتاب ریاض الجنة چاپ شود، بالغ بر ۳۰ جلد وزیری خواهد شد. این اثر دانشنامه‌ای است در موضوعات گوناگون، از جمله تاریخ اسلام و انبیا و اولیا، تاریخ ایران، رجال، تراجم، جغرافیا، تذکرة شعرا.

است. نسخه اصل به خط مؤلف، مؤلف این کتاب شرحی نیز بر کتاب تجرید نگاشته است. نسخه نفیس و کهن و نایاب، خط نستعلیق، قطع ربعی ۱۲×۲۰ س. «ش ۱۰۹۳۵ م»

۱۲۸. شرح برخی از ابیات و قصائد دیوان خاقانی، افضل‌الدین عثمان بن علی، به فارسی، تألیف محمد بن داود بن محمد بن محمود شادیا باری، کتابت ۱۱ رجب سال ۱۲۳۱ ق، این تاریخ کتابت مربوط به ۶ برگ آغازین و ۲۲ برگ پایانی نسخه است و بقیه برگها در سده ۱۲ ق کتابت شده است. خط نستعلیق خوش. «ش ۱۰۸۹۷ م»

۱۲۹. شرح جعینی، به عربی، از قاضی زاده، نسخه نفیس و کهن مورخ ۱۴ شوال سال ۸۹۰ ق، به خط نسخ عبدالله بن عزیزالله حسن الحسینی که از روی نسخه‌ای دیگر به خط غیاث‌الدین جمشید کاشانی^۲ کتابت نموده است، قطع جیبی. «ش ۱۰۶۷۵ م»

۱۳۰. شرح دیوان المتنبی، به عربی، از عبدالرحمان البرقوقی، کتابت ربیع المولود سال ۱۲۶۲ ق، به خط نستعلیق خوش رفیع بن محمد علی اصفهانی، قطع رقی بزرگ. «ش ۱۰۸۸۰ م»

۱۳۱. شرح الشمسیه، به عربی، از مولی عبدالعلی بن محمد بیرجندی^۳، نسخه نفیس و کهن مورخ سال ۸۷۲ ق در حیات مؤلف، مصحح، تملک میرزا محمداطاهر بن ظهیرالدین میرزا محمد ابراهیم وزیر کل ولایت آذربایجان با مهر مربع وی به سال ۱۰۹۶ ق در پشت برگ آغازین نسخه آمده است. دارای سرلوح مرصع، برگها مجدول، قطع حمایلی پالتویی. «ش ۱۰۷۰۷ م»

علی‌اکبر نهاوندی^۱ از علمای بزرگ مشهد مقدس و از مشایخ روایتی مرحوم پدر بزرگوارم بوده است. نسخه مصحح، خط نسخ عالی، قطع رحلی. «ش ۱۱۰۰۳ م»

۱۲۲. سفرنامه تفلیس، به فارسی، از میرزاتقی طبیب ابن محمد هاشم از کارکنان سفارت ایران در تفلیس گرجستان که در ۲۹ جمادی الاولی سال ۱۲۸۸ ق آن را آغاز نموده است. این سفرنامه را به دستور شاهزاده حشمت‌الدوله حمزه میرزا، سفیر کبیر ایران در روسیه، که برای ملاقات با الکساندر دوم امپراتور روس در زمان ناصرالدین شاه قاجار رفته بود، نگاشته است. نسخه نفیس و نایاب و چاپ نشده، در برگ پایانی یک نقشه جغرافیایی بسیار زیبا و رنگی دستی از منطقه انزلی و مرداب آن، که ظاهراً مربوط به همین سفرنامه می‌باشد، ترسیم شده است، نسخه اصل به خط مؤلف، قطع رقی. «ش ۱۰۸۲۶ م»

۱۲۳. سفیر العرش فی تفسیر آیه الکرسی، به عربی، تألیف ابانصر محمد بن صدر بن منصور بن صدر ملقب به صدر دوم، نسخه نفیس و تاکنون چاپ نشده. این کتاب را مؤلف در غزه ذی حجه سال ۹۶۰ ق آغاز و در ۷ محرم سال ۹۶۱ ق در مدت ۳۷ روز به پایان برده است. نسخه در سه شنبه ۷ محرم سال ۱۰۸۹ ق به خط نسخ از روی نسخه اصل به خط مؤلف کتابت شده است، قطع رقی ربعی. «ش ۱۰۹۷۷ م»

۱۲۴. سفینه التجاة، به فارسی، تألیف اصغر بن محمد یوسف قزوینی، کتابت جمادی الثانیه سال ۱۲۶۱ ق، به خط نسخ و نستعلیق عالی، قطع رحلی. «ش ۱۰۸۵۵ م»

۱۲۵. سوانح اولیاء، به فارسی، در شرح احوال مشایخ صوفیه به ویژه سلسله چشتیه هند، مؤلف ناشناخته، کتابت اواخر سده ۱۲ ق، خط نستعلیق، صفحات مجدول، نام این کتاب در منابع موجود نیامده و تاکنون چاپ نشده است، قطع رقی کوچک. «ش ۱۱۰۰۶ م»

۱۲۶. شرح اشعار سیوطی، به عربی، نسخه هنری نفیس، دارای سرلوح مرصع عالی از عصر صفوی، عناوین با آب طلا نایب و لاجورد و سنگرف، صفحات مجدول زرین. کتابت سال ۱۰۵۵ ق به خط نستعلیق محمداصدق، قطع رقی بزرگ. «ش ۱۰۹۹۴ م»

۱۲۷. شرح الواح شیخ شهاب‌الدین سهروردی، از حاج محمود بن محمد نیریزی که در ۵ ربیع الثانی سال ۹۳۰ ق آن را نگاشته

۱. مرحوم آیت‌الله نهاوندی، خود، کتابخانه نسبتاً خوبی داشته و پس از رحلت ایشان فرزند ارشدشان آقای فرید از علما و مدرسین حوزه قم نه تنها کتابهای پدرشان را به فروش نرسانید، بلکه تا توانست به آن افزود. متأسفانه پس از درگذشت آقای فرید، مشخص نیست که این کتابخانه به چه سرنوشتی دچار شده است.

۲. غیاث‌الدین جمشید کاشانی، از اخترشناسان و ریاضیدانان برجسته اسلامی است که سالها به دعوت الغیبیک، از نوادگان تیمور، به سمرقند رفته و در ساخت رصدخانه الغیبیک نقش اساسی داشته است.

۳. این جانب فهرست نسخه‌های خطی آثار علامه عبدالعلی بیرجندی را که در این کتابخانه بزرگ موجود می‌باشد، سال قبل به مناسبت همایش بزرگداشت ایشان که در شهرستان بیرجند برگزار گردید، جمع‌آوری و منتشر نمودم. متأسفانه این نسخه و نسخه بعدی که از آثار آن دانشمند بزرگ ایرانی است، در اختیار کتابخانه نبود. ان شاءالله در چاپ بعدی لحاظ خواهد شد.

۱۳۲. شرح الشمسیه، به عربی، از مولی‌العلی بن محمد بیرجندی، نسخه کهن دیگر، مورخ سال ۹۰۱ ق، به خط نسخ زیبای احمد بن علی بن ابوبکر فیض الصمد السمردی، قطع حمایلی پالتویی. «ش ۱۰۷۰۸ م»

۱۳۳. شرح مقامات الحریری، به عربی، از احمد بن عبدالمؤمن بن عیسی بن موسی بن عبدالمؤمن القیسی الشریسی، متوفی ۵۱۹ یا ۵۵۷ ق، نسخه بسیار کهن و نفیس، کتابت اواخر سده ۶ ق، خط نسخ، برگهای آغاز و انجام افتاده است. ۱ قطع وزیری. «ش ۱۰۶۴۰ م»

شرح مقامات الحریری

۱۳۴. شرح کتاب المکاسب المحرمة شیخ انصاری، به عربی، از سید احمد بن حسین تفرشی، کتابت نیمه نخست سده ۱۴ ق، نسخه چاپ نشده، احتمالاً اصل به خط مؤلف، خط نستعلیق، قطع وزیری، «ش ۱۰۸۹۵ م»

۱۳۵. شرح مختصر الاصول لابن الحاجب، به عربی، احتمالاً تألیف شمس‌الدین محمد بن محمود آملی مؤلف کتاب نفائس الفنون، کتابت سده ۹ ق، برگ آغازین افتاده است. قطع رقعی کوچک خشتی، خط نستعلیق. «ش ۱۰۶۳۶ م»

۱۳۶. شرح منازل السائرین، به عربی، از کمال‌الدین عبدالرزاق کاشانی، نسخه نفیس که با یک واسطه از روی نسخه اصل به خط مؤلف در غزه ذی قعدة سال ۱۱۲۷ ق به خط محمد بن اسدالله کتابت شده است، در پشت برگ آغازین در یک صفحه کامل قبل از آن دستخط مرحوم میرحسینا قزوینی از علمای برجسته سده ۱۲ ق آمده است. قطع رقعی کوچک، خط نسخ. «ش ۱۰۹۵۶ م»

۱۳۷. شرح نظم البرهان یا ناظم البرهان، تألیف سید حسین بن امیر ابراهیم بن معصوم بن محمد فصیح بن امیر اولیاء حسینی قزوینی^۲، متوفی سال ۱۲۰۸ ق، استاد سید بحرالعلوم نجفی. نسخه نفیس و تاکنون چاپ نشده است. کتابت سال ۱۲۲۱ ق که عبدالعلی بن محمد ابراهیم یکی از نوادگان مؤلف نسخه را با نسخه اصل به خط مؤلف در سال ۱۲۲۴ ق مقابله و تصحیح کرده است. کاتب محسن بن محمد اسماعیل سمیرمی در سمیرم از توابع اصفهان. سال تألیف این کتاب ۱۱۹۵ ق. نسخه موجود جلد نخست کتاب است. قطع رحلی. «ش ۱۰۹۴۹ م»

۱۳۸. شرح وجیزه شیخ بهاء‌الدین عاملی، به عربی، تألیف محمدزمان بن کلب‌علی تبریزی، نسخه نایاب تاکنون چاپ نشده، کتابت سه‌شنبه ۲۸ رجب سال ۱۱۳۰ ق در تبریز، به خط نسخ محمد بن آقا محمد میرزا موسوی در مدرسه طالبیة تبریز، قطع ربعی ۲۰×۱۱ س. «ش ۱۱۰۰۰ م»

۱۳۹. الصحائف الالهیه، به عربی، در علم کلام، از شمس‌الدین سمرقندی، نسخه کهن و نفیس مورخ سده ۹ ق، دو نسخه بسیار کهن و نفیس مورخ اوائل سده ۸ ق در این کتابخانه بزرگ موجود می‌باشد.^۳ برگهای آغاز و انجام نسخه موجود افتاده است، خط نسخ، قطع رقعی کوچک. «ش ۱۰۹۹۲ م»

۱. متأسفانه برگهای زیادی از این نسخه افتاده و ناقص است.

۲. معروف به میرحسینا قزوینی. وی کتابخانه بسیار بزرگ و نفیسی داشته که نسخه‌های خطی آن بالغ بر هجده هزار جلد بوده است. پس از درگذشت وی، در طی بیش از دو سده، نسخه‌های آن به تدریج مفقود شده یا از بین رفته است. هم‌اکنون حدود پانصد نسخه آن باقی مانده است. خوشبختانه از حدود چهل سال قبل تاکنون موفق شدم در چند مرحله برخی از نسخه‌های بسیار نفیس و ارزشمند آن را که جزو کتابهای موقوفه نبوده است، از اشخاص و نوادگان ایشان برای این کتابخانه بزرگ خریداری نمایم.

۳. یکی از آنها به سال ۷۱۳ ق در مدرسه رشیدیة تبریز کتابت شده است.

پشت برگ آغازین صحیفه سجادیہ

برگ پایانی صحیفه سجادیہ

۱۴۰. صحیفه سجادیه، نسخه بسیار نفیس و کهن و گرانبها، این نسخه از روی یک نسخه کهن دیگر در ربیع الآخر سال ۸۵۳ ق کتابت شده است، در پشت برگ آغازین نسخه چنین نگاشته شده است: «صورة ما علی الاصل و علیها النسخه التي قرأها علی السید الاجل النقیب الاوحد العالم جلال الدین عماد الاسلام ابو جعفر القاسم بن الحسن بن محمد بن الحسن بن معیة ادام الله علوه قراءة صحيحة مهذبة و رؤيتها له عن السید بهاء الشرف ابي الحسن محمد بن الحسن بن احمد عن رجاله المسمین فی باطن هذه الورقة و ابحتہ روایتها عنی حسب ما و قفته علیه و حدوته له و كتب هبة الله بن حامد بن احمد بن ایوب بن علی بن ایوب فی شهر ربیع الآخر من سنة ثلاث و ستمائة و الحمد لله الرحمن الرحیم و صلواته و تسلیمه علی رسولہ سیدنا محمد المصطفی و علی آله الغر المیامین».

در برگ پایانی نسخه نیز این مطالب آمده است:
«صورة ما علی الاصل الذي بخط الشيخ سدید الدین علی بن احمد رحمه الله و نقل منه هذا الفرع نقلت هذه الصحیفة من خط

علی بن السکون و تبعاً... عن اقصاه حسب الجهد الا ما زاع عنه النظر و حسر عنه البصر و ذلك فی شهر ذی الحجة من سنة ثلاث و اربعین و ستمائة.»

«بلغت مقابلة مرة ثانية بخط السعيد محمد بن ادریس رحمه الله بحسب ما وصل اليه الجهد و ذلك فی شهر ذی القعدة من سنة اربع و خمسين و ستمائة و كلما علی هامشها من حكاية سین و نسخة حسن فانه علی ابن ادریس و كذلك جميع ما يوجد بين السطور و علیه سین فانه حكاية خطه، و اما ما كان نسخة بلا سین فمنها ما هو بخط ابن السکون و منها ما هو بخط ابن

۱. این نسخه، از نفیس ترین نسخه های صحیفه سجادیه به شمار می آید. بحمدالله نسخه بسیار کهن دیگری از صحیفه سجادیه که به سال ۶۹۹ ق کتابت شده، در این کتابخانه بزرگ موجود می باشد، که در کتابخانه فرهاد میرزا معتمدالدوله عموی ناصرالدین شاه قاجار قرار داشته و خط وی نیز در پشت برگ آغازین نسخه مشهود می باشد. آن مرحوم آثار سودمندی تألیف کرده، از جمله کتاب مقام و کتاب ذبیل که هر دو چاپ شده است. و نیز کتابخانه بسیار نفیس و مهمی بالغ بر چند هزار نسخه خطی داشته و این جانب موفق شدم در طی مراحل بسیاری نسخه های نفیس آن را از ۳۵ سال قبل، از افراد مختلف برای این کتابخانه بزرگ خریداری نمایم.

ادریس رحمه‌الله». «صورة خط ابن ادریس مقابلته هی: بلغ العرض باصل خیر الموجود و بذل فيه الجهد و الطاقة الا ما زاغ عنه النظر و حسر عنه البصر و كتب العبد محمد بن الفقيه ابراهیم ما يحتاج اليه سائلاً من الله تعالى بحرمة و جهة الكریم، و فضله العیم و بحق اولیائه الطاهرین محمد و اهل بیته المعصومین و بحرمة من الهمه الله و ایاها و من ذعابها ان یمنّ علیه بجمیع ما سئل فیها و یعطیه رغبتیه و یصرف عنه ما طلب صرفه فیها بمنه و کرمه و جوده و الحمد لله و حده و صلی الله علی خیرته من خلقه محمد و آله.»

همچنین در هامش برگ پایانی نسخه این عبارت آمده است: «بلغت مقابلة و تصحیحاً بالنسخة المنقول منها فصحت بحسب الجهد الا ما زاغ عنه النظر و حسر عنه البصر و ... ذلك فی شهر ذی الحجة من سنة ثلاث و اربعین و ستمائة و لله الحمد و المنة.» و نیز در پشت برگ پایانی نسخه در هامش، صورت خط شهید ثانی با این عبارات آمده است: «قوبلت هذه النسخة و ضبطت من نسخة شیخنا و مولانا السعید ابی عبدالله الشهید محمد بن مکی و تتبع ما فیها و علیها من الضبط و النسخ و الإعراب الا مواضع یصیرة تحقّق وقوعها سهواً علی الخطاء فضبطنها علی الصواب و هو كتب نسخه من خطّ الشیخ سدیدالدین علی بن احمد الحلّی رحمه الله و الشیخ سدیدالدین نقل نسخه من خطّ ابن السکون و قابلها بنسخة الشیخ محمد بن ادریس و کلماً علی هامشها من حکایة سین ... و نسخة فاته عن ابن ادریس و كذلك بین السطور، و اما ما كان نسخة بلا سین فمنها ما كان هو بخطّ ابن السکون و منها ما یكون بخطّ ابن ادریس رحمه الله و ذلك مرّات متعددة اولها سنة تاریخ الكتاب اعنی سنة ثلاثین و تسعمائة و الثانية سنة ... و الثالثة سنة اربع و خمسین و تسعمائة، انا الفقیر الی الله تعالی زین الدین بن علی بن احمد الشامی العاملی وفقه الله تعالی لطاعته و لدعائها و اعطاه ما اشتملت علیه ...»

هذه صورة خط الشیخ زین الدین الشهیر بالشهید الثانی قدس الله سرّه و كتب بیده الفانیة العبد... محمد بن حسن الحسینی العینائی فی العشر الاول شهر ذی الحجة سنة سبعین و الف.» این نسخه با مشخصات یادشده دارای اهمیت فراوان می‌باشد، خط نسخ مُعرب زیبا، عناوین شنگرف، در پایان این صحیفه بخشی از کتاب الاحادیث القدسیة شیخ حرّ عاملی آمده است، قطع رقعی کوچک. «ش ۱۰۸۴۴ م»

۱۴۱. صفات المتقین، به فارسی، مؤلف ناشناخته، از علمای سده ۱۳ ق، خط نستعلیق، کتابت نیمه نخست سده ۱۳ ق، قطع رقعی. «ش ۱۱۰۴۷ م»

۱۴۲. الصلوة، به عربی، از مرحوم آیت‌الله میرزا یوسف مجتهد تبریزی، نسخه چاپ نشده، خط نستعلیق مورّخ سده ۱۴ ق، قطع رقعی بزرگ. «ش ۱۰۵۹۹ م»

۱۴۳. صیغ العقود و الایقات، به عربی، مؤلف مجهول، نسخه کهن و هنری مورّخ غرّه محرم سال ۹۴۸ ق، به خط نستعلیق خوش، صفحات مجدول، عناوین با آب طلا، صفحه نخست دارای سرلوح مرصّع اصیل که همزمان با کتابت نسخه ترسیم شده است، قطع رقعی کوچک. «ش ۱۱۰۰۱ م»

۱۴۴. عده الداعی و نجات الساعی، به عربی، از شیخ جمال‌الدین احمد بن فهد حلّی، کتابت سال ۹۸۹ ق، به خط نسخ خوش قاسم بن احمد بن محسن الحسینی، قطع رقعی. «ش ۱۰۷۹۱ م»

۱۴۵. عرفان و تصوّف، به عربی، مؤلف ناشناخته، نسخه کهن مورّخ سده ۹ ق، خط نسخ، برگهای آغاز و انجام افتاده. «ش ۱۰۹۶۴ م»

۱۴۶. علاج الأسقام و دفع الآلام بعون الله الملك العلام، به فارسی، در علاج انواع بیماریها و آداب وارده آن از ائمه اطهار علیهم‌السلام، شامل مقدمه و بیست و چهار باب و خاتمه، مؤلف از علمای نیمه نخست سده ۱۲ ق و تا سال ۱۱۵۱ ق در قید حیات بوده است، کتابت ۱۸ رمضان سال ۱۲۶۶ ق، به خط نستعلیق علی‌اکبر بن محمد حسین بروجردی، قطع رقعی. «ش ۱۰۸۹۱ م»

۱۴۷. علم تشریح، به فارسی، مؤلف ناشناخته، کتابت سده ۱۳ ق، به خط نستعلیق خوش، قطع رقعی. «ش ۱۰۷۰۱ م»

۱۴۸. غایة الوصول و ایضاح السبل فی شرح مختصر منتهی الاصول لابن الحاجب، شارح ناشناخته، عربی، نسخه کهن مورخ نیمه نخست سده ۹ ق، خط نسخ، قطع جیبی خشتی قطور. «ش ۱۰۶۴۳ م»

۱۴۹. غایة الهدایة فی حاشیة الهدایة، حاشیه‌ای است بر کتاب الهدایة الاثریة قاضی کمال‌الدین حسین میبدی، به عربی، تألیف محمد بن حسن علمی^۱. نسخه چاپ نشده، خط نستعلیق، قطع رقعی کوچک. «ش ۱۰۸۸۳ م»

۱. در پشت برگ آغازین این نسخه، مؤلف کتاب شیخ بهاء‌الدین محمد بن حسن اصفهانی معروف به فاضل هندی دانسته شده، لیکن این گونه نیست.

۱۵۳. فضائل امیرالمؤمنین علی علیه السلام، به فارسی، نسخه نفیس و کهن مورخ سال ۸۸۸ ق در مشهد مقدس، به خط نسخ محسن خاتون آبادی، نسخه را کاتب در همان سال مقابله و تصحیح کرده است، قطع جیبی. «ش ۱۰۹۶۳ م»

۱۵۴. فضائل امیرالمؤمنین علی علیه السلام، به فارسی، مؤلف ناشناخته، کتابت ۱۱ رمضان سال ۱۲۴۵ ق، خط نستعلیق خوش، نسخه چاپ نشده، قطع رقی. «ش ۱۰۸۹۶ م»

۱۵۵. فضائل و مناقب چهارده معصوم علیهم السلام، به فارسی، از شیخ حسن بن ملا علیرضا یزدی، شامل ۱۴ باب و هر باب در چند مجلس، نسخه چاپ نشده، کتابت سده ۱۳ ق، خط نسخ، قطع رقی. «ش ۱۰۵۸۶ م»

۱۵۶. فقه عامه، به عربی، ناشناخته، نسخه نفیس و کهن مورخ چهارشنبه ۴ صفر سال ۷۰۵ ق، به خط نسخ درشت مصطلح الدین بن محمد که در زمان کهنسالی خود کتابت کرده است. برگ پایانی افتاده، قطع بسیار بزرگ سلطانی. «ش ۱۰۶۴۶ م»

۱۵۷. فقه عامه، عربی، مؤلف مجهول، شامل کتاب صلاة، نسخه کهن مورخ اوائل سده ۹ ق، برگهای آغاز و انجام افتاده است، خط نسخ، قطع وزیری بزرگ. «ش ۱۰۶۴۲ م»

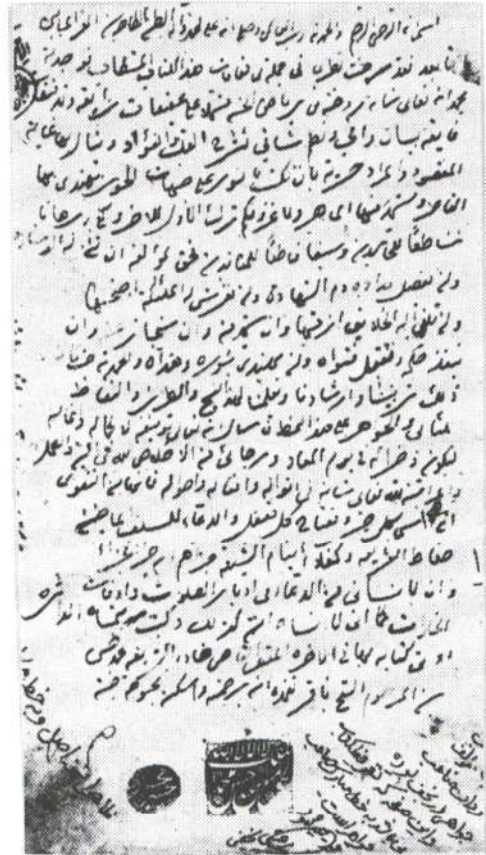
۱۵۸. الفقه، به عربی، تألیف آیت الله میرزا یوسف مجتهد تبریزی، کتابت دوشنبه ۷ محرم سال ۱۳۴۲ ق، به خط نسخ شیخ علی یکی از فرزندان مؤلف در نجف اشرف، نسخه چاپ نشده، قطع رقی. «ش ۱۱۰۴۸ م»

۱۵۹. فقه عربی، مؤلف ناشناخته، نسخه اصل به خط مؤلف، در پشت برگ آغازین یک صفحه کامل تقریظی است به خط مبارک شیخ محمدحسن نجفی معروف به صاحب جواهر که از مؤلف کتاب که از شاگردانش بوده بسیار تجلیل کرده است. نسخه نفیس و تاکنون چاپ نشده است، برگ پایانی افتاده، خط نستعلیق، قطع رقی بزرگ قطور. «ش ۱۰۹۷۰ م»

۱۶۰. فقه عربی، مؤلف ناشناخته، نسخه اصل به خط مؤلف در سده ۱۳ ق، قطع وزیری. «ش ۱۰۸۱۳ م»

۱۶۱. فقه فارسی، ناشناخته، نسخه کهن مورخ سده ۹ ق، به خط نسخ، برگهای آغاز و انجام افتاده، قطع رقی کوچک. «ش ۱۰۶۸۰ م»

۱۶۲. فوائد آصفیه و مواعظ حسینیه، به فارسی، تألیف مرحوم آیت الله سید دلدار علی بن سید محمد معین نصیرآبادی لکنهوی

فقه عربی، با تقریظ صاحب جواهر

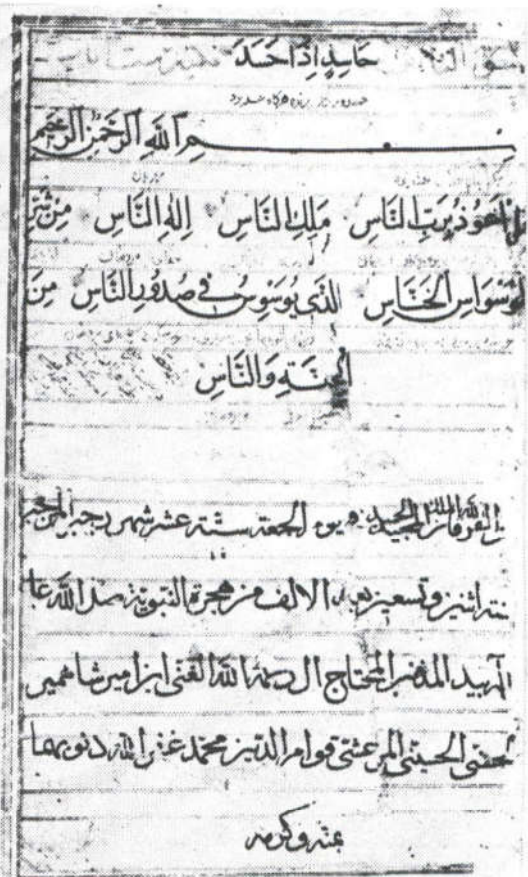
۱۵۰. فتحیه، به فارسی، در اخترشناسی، از قوشچی، نسخه کهن مورخ ذی قعدة سال ۹۶۰ ق، دارای دوایر و جداول نجومی، قطع رقی. «ش ۱۱۰۳۳ م»

۱۵۱. فصل الخطاب فی تحقیق الصواب، در تحقیق مسئله جبر و تفویض، به عربی، تألیف ملا محمدنعیم بن محمدتقی معروف به عرفی طالقانی یا ملا نعیم طالقانی، این کتاب را مؤلف روز جمعه ۷ جمادی الثانیة سال ۱۱۶۰ ق به پایان برده است. کتابت نسخه شب ۷ شعبان سال ۱۲۷۲ ق به خط نستعلیق عبدالعظیم بن مهدی رحیم ساوجی که به خواهش آقا سید صادق کتابت کرده است، تاکنون چاپ نشده است، قطع رقی. «ش ۱۰۹۹۶ م»

۱۵۲. الفصول العمادیة، به عربی، در فقه عامه، تألیف ابو الفتح ابوبکر بن عبدالجلیل المرغینانی السمرقندی، این کتاب را مؤلف در اواخر شعبان سال ۶۵۱ ق در مدرسه امیریة واقع در روستای براسوان سردغک از توابع سمرقند به پایان برده است. این نسخه نفیس و کهن از روی نسخه اصل به خط مؤلف در سده ۸ ق کتابت شده است، خط نسخ، قطع رحلی کوچک بسیار قطور. «ش ۱۰۶۴۵ م»

۱۶۹. کاشف الرموز، به فارسی، تألیف عنایت‌الله بن ملک محمد بن عنایت‌الله طبرسی لاریجانی اسکی، در شرح کتاب رموز الآیات در اثبات امامت، نسخه اصل به خط مؤلف در جمعه دهه نخست جمادی الاولی سال ۱۳۰۹ ق، صفحات مجدول و دارای کمند، نام این کتاب در منابع موجود نیامده و تاکنون چاپ نشده است، قطع رقیعی بزرگ. «ش ۱۰۸۸۷ م»

۱۷۰. الکاظمیه لاولاد الفاطمیه، به فارسی، در صرف، از عبدالکریم اردکانی، کتابت سده ۱۴ ق، خط نسخ، نسخه مصحح، قطع جیبی. «ش ۱۰۶۳۰ م»

برگ پایانی قرآن کریم

هندی که در عصر نواب اعتمادالدوله آصف‌جاه و نواب سرفراز الدوله بهادر ناظم‌الملک حسن رضاخان بهادر ظفر جنگ آن را نگاشته است. این نسخه احتمالاً نسخه اصل و تاکنون چاپ نشده است، در پشت برگ آغازین مهر مرّی بزرگ سید علی بن دلداری فرزند مؤلف آمده که نسخه در تملک وی بوده است، خط نستعلیق، صفحات مجدول صفحه اول یک سرلوح مذهب، کتابت سده ۱۳ ق، قطع وزیری کوچک. «ش ۱۰۸۳۸ م»

۱۶۳. فوائد ضیائیه، به عربی، از نورالدین عبدالرحمان بن احمد جامی، کتابت ۱۴ شوال سال ۹۸۳ ق، به خط نسخ خوش علی بن محمد بن علی الفاشفجائی النوسری الجیلانی، نسخه مصحح، قطع رقیعی. «ش ۱۰۶۱۷ م»

۱۶۴. قرابادین مجمع الجوامع و ذخائر التراکیب، در فرهنگ لغات طبی، به فارسی، احتمالاً از سید محمدحسین خان عقیلی علوی خراسانی شیرازی، کتابت سده ۱۳ ق، خط شکسته نستعلیق، نسخه مصحح، این نسخه از کتب موقوفه ملک الاطباء به سال ۱۲۸۹ ق بوده است، برگهای آغاز و انجام افتاده، قطع رحلی. «ش ۱۰۸۴۷ م»

۱۶۵. قرة العیون، به عربی، در معنی وجود و ماهیت، تألیف ملا مهدی بن ابی‌ذر نراقی کاشانی، مورخ نیمه دوم سده ۱۳ ق، خط نسخ، قطع رقیعی بزرگ. «ش ۱۰۸۸۸ م»

۱۶۶. قرآن کریم، نسخه بسیار نفیس و هنری مذهب و مرصع، به خط نسخ ممتاز سید قوام‌الدین محمد بن امیر شاهمیر حسنی حسینی مرعشی از سادات مرعشی شوشتر در خوزستان، کتابت جمعه ۱۶ رجب المرجب سال ۱۰۹۲ ق، دو صفحه آغازین مرصع از عصر صفوی، دارای ترجمه فارسی به صورت زیرنویس، نیز به خط نسخ با شنگرف. سر سوره‌ها با آب طلا، صفحات مجدول و دارای کمند، قطع رحلی. «ش ۱۱۰۴۱ م»

۱۶۷. قصص الانبیاء، به عربی، از قطب‌الدین راوندی، کتابت سال ۱۰۷۳ ق به خط نسخ خوش زین‌العابدین بن جمشید جعفری، نسخه مصحح، قطع رقیعی. «ش ۱۰۶۵۶ م»

۱۶۸. القواعد و الفوائد، به عربی، از شهید اول ابی‌عبدالله محمد بن مکی عاملی، نسخه کهن مورّخ ۲ شوال سال ۹۴۵ ق، به خط نسخ ابراهیم السروی، نسخه تصحیح و مقابله شده، قطع وزیری. «ش ۱۱۰۲۲ م»

۱۷۱. کتاب در محبت و شوق به لقاء محبوب، به عربی، مؤلف ناشناخته که یکی از علمای اواخر سده ۱۲ یا اوائل سده ۱۳ ق بوده و در این اثر از آثار برخی از علمای سده ۱۱ ق از جمله از کتاب الانوار النعمانیة و کتاب مسکن الفؤاد سید نعمت‌الله جزایری شوشتری نام می‌برد، نسخه چاپ نشده، قطع رقیعی، خط نسخ، کتابت سده ۱۳ ق. «ش ۱۰۹۲۴ م»

- نشده، قطع رقعی بزرگ. «ش ۱۰۸۵۴ م»
۱۷۹. لطائف، به عربی، مؤلف مجهول، نسخه کهن، کتابت سال ۹۹۷ ق، خط نسخ، برگ آغازین افتاده، قطع رقعی. «ش ۱۰۵۹۶ م»
۱۸۰. لطائف غیائی، به فارسی، از فخرالدین رازی که برای سلطان غیاث‌الدین محمد ملک شاه تألیف کرده است، شامل ۳ مقاله، مورخ سده ۱۱ ق، خط نستعلیق، قطع جیبی. «ش ۱۰۹۰۶ م»
۱۸۱. لغت‌نامه، عربی به فارسی، مؤلف مجهول، کتابت سال ۱۳۱۰ ق، به خط شکسته نستعلیق خوش محمدحسین بن آقا میرزا، قطع جیبی. «ش ۱۱۰۳۱ م»
۱۸۲. لمعات قدسیه، به فارسی، شامل چهل حدیث از احادیث مشکله، تألیف احمد بن محمد ابراهیم اردکانی از علمای نیمه نخست سده ۱۳ ق، کتابت سال ۱۲۲۹ ق به خط نسخ مؤلف در شیراز، نسخه اصول و چاپ‌نشده هنری و مرصع و مجدول، دارای یک سرلوح زیبای مرصع کار شیراز، قطع رحلی کوچک. «ش ۱۰۹۴۸ م»
۱۸۳. لوائح القمر، به فارسی، از حسین بن علی بیهقی کاشفی، کتابت اواخر سده ۱۰ ق، نسخه مصحح، قطع رقعی پالتویی. «ش ۱۰۷۲۹ م»
۱۸۴. اللہوف علی قتلی الطفوف، به عربی، در مقتل، تألیف سید رضی‌الدین ابی‌القاسم علی بن موسی بن طاووس حلّی، متوفی ۶۶۴ ق، نسخه نفیس، تمام آن به خط ثلث ممتاز میرزا علی‌اکبر فیض قمی که مردی دانشمند، مورخ، شاعر و خوشنویس بوده، و در دوشنبه ۲۸ محرم سال ۱۲۹۸ ق آن را کتابت کرده است، چند اثر تألیفی وی، از جمله: تذکره شعرای قم، جنگ ادبی، وقایع قحط‌سالی قم، در این کتابخانه بزرگ موجود می‌باشد. «ش ۱۰۹۶۸ م»

۱. حاج شیخ عبدالله موسیانی اصفهانی کبیر، از قدمای افاضل حوزه علمیه قم که اکنون در قید حیات و خانه‌نشین می‌باشد. وی نسخه‌های بسیار نفیسی داشت و این جانب از حدود چهل سال قبل تاکنون پیوسته نسخه‌های نفیس را از ایشان برای این کتابخانه بزرگ خریداری نموده‌ام. هر گاه نسخه‌ای نفیس به دست می‌آورد، آن را به این جانب ارائه می‌کرد و هر گاه در قم نبود، آن را نزد پدر بزرگوام می‌برد. جا دارد در این جا از جناب ایشان که حق بزرگی برگردن این کتابخانه بزرگ دارد، تشکر و قدردانی نمایم.
۲. چندین نسخه نفیس و کهن این کتاب مورخ سده‌های ۷، ۸ و ۹ ق در این کتابخانه بزرگ موجود است.

۱۷۲. کشف السحاب فی تحقیق الصفات، به عربی، تألیف میرزا محمدتقی بن مولی محمد بن حسین بن زین‌العابدین بن علی بن ابراهیم مامقانی تبریزی معروف به حجت‌الاسلام نیر تبریزی از علمای شیخیه تبریز، متوفی به سال ۱۲۶۹ ق، این اثر را مؤلف در شب پنجشنبه ۲۶ رجب سال ۱۲۸۵ ق نگاشته است، کتابت پنجشنبه ۷ ربیع‌الثانی سال ۱۲۸۷ ق در حیات مؤلف، به خط نسخ احمد بن اسماعیل حسنی حسینی، نسخه با نسخه اصل به خط مؤلف مقابله و تصحیح شده و این مقابله در ۲۸ شعبان سال ۱۲۸۷ ق به پایان رسیده است، تاکنون چاپ نشده است، قطع ربعی. «ش ۱۰۹۹۰ م»
۱۷۳. کفایة المهتدی یا الاربعون حدیثاً، به فارسی، در حالات حضرت ولی‌عصر (عج)، تألیف میر محمد بن محمد لوحی مطهر اصفهانی، کتابت سده ۱۳ ق، تاکنون چاپ نشده است، برگهای آغاز و انجام افتاده است. «ش ۱۰۹۷۶ م»
۱۷۴. کنز المعارف، به فارسی، در علوم متنوعه، مؤلف مجهول، نسخه اصل به خط مؤلف که در غزه ذی‌قعدة سال ۱۳۱۰ ق آن را به پایان برده است. صفحات قلم‌خوردگی دارد، خط نسخ، نسخه نایاب، قطع رقعی بزرگ. «ش ۱۰۸۹۰ م»
۱۷۵. الکواکب الضیائیة فی شرح زبدة البهائیة، به عربی، از یوسف بن محمد حسینی قاینی خراسانی، کتابت سده ۱۳ ق، نسخه مصحح، قطع وزیری کوچک. «ش ۱۱۰۱۸ م»
۱۷۶. کھف الوری فی بعض المسائل الاصولیة، به عربی، از شیخ محمد صالح بن مولی محمدتقی بن مولی محمد اسماعیل استرآبادی، متوفی بعد از سال ۱۳۱۳ ق، این کتاب تقریرات اصولی پدر مؤلف «محمدتقی» است که از دروس استاد خود صاحب جواهر استفاده کرده است، نسخه اصل به خط مؤلف در شب ۶ ذی‌قعدة سال ۱۳۱۳ ق، این نسخه همان نسخه‌ای است که صاحب الذریعة گوید نزد شیخ عبدالله اصفهانی^۱ موجود می‌باشد. خط نسخ، قطع رقعی بزرگ. «ش ۱۰۸۹۳ م»
۱۷۷. کیمیای سعادت^۲، به فارسی، از ابوحامد غزالی، کتابت سال ۱۲۴۰ ق، به خط نستعلیق فتح علی در هند که از روی یک نسخه مصحح مورخ سال ۷۳۰ ق کتابت کرده است. قطع وزیری باریک. «ش ۱۱۰۱۲ م»
۱۷۸. لسان الحق المظالم للمسیحیین فی ردّ النصارى و التثلیث، به فارسی، تألیف آیت‌الله میرزا یوسف مجتهد تبریزی، نسخه اصل به خط مؤلف در نیمه نخست سده ۱۴ ق، تاکنون چاپ

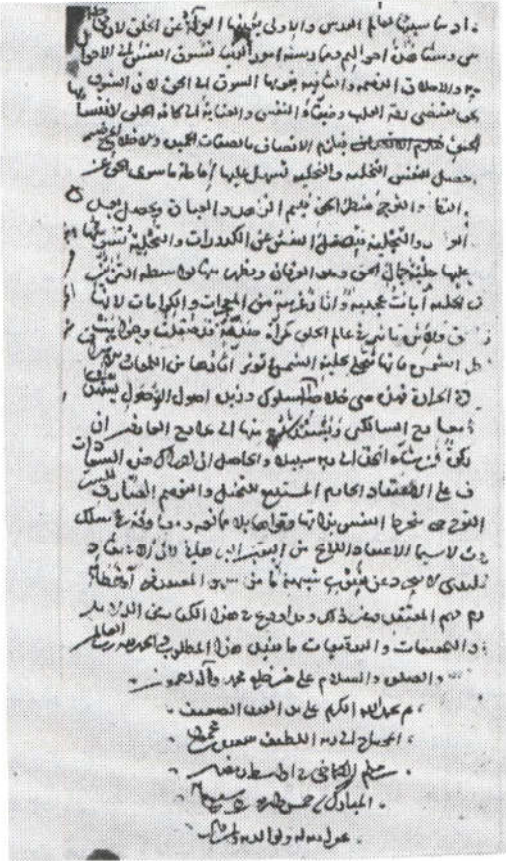
۱۸۵. مائة منقبة و فضيلة من فضائل الامام علي بن ابي طالب عليه السلام، به عربی، نسخه کهن مورخ ۹ رمضان سال ۹۶۰ ق، خط نستعلیق شکرالله بن پیراحمد جندقی، قطع جیبی. «ش ۱۰۹۵۳ م»
۱۸۶. مجالس، به عربی، مؤلف مجهول، کتابت سده ۱۰ ق، خط نسخ، نسخه مصحح، برگهای آغاز و انجام افتاده، قطع رحلی. «ش ۱۰۶۵۸ م»
۱۸۷. مجالس النفاس، به ترکی از یکی، از امیر علی شیر نوایی جغتایی، متوفی ۹۰۶ ق، در تذکره شعرا، این اثر را به سال ۸۹۵ ق نگاشته است، کتابت در حیات مؤلف یا اندکی پس از درگذشت وی، خط نستعلیق ممتاز احتمالاً به خط یکی از خوشنویسان اوائل سده ۱۰ ق، عناوین آب طلا، صفحات مجدول، برگهای آغاز و انجام افتاده، قطع رقعی پالتویی. «ش ۱۰۸۲۹ م»
۱۸۸. مجموعه اشعار، به عربی و بخشی به فارسی، ناشناخته، نسخه کهن مورخ سده ۸ ق، آغاز و انجام افتاده، خط نسخ خوش، قطع جیبی. «ش ۱۰۶۸۱ م»
۱۸۹. مختصر النافع، به عربی، از محقق حلّی، نسخه کهن، مورخ سده ۹ ق، مصحح و دارای حواشی فراوان از محب علی، قطع رقعی پالتویی. «ش ۱۰۷۷۰ م»
۱۹۰. ملامة الالحنان و ریحانة الخلان، به عربی، تألیف حاج عبدالله بن حاج محمد علی شهاب الحلّبی، نسخه اصل به خط مؤلف در اواخر سده ۱۳ ق، خط نسخ، قطع رحلی. «ش ۱۰۹۱۷ م»
۱۹۱. مرآت المحققین، به فارسی در مناجات، و سیر و سلوک، تألیف رونق علی شاه کرمانی ابن محمد حسین بن محمد کاظم، نام این کتاب در صفحه ۱۰۸ نسخه آمده است، تاکنون چاپ نشده، کتابت سال ۱۲۷۹ ق، به خط نستعلیق خوش، این اثر در ۴ باب و یک خاتمه نگاشته شده و چند نسخه آن در کتابخانه برلین آلمان، موزه بریتانیا در لندن، کتابخانه دانشکده ادبیات دانشگاه تهران و آستان قدس رضوی در مشهد موجود می‌باشد، این نسخه نفیس‌ترین نسخه موجود می‌باشد، قطع رقعی. «ش ۱۰۹۷۹ م»
۱۹۲. المرحة الفاخرة فی فقه الشریعة الزاهرة، به عربی، از آیت‌الله میرزا یوسف مجتهد تبریزی، نسخه اصل به خط مؤلف در نیمه نخست سده ۱۴ ق، تاکنون چاپ نشده، قطع رحلی. «ش ۱۰۸۵۸ م»

۱۹۳. مستقصى المرام فی شرح تحریر الاحکام، به عربی، تألیف محمدحسن بن محمدجعفر استرآبادی تهرانی، نسخه نفیس اصل، به خط نسخ مؤلف، و قفنامه کتاب به خط فرزند مؤلف به نام محمود بن محمدحسن بن جعفر در آغاز آمده است، نسخه مصحح، قطع وزیرری. «ش ۱۰۶۰۵ م»
۱۹۴. مسکب الذموم در ترجمه فارسی کتاب محرق الفؤاد، از حیدر علی بن محمد شفیع اصفهانی، کتابت سده ۱۲ ق، به خط فرزند مؤلف محمد شفیع بن حیدر علی، نسخه مصحح، قطع وزیرری. «ش ۱۱۰۱۳ م»
۱۹۵. مسلك الراشدین، ج ۱، به عربی در فقه، تألیف مولی محمد صالح بن محمد برغانی قزوینی، متوفی ۱۲۷۱ ق، نسخه نفیس و تاکنون چاپ نشده است، این نسخه را مؤلف در رجب سال ۱۲۵۶ ق وقف بر علما و طلاب حوزه‌های علمی نموده است، دستخط و مهر بیضی مؤلف نیز در پشت برگ آغازین مشهود می‌باشد، خط نسخ، کتابت سده ۱۳ ق در حیات مؤلف و ظاهراً کاتب به دستور مؤلف کتابت کرده است، قطع رقعی. «ش ۱۰۹۵۹ م»
۱۹۶. مسلك الراشدین، ج ۲، به عربی، از مولی محمد صالح بن محمد برغانی قزوینی. با همان مشخصات جلد اول، قطع رقعی. «ش ۱۰۹۶۰ م»
۱۹۷. مسلك الراشدین، ج ۳، به عربی، تألیف مولی محمد صالح بن محمد برغانی قزوینی. این جلد را مؤلف به سال ۱۲۳۹ ق به پایان برده است. با همان مشخصات جلد ۱ و ۲، قطع رقعی. «ش ۱۰۹۶۱ م»
۱۹۸. مشکاة العارفين فی معرفة اصول الدین، به عربی، از مولی محمد علی بن محمد برغانی قزوینی، کتابت سده ۱۳ ق، قطع رقعی پالتویی. «ش ۱۰۷۰۵ م»
۱۹۹. مصابیح الهدی و مفاتیح المعنی، به عربی، احتمالاً از مولی عبدالرزاق لاهیجی قمی، کتابت سال ۱۱۴۷ ق، به خط نسخ محمدحسین بن محمد هادی، قطع جانمازی. «ش ۱۰۹۷۸ م»
۲۰۰. المصباح الکبیر، به عربی، از شیخ الطائفه، نسخه کهن مورخ پنجشنبه ۳ ربیع الثانی سال ۹۳۳ ق، به خط نسخ فخرالدین بن اشرف حسینی استرآبادی. در پشت برگ آغازین
۱. در برگ پایانی این کتاب، مؤلف از دیگر تألیف خود با عنوان مصباح الدراییه نام برده است که آن کتاب از آثار عبدالرزاق لاهیجی است. بنابراین، احتمال دارد این اثر تألیف وی باشد.

خط نسخ و نستعلیق، تاکنون چاپ نشده است، قطع رقعی.
«ش ۱۰۸۹۴ م»

۲۰۷. المعنی در شرح موجز القانون، به عربی، در طب، از
سدیدالدین کازرونی، نسخه کهن مورخ سده ۱۰ ق، تاریخ
۸۴۶ ق در برگ پایانی نسخه آمده که نادرست و ساختگی
است، خط نسخ خوش، قطع وزیری. «ش ۱۰۸۷۲ م»

۲۰۸. مفتاح الخزائن الجواد العلیم (مفتاح الخزائن)، در تفسیر
آیات قرآنی که هنگام تفال و استخاره با قرآن در سطر
نخست صفحه می آید، به فارسی، تألیف محمدجعفر لاهیجانی
معروف به نواب که در عصر محمدشاه قاجار نگاشته است.

برگ پایانی المعارف فی شرح الصحائف

۱. دو نسخه بسیار نفیس و کهن کتاب الصحائف الالهیه در این کتابخانه بزرگ
موجود می باشد که هر دو در اوائل سده ۸ ق کتابت شده اند. و نیز نسخه ای
دیگر مورخ سده ۹ ق جزو این مجموعه نسخه های خطی خریداری شده
است که در این فهرستواره معرفی شده است.

۲. مرحوم آیت الله شیخ محمدباقر بیرجندی از مشایخ اجازه روایتی مرحوم
پدر بزرگوارم می باشد. آن مرحوم، آثار تألیفی بسیاری داشت و بحمدالله
بیشترین آنها از سوی نوادگان ایشان چند سال قبل وقف بر این کتابخانه
بزرگ گردیده است. جا دارد از عنایات آنان به این کتابخانه قدردانی کنم.

نسخه دستخط مرحوم آیت الله العظمی سید محمد حجت
کوه کمری از مراجع عظام تقلید سابق و بنیانگذار
مدرسه حجتیه در قم آمده است. قطع وزیری، خط نسخ.
«ش ۱۰۵۳۵ م»

۲۰۱. المصباح الکبیر، به عربی، از شیخ الطائفه محمد بن
حسن طوسی، نسخه کهن مورخ یکشنبه ۷ ربیع الاول سال
۹۳۷ ق، خط نسخ خوش، قطع وزیری. «ش ۱۰۵۳۸ م»

۲۰۲. معارف الانوار، به فارسی، از محمدکاظم بن محمد شفیع
استرآبادی هزارجریبی از علمای نیمه نخست سده ۱۳ ق و از
شاگردان وحید بهبهانی، این اثر را او در سه جلد نگاشته است
که این جلد شامل فضائل حضرت امیرالمؤمنین علی علیه السلام
می باشد، مؤلف آن را حدود سال ۱۲۲۰ ق نگاشته است،
کتابت سده ۱۳ ق، تاکنون چاپ نشده است، برگ آغازین
افتاده، قطع رقعی بسیار قطور. «ش ۱۰۸۸۶ م»

۲۰۳. المعارف فی شرح الصحائف، به عربی، در شرح کتاب
الصحائف الالهیه^۱ شمس الدین سمرقندی، در علم کلام، تألیف
سمرقندی، نسخه نفیس و کهن و ارزشمند، کتابت نیمه رمضان
سال ۷۴۵ ق، به خط نسخ سعید بن محمود بن مسلم الکماخی،
تاکنون چاپ نشده، خط نسخ، تملک مرحوم آیت الله حاج
شیخ محمدباقر بیرجندی^۲، مؤلف کتاب الکبریت الاحمر و از
مشایخ اجازه روایتی مرحوم پدرم، در پشت برگ آغازین
آمده است، قطع پالتویی. «ش ۱۰۹۶۵ م»

۲۰۴. معانی بیان، به عربی، حاشیه ای است بر کتابی در معانی
بیان، مؤلف مجهول، نسخه کهن، مورخ دوشنبه ۲۸ شعبان
سال ۸۶۴ ق، خط نستعلیق، قطع رقعی کوچک، برگ آغازین
افتاده است. «ش ۱۰۶۷۷ م»

۲۰۵. معین الفکر فی شرح الباب الحادی عشر، به عربی، تألیف
شیخ شمس الدین محمد بن زین الدین علی بن حسام الدین
ابراهیم بن حسین بن ابراهیم بن ابی جمهور احسائی، مؤلف
کتابهای بسیار، نسخه چاپ نشده، مورخ اواخر سده ۱۲ ق،
برگهای آغاز و انجام افتاده، قطع پالتویی ۱۱×۲۰ س.
«ش ۱۰۹۵۴ م»

۲۰۶. مغنم الدرر و مستخب الغرر، به عربی، در اصول
فقه، تألیف عبدالحسین بن علی بن حسین بن احمد بن
محمد شفیع بن میرزا رفیعا محلاتی، متوفی ۲۲ ذی الحجه
سال ۱۳۲۳ ق، نسخه اصل به خط مؤلف در سال ۱۳۲۰ ق،

کتابت سال ۱۲۵۳ ق، به خط نسخ احتمالاً در حیات مؤلف، نام این کتاب در منابع موجود نیامده و تاکنون چاپ نشده است، قطع رقعی. «ش ۱۰۹۹۸ م»

۲۰۹. المفضل فی صنعة الاعراب، به عربی، از جاراالله محمود بن عمر زمخشری، نسخه نفیس و کهن مورخ سده ۸ ق، دارای حواشی بسیار، قطع وزیری بزرگ. «ش ۱۰۶۳۷ م»

۲۱۰. متقی الجمان فی الاحادیث الصحاح و الحسان، ج ۱، به عربی، تألیف شیخ حسن بن زین‌الدین بن علی العاملی که در دوم ربیع الثانی سال ۱۰۰۴ ق آن را تألیف کرده است. کاتب این نسخه را در همان سال و در حیات مؤلف کتابت و با نسخه اصل مقابله و تصحیح کرده است. کاتب نجیب‌الدین بن محمد بن مکی بن عیسی بن حسن بن عینی العاملی، این نسخه در کتابخانه شخصی مرحوم آقا جمال خوانساری بوده و دستخط ایشان در پشت برگ آغازین آمده است، این نسخه نخستین نسخه‌ای است که پس از تألیف کتاب کتابت شده است، قطع وزیری، خط نسخ زیبا. «ش ۱۰۵۷۱ م»

۲۱۱. مقابس الانوار و نفاث الاسرار فی احکام النبی المختار و عترته الاطهار علیهم‌السلام، ج ۱ و ۲، به عربی، تألیف شیخ اسدالله بن مولی اسماعیل دزفولی کاظمی، متوفی ۱۲۳۷ ق، شامل کتابهای طهارت و صلاة تا پایان رضاع، نسخه نفیس به خط دختر شیخ احمد بلاغی عاملی نجفی همسر شیخ حسن بلاغی نجفی که برای مرحوم شیخ محسن خنفر نجفی در نیمه دوم سده ۱۳ ق کتابت کرده است، این نسخه را علی اسدالله با نسخه اصل به خط مؤلف مقابله و تصحیح کرده و حواشی نسخه اکثراً به خط او می‌باشد، خط شیخ محسن خنفر نیز بر فراز صفحه آغازین مشهود است، همچنین خط مرحوم آیت‌الله سید حسن صدرالدین کاظمی^۱ بر فراز پشت برگ آغازین آمده که نسخه را از مالک آن حاج آقا نوری به امانت گرفته است. متن خط نسخ، تاکنون چاپ نشده، قطع رحلی کوچک. «ش ۱۰۸۶۵ م»

۲۱۲. مقتل، به عربی، از مرحوم آیت‌الله میرزا یوسف مجتهد تبریزی، کتابت اوائل سده ۱۴ ق در حیات مؤلف، مهر شیخ مهدی یکی از فرزندان مؤلف در چند جای نسخه مشهود می‌باشد، تاکنون چاپ نشده، خط نسخ، قطع رقعی. «ش ۱۱۰۴۶ م»

۲۱۳. منتخب کتاب جواهرنامه، به فارسی، در شناخت جواهر و سنگهای زینتی، این منتخب احتمالاً تلخیصی از جواهرنامه

جوهری نیشابوری یا جواهرنامه محمد بن منصور دشتکی و یا تلخیصی از جواهرنامه دیگری است و در ۱۲ باب نگاشته شده است، کتابت پنجشنبه ۷ ربیع الاول سال ۱۰۸۰ ق، خط نستعلیق، قطع وزیری کوچک. «ش ۱۰۸۸۲ م»

۲۱۴. المنح المکیة فی شرح الهمزیه (افضل القراء لقراء ام‌القراء)، به عربی، از شیخ احمد بن حجر الهیثمی المکی، کتابت سده ۱۲ ق، نسخه مصحح، قطع وزیری خستی. «ش ۱۱۰۳۶ م»

۲۱۵. من لا یحضره الفقیه، به عربی، از شیخ صدوق، کتابت اواخر سده ۹ ق، سه بار مقابله و تصحیح شده است، آخرین بار به سال ۸۹۷ ق در نجف اشرف، نسخه کامل به خط نسخ، قطع وزیری. «ش ۱۰۶۳۸ م»

۲۱۶. من لا یحضره الفقیه، از صدوق، نسخه کهن مورخ سده ۱۰ ق. به خط نسخ، مصحح و حواشی فراوان به امضای سلطان، قطع وزیری بزرگ. «ش ۱۰۷۵۴ م»

۲۱۷. منهاج المستخیر، به فارسی، در استخاره، تألیف محمدحسین بن کاظم علوی فاطمی حسینی حافظ تبریزی ملقب به سلطان القراء و رئیس الحفاظ و الصدور و الخطباء که در عصر احمدشاه قاجار برای آقا میرزا محمدجواد حسینی ملقب به ظهیرالاسلام در ۲۷ ربیع‌الثانی سال ۱۳۳۴ ق به خط خودش نگاشته است. نسخه اصل، نفیس و تاکنون چاپ نشده، دارای جداول ویژه و یک سرلوح مرصع، قطع رقعی بلند ۲۰×۱۱ س. «ش ۱۰۹۰۰ م»

۲۱۸. منهج الیقین، به فارسی، تألیف علاءالدین محمد بن ابوتراب گلستانه، نسخه چاپ نشده، کتابت اواخر سده ۱۲ ق، خط نسخ، قطع رقعی بزرگ. «ش ۱۰۵۷۹ م»

۲۱۹. منیه الراغب فی شرح بغیة الطالب، ج ۱، به عربی، از شیخ موسی بن جعفر الجناحی النجفی، کتابت ۱۰ محرم سال ۱۲۳۴ ق، به خط نسخ خوش، مقابله و تصحیح شده، قطع وزیری بزرگ. «ش ۱۰۷۵۲ م»

۲۲۰. نقد الرجال، به عربی، از میر مصطفی بن حسین حسینی تفرشی، کتابت سال ۱۰۱۵ ق، به خط نسخ و نستعلیق خلیل‌الله بن ابراهیم جیلانی در دارالسلطنه اصفهان که از روی نسخه اصل به خط مؤلف کتابت شده است، برخی از حواشی به خط و امضای سید شبر نجفی است، قطع رقعی. «ش ۱۰۷۸۵ م»

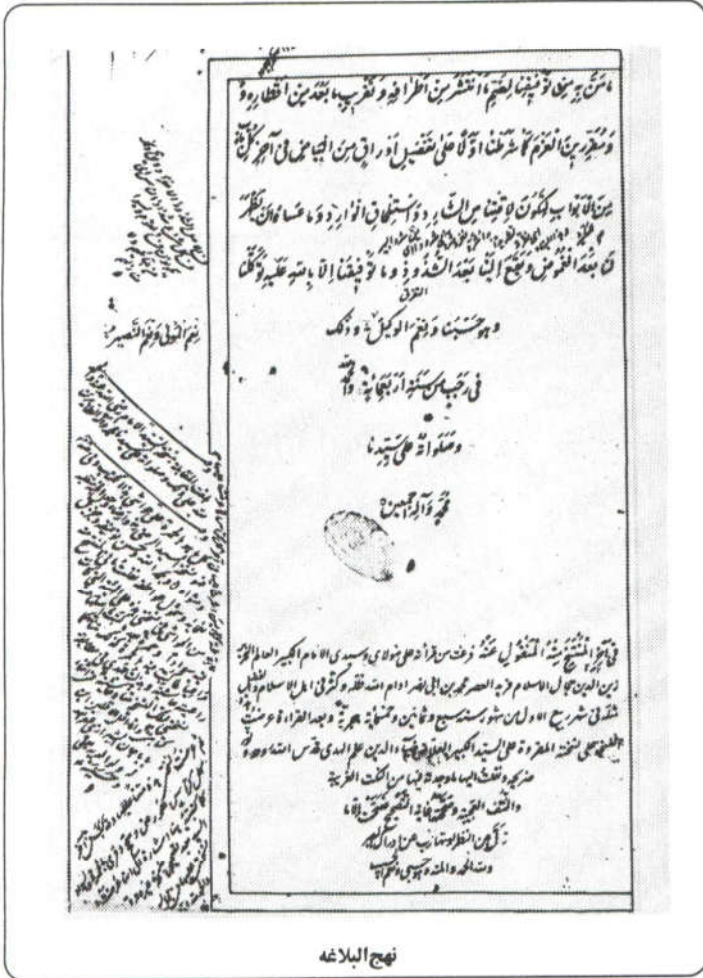
۱. مرحوم آیت‌الله سید حسن صدر از مشایخ روایتی و از استادان علم رجال مرحوم پدر بزرگوارم، آیت‌الله‌العظمی مرعشی نجفی رحمته‌الله، بوده است.

۲۲۱. نهج البلاغه، نسخه بسیار مهم و نفیس و فوق العاده ارزشمند، این نسخه در سده ۱۱ ق از روی یک نسخه کهن مورخ قبل از سال ۵۸۷ ق کتابت شده و آن نسخه کهن نیز با نسخه اصل به خط مؤلف مقابله و تصحیح شده بوده است. عبارت پایانی نسخه کهن یادشده چنین است: «بلغت المقابلة نسخة السيد الامام السيد الرضى، رضى الله عنه والحمد لله على ذلك و صلواته على سيدنا محمد و آله الطاهرين، و كل ما هو بالحرمة على حواشى هذا الكتاب و فى متنه فهو نسخة السيد الرضى رضى الله عنه و ارضاه و جعل الجنة منقبلة و مثواه و بحمد الله و حسن توفيقه...» نیز در همان نسخه کهن در آغاز و انجام آن چند انهاء و اجازه بوده که صورت آنها در برگهای پایانی نسخه موجود آمده و آغاز آن چنین است: «فرغت من قرائته على مولاي و سيدى الامام الكبير العالم التحرير زين الدين جمال الاسلام و الفضل مثله فى شهر ربيع الاول من شهر سنة سبع و ثمانين و خمسمائة هجرية و بعد القراءة عرضت هذه النسخة على السيد الكبير العلامة ضياء الدين علم الهدى قدس الله روحه و نور ضريحه و نقلت اليها ما وجدته فيها من النكت الغريبة...» این نسخه نفیس چون با یک واسطه با نسخه اصل به خط سيد رضى مقابله شده و نیز از نظر یک عالم بزرگ و برجسته شيعه، سيد ضياء الدين فضل الله كاشانى، گذشته است، فوق العاده اهميت دارد، خط نستعلیق خوش و مُعرب، صفحات مجدول و داراي كمند، حواشى نیز نستعلیق و به خط كاتب متن، لبة برگها را موربانه خورده، ولى به متن نرسیده است، قطع وزيرى. «ش ۱۳۳۰۱ م»

۲۲۲. نوادر الاخبار، به عربی، از محمدجعفر بن محمدطاهر خراسانى، این اثر را در ۲۹ ذى القعدة سال ۱۱۲۲ ق به پایان برده است، کتابت سده ۱۳ ق، خط نستعلیق خوش، قطع رقى کوچک. «ش ۱۰۹۱۹ م»

۲۲۳. نوافل ليلته، در بيان فضائل و نتایج و کیفیات و قواعد و آداب و شرایط نماز شب، به فارسى، تألیف شيخ صفى الدين موسوى حسینی اردبیلی جد سلاطین صفویه که قبرش در شهرستان اردبیل داراي گنبد و بارگاه است، تاکنون چاپ نشده است، کتابت سال ۱۱۵۸ ق، به خط نسخ رضى، قطع رقى. «ش ۱۰۹۹۷ م»

۲۲۴. وسائل الجديدة فى المقالات المفيدة، ج ۱، به عربی، از حاج ابراهيم كتابچيان تبریزی، نسخه اصل به خط مؤلف در

نهج البلاغه

اوائل سده ۱۴ ق، حواشى نیز به خط مؤلف، قطع رقى پالتویی. «ش ۱۰۶۱۸ م»

۲۲۵. وسائل الجديدة فى المقالات المفيدة، جلد ۲، از همان مؤلف، با همان مشخصات. «ش ۱۰۶۱۹ م»

۲۲۶. وسائل الجديدة فى المقالات المفيدة، جلد ۳، از همان مؤلف، با همان مشخصات. «ش ۱۰۶۲۰ م»

۲۲۷. هادى النجاة من جميع المهلكات فى احاديث الائمة الهداة، به عربی، از ملا محمد شريف بن شهاب الدين شاهميرزائى كبير، کتابت سال ۱۲۴۶ ق، به خط نسخ عبدالجلیل بن قارودى، نسخه مصحح و موقوفه، دو وقفنامه در برگهای آغازین نسخه آمده: است یکی مورخ ۱۲۴۷ ق و دیگری از ملا اسماعیل و ملا علی محمد از علمای شهرستان مرنده که نسخه را وقف نموده اند، قطع وزيرى پالتویی. «ش ۱۱۰۱۹ م»

۲۲۸. الهدايا، ج ۱ و ۲ و ۳، به عربی، در شرح كتاب الكافي كُلىنى، تألیف ميرزا محمد مشهور به مجذوب تبریزی، از علمای نیمه دوم سده ۱۱ ق، وی غیر از سيد جلال الدين امير مؤلف كتاب تلخیص حدیقه الشيعه می باشد. كتاب الهدايا ظاهراً

در ۳۰ جلد نگاشته شده و در پایان جلد دوم نسخه حاضر چنین آمده است: «تم بعون الله و حسن توفیقه کتاب التوحید الجزء الثانی من الاجزاء الثلاثین من کتاب الهدایا و يتلوه الجزء الثالث کتاب الحجة ان شاء الله.» این کتاب بسیار نفیس و نایاب، و جز چند نسخه که نزد برخی از علما موجود بوده است، در کمتر کتابخانه‌ای وجود دارد. این نسخه ارزشمند در حیات مؤلف در نیمه دوم سده ۱۱ ق و احتمالاً از روی نسخه اصل به خط مؤلف کتابت شده است که در پایان جلد اول مؤلف آن را در ۱۴ ربیع الاول سال ۱۰۸۴ ق به پایان برده است. این نسخه به خط مؤلف نیست، لیکن چون در عصر مؤلف و از روی نسخه اصل کتابت شده است و حواشی آن «منه سلمه الله» دارد، فوق العاده نفاست دارد، این نسخه جزو مجموعه ۲۴۸ نسخه خطی است که مرحوم ملا شریف شیروانی آنها را بابت ثلث اموال خود قرار داده است، قطع رحلی، خط نستعلیق، تاکنون چاپ نشده است.

«ش ۱۰۸۶۰ م»

۲۲۹. هدایة الابراہیمی طریق الاثمة الاطهار علیہ السلام، به عربی، از شیخ حسین بن شهاب الدین بن محمد بن حیدر عاملی کزکی، متوفی ۱۰۷۶ ق، در یک مقدمه و ۸ باب و خاتمه، کتابت سده ۱۲ ق، خط نسخ، قطع وزیری کوچک. «ش ۱۰۸۸۹ م»
۲۳۰. هدایة الشیعة الی احکام الشریعة، به عربی، از ملا احمد بن محمد مهدی بن ابی ذر نراقی کاشانی، کتابت سال ۱۲۴۳ ق، به خط نسخ خوش، نسخه مصصح، قطع وزیری کوچک.

«ش ۱۰۷۴۶ م»

۲۳۱. هموم المؤمنین و غموم المحبین، به فارسی، در شرح حالات حضرت امام موسی بن جعفر علیہ السلام، تألیف شیخ محمد حسن بن ابراهیم یزدی، کتابت سال ۱۲۶۴ ق، خط نسخ، نام این اثر در برگهای میانی نسخه آمده است. نام آن در منابع موجود نیامده است، قطع رقعی. «ش ۱۰۸۷۶ م»

۲۳۲. یوسف و زلیخا، به فارسی، از حسین بن احمد کاتب یزدی، کتابت سال ۱۲۶۲ ق، به خط نسخ و نستعلیق شکسته اسماعیل، برگهای آغاز و انجام افتاده، قطع وزیری خستی.

«ش ۱۰۶۶۵ م»

۲۳۳. مجموعه فارسی

۱. معرفت اتصالات کواکب با یکدیگر، از محمد بن محمد، ملقب به اختیار.

۲. اختیارات و طالع نامه.

۳. مولود نامه.

۴. رساله در علم رمل، به فارسی، از اوحدالدین عبدالله الحسینی البلیانی، مشهور به شاه ملا منجم، کتابت شوال سال ۱۲۵۷ ق.

۵. منظومه ماکول و مشروب یوسفی، که به سال ۹۱۳ ق سروده است.

۶. کامل التعبير، از حسین بن ابراهیم تفلیسی، کتابت سال ۱۲۵۷ ق.

این مجموعه در قطع رقعی و تماماً در سال ۱۲۵۷ ق به خط نستعلیق عالی کتابت شده و برخی از رساله‌های آن تاکنون چاپ نشده است. دارای اشکال، دایره و جداول بسیار زیبا و پرکار، صفحات مجدول، این نسخه قبلاً در کتابخانه مرحوم آیت الله شهید شیخ فضل الله نوری قرار داشته و مهر بزرگ مربع ایشان در چند موضع این نسخه مشهود می‌باشد، ایشان کتابخانه نفیسی داشته و چند نسخه نفیس از آن

الهدایا

۲. رساله در احوال و غزوات مختار.
۳. رساله اصول عقاید در بیان اول ما خلق الله، از حاج ملا میرزا محمد. فرزند مؤلف به نام رضا در حاشیه برگ آغازین این رساله چنین نوشته است: چون نام برای این رساله نگذاشته بود، من نام آن را اصول عقاید نهادم.
۴. رساله در رجعت، ناشناخته.
۵. رساله در بیان حشر و نشر و سؤال از رسل و شهادت شهداء، مؤلف مجهول.
۶. رساله در بیان وسیله، لواء، شفاعت و سایر منازل. این مجموعه در سده ۱۳ ق کتابت شده است، قطع جانمازی. «ش ۱۰۹۳۸ م»
۲۳۷. مجموعه فارسی
۱. کلام الملوك، از فرزند حسین قلی خان جهانسوز. به خط مرحوم میرزا علی اکبر فیض قمی.
۲. منظومه جلایرنامه، از مرحوم قائم مقام فراهانی.
۳. طریق وصول به اصول معارف، به فارسی، تألیف محمدباقر بن محمد مهدی حسینی خاتون آبادی.
۴. فرس نامه یا مضماری دانش، در شناخت اسب و نگهداری آن، مؤلف ناشناخته. مورخ سده ۱۳ ق، خط نستعلیق، قطع جیبی.
۲۳۸. مجموعه فارسی
۱. حدائق السحر فی دقائق الشعر، از رشیدالدین محمد بن محمد بن عبدالجلیل وطواط.
۲. فرهنگ لغات، مؤلف مجهول.
۳. اشعار منتخب از شعراء، مجهول.
- این مجموعه در سده ۱۳ ق کتابت شده است، به خط نستعلیق تحریری، قطع جیبی. «ش ۱۰۷۹۸ م»
۲۳۹. مجموعه فارسی
۱. جواهر التجوید یا در النضید، از محمد بن نقی القاری.
۲. فسوة الفضیل، از میرزا محمد تقی حجت الاسلام نیر تبریزی.
- کتابت این مجموعه در سال ۱۳۶۴ ق است، به خط نسخ محمد جعفر سبحانی، نسخه مصحح، قطع جیبی. «ش ۱۰۷۹۷ م»
۲۴۰. مجموعه فارسی
۱. کتاب الرمل یا کشف الأسرار، از حیدر بن محمد اصفهانی تبریزی رمال.

مجموعه را این جانب در چند مرحله از اشخاص برای این کتابخانه بزرگ خریداری نموده‌ام. از جمله نفیس‌ترین آنها کتاب گیهان‌شناخت، در اخترشناسی، به فارسی، تألیف قطان مروزی است که تنها نسخه بسیار کهن موجود آن مورخ سال ۵۸۴ ق است. این جانب آن را به صورت چاپ تصویری و با یک مقدمه هفتاد صفحه‌ای چاپ و منتشر نموده‌ام. «ش ۱۰۹۲۶»

۲۳۴. مجموعه فارسی از آثار محمد بن محمد دهدار
۱. کواکب الثواب در اثبات الواجب، به فارسی.
۲. سؤال و جواب، به فارسی.
۳. رساله در بیان انسان کلی و اشخاص موجود.
۴. رساله تأویل فلا اقسام بمواقع النجوم.
۵. سؤال از معنی امت شفاعت یوم القیامة.
۶. رساله الف الانسانیة، به فارسی.
۷. رساله در یتیم در معرفت رب رحیم.
۸. نفائس الارقام فی اثبات بطریق المتکلمین و الحکماء الصوفیة و ابطال الدور و التسلسل.
۹. رساله امکان در ذوقیات عقلی و معقولات ذوقی، مطابق مشرب صوفیه و متکلمین، به فارسی.
۱۰. مسئله حکمی موجودات خارجی، از آن جهت که در خارج موجودند، عین وجودند یا غیر وجود.
۱۱. دو مطلب از مطالب مسئله توحید اول، موافق مشرب محققین حکما.
- کتابت ۲۸ شوال سال ۱۲۸۹ ق، به خط نستعلیق خوش مهدی بن جعفر، قطع رقعی، برخی از رساله‌ها تاکنون چاپ نشده است. «ش ۱۰۹۸۹ م»
۲۳۵. مجموعه فارسی
۱. رساله در علم هیئت، مؤلف مجهول.
۲. قواعد علم قوافی، مجهول.
۳. فتحیه، قوشچی.
- مجموعه کهن مورخ سال ۹۰۵ ق، به خط نستعلیق خفی عالی کمال‌الدین حسین هروی، نسخه مصحح، قطع جیبی. «ش ۱۰۷۰۴ م»
۲۳۶. مجموعه فارسی
۱. آئینه جهان‌نما و طلسم جهان‌گشا، از ابی سعید بن یحیی یمنی.

۲. رساله در رمل.

کتابت این مجموعه در سال ۱۳۱۶ ق است، به خط شکسته و اندکی نسخ و تحریری محمدحسن بن محمد، نسخه مصحح، قطع رقعی پالتویی. «ش ۱۰۷۶۷ م»
۲۴۱. مجموعه فارسی

۱. کنز الاجاب، در علم رمل، از زین‌العابدین بن قاسم رمال اصفهانی.

۲. کنز الاجاب، در رمل، مؤلف مجهول.

۳. فوائد علم رمل و اعداد، به فارسی، در رمل، مجهول.

۴. مطالب العارفین، در رمل، از سعد بن شمس‌الدین محمد رمال شیرازی.

کتابت این مجموعه در ۲۲ محرم سال ۱۳۵۶ ق است، به خط نستعلیق شکسته فتح علی تهرودی، قطع رقعی پالتویی. «ش ۱۰۸۱۲ م»

۲۴۲. مجموعه فارسی

۱. جلد دوم گنجینه الاسرار سکاکی.

۲. خواص سورة يس مغربی.

۳. رساله‌ای از محمد فارسی عارف.

۴. مجموع اعداد.

۵. شرح ام‌الکتاب.

۶. جواهر الاسرار.

۷. بیان خواص و آثار هزار و یک نام ملک علام، از سید علی جفری صوفی رومی.

۸. فتوحات عباسی، شامل آیاتی که محیط بر جمیع اسماء عظام در قرآن کریم آمده است.

۹. بحر الغرائب.

برخی مطالب مختلف و متنوع دیگر در علوم غریبه و اعداد و اوفاق در این مجموعه نگاشته شده است، خط نستعلیق و نسخ، کتابت اوائل سده ۱۳ ق، قطع رحلی. «ش ۱۰۸۷۰ م»

۲۴۳. مجموعه فارسی

۱. شواهد النبوة لتقوية اهل الفتوة، از عبدالرحمان جامی، خط نسخ خوش محمود البانی در ۵ ربیع الاول سال ۱۲۲۵ ق، با یک سرلوح مرصع.

۲. نفحات الانس، از جامی، به خط همان کاتب و همان تاریخ.

۳. حاشیه تکملة کتاب نفحات الانس جامی، به فارسی، از عبدالغفور لاری، به خط نسخ همان کاتب، با همان مشخصات.

۴. منتخب کتاب تذکرة الاولیاء عطار، مؤلف ناشناخته، خط نسخ خوش همان کاتب، قطع رحلی، در صفحه آغازین هر یک از رساله‌ها یک سرلوح مرصع ترسیم شده است. «ش ۱۰۸۶۹ م»

۲۴۴. مجموعه فارسی

۱. جنة الوصال، منظومه‌ای به فارسی، از نورعلی‌شاه.

۲. گلشن راز شبستری، مورخ عید اضحی سال ۱۲۶۳ ق، به خط نستعلیق علی بن احمد بن محمد ابراهیم خوانساری.

۳. مضجعه یا مناجات خواجه عبدالله انصاری، مورخ سال ۱۲۶۳ ق، به خط نسخ همان کاتب. «ش ۱۱۰۵۵ م»

۲۴۵. مجموعه فارسی

۱. نزهة الارواح، در سلوک و اخلاق، از میرحسینی غوری حسین بن عالم، کتابت ۲۳ ذی‌الحجة سال ۱۲۳۹ ق، به خط نستعلیق فضل‌الله بن حاج عبدالغفار تبریزی خیابانی در محل سرای بیجان بیک در تبریز.

۲. رساله در سلوک، به خط همان کاتب.

قطع جیبی. «ش ۱۱۰۵۴ م»

۲۴۶. مجموعه فارسی

۱. اشعار فارسی.

۲. مقصد الاقصی، از عزیز بن محمد نسفی، مورخ ۷ شعبان سال ۱۲۷۹ ق.

۳. گلشن راز، شیخ محمود شبستری.

قطع جیبی، خط نستعلیق. «ش ۱۱۰۵۳ م»

۲۴۷. مجموعه فارسی

۱. مجمع البحار، از مظفر علی‌شاه نعمت‌اللهی.

۲. مثنوی فارسی، ناشناخته، مورخ ۱۲۸۸ ق.

قطع جانمازی، خط نستعلیق. «ش ۱۱۰۵۲ م»

۲۴۸. مجموعه فارسی

۱. اشعار فارسی، ناشناخته.

۲. لطیفة غیبیه، در تفسیر و توضیح برخی از اشعار لسان الغیب حافظ شیرازی، شامل مقدمه و ۳ باب و خاتمه، تألیف محمد دارائی، نسخه چاپ نشده، مورخ ۲۰ رجب سال ۱۲۳۵ ق. خط نستعلیق، قطع رقعی. «ش ۱۱۰۵۱ م»

۲۴۹. مجموعه فارسی

۱. معارف اسلامی، به صورت پرسش و پاسخ.
۲. رساله در خصوص زندگی و قیام و علائم ظهور حضرت ولی عصر (عج)، به فارسی.

۳. رساله فارسی در مورد زندگی ولی عصر (عج).

این مجموعه احتمالاً از تألیفات مرحوم آیت الله میرزا صادق آقا تبریزی است که مسوده می باشد، قطع جانمازی. «ش ۱۱۰۴۹ م»

۲۵۰. مجموعه فارسی

۱. الواح عباسی، از زین العابدین بن ابوالفتح، معروف به میر میران حسینی استرآبادی.
۲. ترجمه باب حادی عشر، از شکرالله بن جمشید حسینی زواری.

کتابت اوائل سده ۱۳ ق، به خط نستعلیق و نسخ زیبا، قطع رقی پالتویی. «ش ۱۱۰۳۴ م»

۲۵۱. مجموعه فارسی

۱. رساله در علوم قرآنی، اعم از محکم، متشابه، رجعت، وحی، شفاعت، اثبات وجود ولی عصر (عج) و ... از شیخ محمدرضا تهرانی ابن شیخ محمد صادق واعظ محلاتی از علمای نیمه دوم سده ۱۴ ق، نسخه اصل به خط مؤلف در ۲۶ شوال سال ۱۳۹۶ ق، نسخه مصحح.

۲. اشعار فارسی، مجهول.

قطع مجموعه وزیری خشتی. «ش ۱۱۰۱۶ م»

۲۵۲. مجموعه فارسی

۱. رساله حسنیه، مؤلف مجهول.
۲. رجعت، از محمدباقر بن محمدتقی بن ...
۳. واجبات عقلیه، از ضیاء الدین سدید جرجانی، کتابت سال ۱۲۳۰ ق، نسخه مصحح. «ش ۱۰۵۹۲ م»

۲۵۳. مجموعه فارسی

۱. رساله هیئت، از احمد بن عبدالاحد فاروقی نقشبندی.
۲. رساله مبدأ و معاد، به فارسی، از احمد نقشبندی.
۳. رساله در بیان سلوک، از شیخ محمد اعظم بن سیف الدین مهتدی.
۴. شرح رباعیات غامضه، خواجه محمد باقی نقشبندی.
۵. رساله مکتوب پنجاه و هشتم.

این مجموعه به خط نستعلیق در سده ۱۳ ق کتابت شده است، قطع جیبی جانمازی. «ش ۱۰۵۲۷ م»

۲۵۴. مجموعه فارسی

۱. کشکول شیعی، تألیف ملا اسدالله شیعی، ساکن روستای «چرو» در بخش طبس از توابع شهرستان سبزوار، این کتاب را در سال ۱۳۵۴ ق نگاشته است.
۲. مصائب الشهداء و اولاده الطاهرین، از همان مؤلف. نسخه افتادگی دارد.

۲۵۵. مجموعه فارسی

۱. رساله در تجوید، از ابوالحسن بن محمد امین.
۲. قواعد رسم الخط، از ملا مصطفی قاری.
۳. قواعد تجوید، از حیدر محمد قاری.

کتابت سال ۱۲۲۴ ق، به خط نسخ ابوالحسن بن محمد امین، نسخه مصحح، برگ آغازین افتاده. «ش ۱۰۶۶۰ م»

۲۵۶. مجموعه عربی

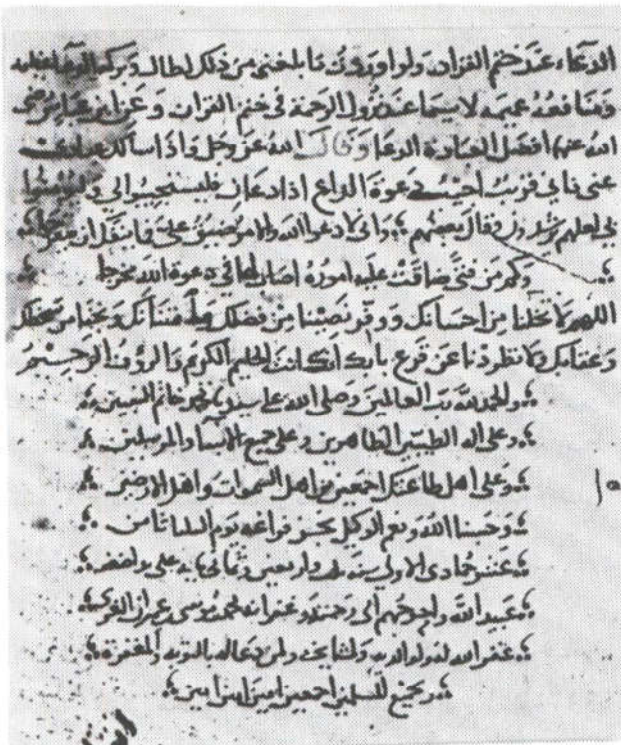
۱. جمال القراء و کمال الاقرار فی التجوید، تألیف ابوالحسن علم الدین علی بن محمد بن عبدالصمد همدانی مصری سخاوی شافعی، متوفی ۶۴۳ ق. نسخه نفیس و کهن مورخ سه شنبه ۱۸

قطع رقی. «ش ۱۰۵۸۵ م»

۲۵۷. مجموعه عربی

۱. جمال القراء و کمال الاقرار فی التجوید، تألیف ابوالحسن علم الدین علی بن محمد بن عبدالصمد همدانی مصری سخاوی شافعی، متوفی ۶۴۳ ق. نسخه نفیس و کهن مورخ سه شنبه ۱۸

قطع رقی. «ش ۱۰۶۶۰ م»

مجموعه ۶ کتاب، مورخ ۸۲۳ ق، دش ۱۰۹۷۱ م.

جمادی الاولی سال ۸۴۳ق، به خط نسخ زیبای محمد بن موسی بن عمران العزری.

۲. الافصاح الموجز فی ایضاح المعجز، از همان مؤلف.

۳. مراتب الاصول و غرائب الفصول، از همان مؤلف.

۴. مفتاح التوفیق الی معرفة التجوید و التحقیق، از همان مؤلف.

۵. عمدة المفید و عدة المجید فی معرفة التجوید، از همان مؤلف.

۶. علم الاهتداء فی معرفة الوقت و الابتداء، از همان مؤلف.

بیشتر رساله‌های این مجموعه تا کنون چاپ نشده و نسخه بسیار نفیسی است. این نسخه قبلاً در کتابخانه مرحوم آیت‌الله سید محمد حجت کوه‌کمری از مراجع عظام تقلید سابق و مؤسس مدرسه حجتیه در قم بوده و کتابخانه شخصی بسیار نفیسی داشته، از جمله نسخه‌های مهم و نفیس آن، دو جلد نسخه اصل کتاب وسائل الشیعة تألیف شیخ حرّ عاملی است که تمام آن، اعمّ از متن و حواشی، به خط مبارک مؤلف می‌باشد. بحمد الله این جانب موفق شدم سهم الارث برخی از وارثان آن مرحوم، از جمله سید محسن، سید حسن و سید اکبر و سید عبدالحسین را طی چند مرحله، مستقیم یا غیرمستقیم، از آنان برای این کتابخانه بزرگ خریداری نمایم. نسخه موجود همچنین مدتی در تملک عبدالقادر بن داود مقدسی مؤلف کتاب شرح تحفة الملوك به سال ۹۷۹ق بوده است، قطع رقعی. «ش ۱۰۹۷۱ م»

۲۵۷. مجموعه عربی

۱. حاشیه شرح عضدی بر مختصر ابن‌حاجب، از سعدالدین تفتازانی.

۲. حاشیه شرح عضدی بر مختصر، از سید احمد (؟)، نسخه کهن مورّخ ۲۳ رمضان سال ۸۳۰ق، به خط نسخ زهیر بن جنید الباداری، قطع رحلی کوچک. «ش ۱۰۶۹۶ م»

۲۵۸. مجموعه عربی

۱. الدروس الشرعیة فی مذهب الامامیة، از شهید اول محمد بن مکی، نسخه نفیس و کهن، به خط نسخ محمد بن یوسف بن احمد بن بابت الخطی.

۲. زیج المحمل، از یزدان‌بخش، نسخه کهن و نفیس مورّخ سال ۸۷۵ق، به خط نستعلیق، مقابله و تصحیح شده با عبارت «بلغت ایده الله تعالی»، قطع رحلی. «ش ۱۰۶۹۴ م»

۲۵۹. مجموعه عربی

۱. منهاج الکرامه، از علامه حلّی، مورّخ سده ۹ق.

۲. اعتقادات صدوق، به عربی، مورّخ سده ۹ق.

۳. النافع یوم الحشر فی شرح الباب الحادی عشر، مورخ او آخر رجب سال ۸۷۳ق، قطع رقعی کوچک. «ش ۱۰۵۷۶ م»

۲۶۰. مجموعه عربی

۱. مقاله ارشمیدس.

۲. معرفة مساحة الأشکال البسیطة، از موسی محمد، حسن

و احمد شاکر.

۳. کتاب اشنوطاس فی القمر، احتمالاً از همان بنی موسی شاکر.

۵. کتاب المختصر فی علم الاسطرلاب، از فضل‌الله بن

اسماعیل بن محمد بن اسماعیل قومسانی.

مجموعه نفیس و کهن، مورّخ سال ۹۰۲ق، به خط نسخ و نستعلیق تحریری، دارای اشکال هندسی، مصحّح.

«ش ۱۰۷۰۹ م»

۲۶۱. مجموعه عربی

۱. لواعم الأنوار فی کشف غوامض الأسرار، از علی برغانی

قزوینی، نسخه اصل به خط مؤلف که در سال ۱۲۳۶ق آن را نگاشته است، خط نسخ، نسخه چاپ نشده.

۲. حیوة الایمان فی معرفة الارکان، احتمالاً از همان مؤلف،

نام این اثر در منابع موجود، از جمله الذریعة نیامده است،

خط نسخ، نسخه چاپ نشده، قطع مجموعه رقعی.

«ش ۱۰۹۶۲ م»

۲۶۲. مجموعه عربی

۱. شرح تقویم الایمان میرداماد، از احمد بن زین‌العابدین

علوی، به خط عبدالجلیل بن عبدالرحیم القدوة‌الدین الرّومی،

در ربیع الاول سال ۱۰۳۶ق، در شهرستان لاهیجان، کاتب یکی از شاگردان شارح است.

۲. ایراد الحکماء للمشائیین بلزوم کون الجوهر مقولاً بالتشکیک

علی اصولهم و دفعه، از همان مؤلف، به خط همان کاتب.

۳. پاسخ پرسشهای خواجه نصیرالدین طوسی از شمس‌الدین

محمد الخرسوهای، تألیف همان مؤلف.

۴. اغصالات و عویصات، از خواجه نصیرالدین طوسی.

۵. معنی حدیث خلق العقل، به خط همان کاتب.

قطع این مجموعه جیبی کوچک پالتویی ۸×۲۰ س، خط

نستعلیق. «ش ۱۰۹۷۳ م»

۴. شرح انموذج العلوم محقق دوانی، تألیف ابی علی منصور بن صدرالحکماء محمد حسنی حسینی شیرازی، نسخه نفیس مورخ ۲۶ رجب سال ۹۶۱، به خط فرزند مؤلف ابونصر بن صدر حسینی که برای شیخ سلیمان آن را کتابت کرده است، در برگ پایانی چنین نگاشته است: «یقول کاتب هذه الرسالة الشريفة و ابن مؤلفها قدس الله نفسه المطهرة كتبت هذه الرسالة لأجل الحضرة العلية البهية و السدة السنية المولودية الشيخية السيدية المحتومة المتبوعية، ضياء الاسلام و المسلمين، شمس سماء الحقيقة، بدر فلك الشريعة، شمس الضحى، قمر الدجى، علم الهدى، غوث الورى، بحر السخا، غيث الندى، لئث الوغى، معدن الوفاء، منبع الصفاء، الذى اذا وعد وفا، و اذا جنى عفا، له الدعاء و عليه السلام و التناء، و على عدوه اللعن و العفا، مولانا ابى العلى، سمي رسول الله صلى الله عليه و آله، افضل الورى، و اكمل من ... ابن الحضرة العلية القدسية الامامية الهمامية، سلطان العلماء العاملين، خاتم المجتهدين، نائب صاحب الزمان عليه صلوات الله شيخنا ... ابن سليمان قدس الله سره و رضى عنه ... ابونصر ... ابن صدر الحسينى الحسنى، جف القلم عن نسخها فى ۲۶ رجب سنة ۹۶۱».

مواضع نقطه چین متأسفانه در هنگام صحافی قبلی بریده شده است. همچنین در پشت برگ آغازین این نسخه تملک چند تن از علمای بزرگ عصر صفوی آمده، از جمله «نورالدین محمد بن کمال الدین کچوئی، سنة ۱۰۳۷ ق»، «حسین علی واعظ قاری ابن حسن علی مهریجرودی»، «بهاء الدین محمد بن محمد باقر حسینی مختاری، ربیع الثانی ۱۱۰۱ ق».

۵. تحفة العروض فى لطف العروض، از بهاء الدین محمد بن محمد باقر حسینی مختاری نائینی، نسخه اصل به خط مؤلف در ذی قعدة سال ۱۱۱۸ ق، خط نسخ، نسخه نفیس و نایاب.

۶. معانی استعارات، خط نستعلیق.

۷. رساله از شیخ بهاء الدین عاملی.

۸. آداب مطالعه، از حامد بن برهان بن ابی ذر غفاری، کتابت اوائل سده ۱۲ ق.

قطع این مجموعه جیبی. «ش ۱۰۹۵۵ م»

۲۶۵. مجموعه عربی

۱. رساله البرهان فى علم المنطق، از کلبلی.

۲. رساله فى تحقیق لام العهد.

۳. رساله فى بیان الكسور.

تمام رساله های این مجموعه به عربی، و جز یک رساله آن، همه اش به خط شیخ ابراهیم بن مهدی آل عرفات قدیخی بحرانی نجفی است که برخی از تألیفات خودش، و برخی تألیف دیگران است، وی یکی از علمای بزرگ شیعه جنوب خلیج فارس بوده و شرح احوال وی در منابع رجالی متأخر آمده است، از جمله الاعلام، ج ۲، ص ۱۹.

۲۶۳. مجموعه عربی

۱. الكتاب المستطاب، نسخه اصل.

۲. رياض الطالبين فى شرح الاستعاذة و البسملة، از جلال الدین عبدالرحمان سیوطی.

۳. رساله تحفیف العباد فى احوال الاجتهاد و تحقیق ما وقع فيه الاختلاف من وجوب الاجتهاد و عدمه.

۴. رساله مقدمة الواجب، از محمد باقر بن محمد مؤمن خراسانی.

۵. رساله فى الاحباط و التكفير، از فاضل شیروانی.

۶. شرح الصدور لشرح زوائد الشذور، از شمس الدین محمد بن ارین الدین عبدالدائم بن شرف الدین البرماوی.

۷. نکت علی مقدمتی المسماة بقطر النداء، بخشی از این کتاب به خط نسخ محمد قاسم بن شیخ محمد ملقب به دلبری در سال ۱۲۵۰ ق.

۸. مجموعه اشعار عربی.

این مجموعه بسیار نفیس، در قطع رقعی بزرگ کتابت شده است و چندی در کتابخانه شخصی مرحوم ثقة المحدثین حاج شیخ عباس قمی بوده است. بیشتر نسخه های خطی آن مرحوم را این جانب از مرحوم حاج میرزا علی محدث زاده فرزند ارشد ایشان و از چند نفر دیگر به تدریج برای این کتابخانه بزرگ خریداری نمودم. یکی از کهن ترین نسخه های خطی موجود این کتابخانه، کتاب معانی القرآن از فراء، مورخ سال ۴۴۶ ق است. «ش ۱۰۹۴۴ م»

۲۶۴. مجموعه عربی

۱. غنية الانام فى معرفة الساعات و الأيام، از مولی محسن فیض کاشانی، کتابت شوال سال ۱۱۰۸ ق، به خط نسخ شیخ بهاء الدین محمد بن محمد باقر حسینی نائینی.

۲. فوائد الصمدية فى علم العربية، کتابت سده ۱۲ ق.

۳. رساله در ردّ برخی از شبهات، از زین الدین دلال، خط نسخ، مورخ نیمه نخست سده ۱۲ ق.

۴. رساله فی اثبات حدوث العالم، به عربی، از علی بن عمر الدرندی.
 ۵. رساله فی بیان اقسام القضية المحصورة، به خط نسخ اسماعیل حلبی حافظ کتب راغب پاشا در استانبول ترکیه.
 ۶. رساله فی المعقولات الثانية.
 ۷. رساله فی بیان وحدة الوجود.
 ۸. رساله فی معنی التقسیم و المقسم.
 ۹. رساله فی تعریف مقتضی الحال.
 ۱۰. رساله فی بیان الامکان العام و الخاص.
 ۱۱. رساله فی بیان الارادة الجزئية.
 - ۱۲ و ۱۳. رسالتان فی بیان الاقطار.
 ۱۴. رساله فی بیان مسئله الواحد لا یصدر عنه الا الواحد.
 ۱۵. رساله فی بیان القیاس الخلفی.
 ۱۶. رساله فی بیان العلم و المعلوم.
 ۱۷. رساله فی بیان المجاز و تحقیق لیس کمثله شیء.
 ۱۸. رساله فی علمه تعالی، از سلکوتی.
 ۱۹. رساله الزبدة فی شرح المغزى، به عربی، از شیخ بهاء‌الدین العاملی.
 ۲۰. رساله فی تحقیق الکلیات.
- برخی رساله‌های یادشده چاپ نشده است. قطع وزیری، این مجموعه چندی در تملک مرحوم آیت‌الله میرزا علی علیاری تبریزی به سال ۱۲۶۹ ق بوده و مهر وی در پشت برگ آغازین یکی از رساله‌های این مجموعه آمده است. «ش ۱۰۹۴۲ م»

۲۶۶. مجموعه عربی

۱. المقدمة الحسنى فی الاسماء الحسنی، از شیخ ابراهیم اللیب ابن حاج عمر الخربوتی، نسخه اصل، به خط مؤلف، کتابت سال ۱۳۱۶ ق، مؤلف آن را برای روح مادر خود به نام ام کلثوم بنت ملا عبدالرحمان الخربوتی وقف کرده است.
 ۲. سبط اللآل فی اسماء ذی‌الجلال مع شرحه لا ابراهیم اللیب.
 ۳. متن سبط اللآل فی اسماء ذی‌الجلال، از همان مؤلف.
 ۴. تخمیس نظم اللآل فی اسماء ذی‌الجلال، از همان مؤلف.
 ۵. شرح اسماء النبی صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم، از همان مؤلف.
- این رساله‌ها تاکنون چاپ نشده‌اند، و چون نسخه اصل است، اهمیت دارد. خط نسخ، صفحات مجدول، قطع رقعی کوچک. «ش ۱۰۹۳۰ م»

۲۶۷. مجموعه عربی

۱. اصل الاصول، تألیف ملا محمد جعفر استرآبادی، مورخ سال ۱۲۵۵ ق.
 ۲. رساله العقائد، از همان مؤلف، مورخ سال ۱۲۵۵ ق.
 ۳. حیوة الارواح، در اصول عقاید، از همان مؤلف، مورخ سال ۱۲۵۵ ق، به خط ملا محمد مهدی شه میرزادی.
 ۴. رساله فی بیان قواعد العلوم، از همان مؤلف، مورخ ۱۲۵۶ ق.
 ۵. مدائن العلوم، از همان مؤلف، مورخ ۱۲۵۳ ق.
 ۶. رساله فی بیان اقسام الاحکام، از همان مؤلف، مورخ ۱۲۵۶ هـ.
 ۷. منتخبات من حاشیه آقا محمد باقر علی دیباجه المفاتیح.
 ۸. فهرست کتاب موائد العوائد از خود مؤلف.
 ۹. رساله فی علم الرجال، از همان مؤلف.
 ۱۰. رساله در طریقه اتصال به راویان احادیث و مصنفات آنان، از همان مؤلف.
 ۱۱. تسهیل الصعاب من امور الطلاب فی فهارس کثیر من کتب الفقه و الاخبار، از همان مؤلف.
 ۱۲. اغلاظ کتاب جامع المقال فیما یتعلق باحوال الرجال للطریحی، از همان مؤلف.
 ۱۳. رساله در صیغ العقود و الایقات، از همان مؤلف.
 ۱۴. رساله در مورد شرح نهج البلاغه ابن ابی‌الحدید، از همان مؤلف.
 ۱۵. معرفة الوقت و القبلة، از همان مؤلف.
- قطع این مجموعه رقعی بزرگ، به خط نسخ و نستعلیق. «ش ۱۰۵۸۴ م»

۲۶۸. مجموعه عربی

۱. آداب الدینیة للخرزانه المعینیة، از امین‌الاسلام شیخ ابوعلی فضل بن حسن طبرسی مفسر.
 ۲. اعتقادات، از شیخ صدوق.
- کتابت این مجموعه ۱۱ ذی‌قعدة، در سده ۱۱ ق، به خط نسخ جلیل‌الله غیاث‌الدین حسینی جزی، نسخه مصحح، قطع رقعی، روی برگ آغازین تملک محمد مهدی بن میرزا محمد چهارسوقی اصفهانی. «ش ۱۰۶۲۲ م»
۲۶۹. مجموعه عربی
۱. شرح زبدة الاصول، از حسام‌الدین محمد صالح بن احمد مازندرانی از نوادگان علامه مجلسی.

۲. تنبیه الراقدین، از محمد طاهر قمی.
کتابت این مجموعه در سال ۱۲۲۸ ق، به خط نسخ خوش
محمدعلی بن حسین تبریزی، نسخه مصحح، قطع وزیری
کوچک. «ش ۱۰۷۸۰ م»
۲۷۰. مجموعه عربی

۱. بغیة الطالب، از شیخ خضر جناحی نجفی.
۲. کتاب الصوم.
۳. کتاب الصوم.

۴. سؤال و جواب، از میرزا احمد تبریزی.
کتابت مجموعه در سال ۱۲۵۳ ق، به خط نسخ
و نستعلیق، قطع وزیری خشتی. «ش ۱۰۷۶۲ م»
۲۷۱. مجموعه عربی

۱. حاشیة المکاسب، از سید محمد حسینی رازی لواسانی.

۲. تعلیقہ بر رسائل، از عبدالغفار بن ابوالقاسم تبریزی.

۳. حاشیة در اصول، از محمدباقر بن محمدتقی.

۴. ادلة عقلیة، از محمدهادی بن محمدامین.

کتابت مجموعه در سده ۱۳ و ۱۴ ق، به خط نستعلیق

تحریری. نسخه در سال ۱۳۱۰ ق مقابله و تصحیح شده، قطع

وزیری. «ش ۱۰۷۳۱ م»

۲۷۲. مجموعه عربی

۱. منظومه در منطق، از سید جعفر بن ابی اسحاق موسوی.

۲. الوافیة لنظم الشافیة.

کتابت سال ۱۲۷۳ ق، به خط نسخ محمدعلی بن محمدحسین

در دارالسلطنه اصفهان، نسخه مصحح، قطع جیبی. «ش ۱۰۶۲۹ م»

۲۷۳. مجموعه عربی

۱. نزهة القلوب و الخواطر ببعض ما تركه الاوائل للاواخر، تألیف

میرزا محمد بن عبدالوهاب همدانی، نسخه اصل، به خط

نستعلیق مؤلف در سده ۱۳ ق.

۲. درة الاسلاك فی حکم دخان التباک، از همان مؤلف،

نسخه اصل، مورخ سال ۱۲۸۱ ق.

۳. مقدمة اصلاح العمل، از محمد بن علی طباطبائی نجفی،

خط نسخ، نسخه مصحح.

دو رساله نخست این مجموعه تاکنون چاپ نشده است،

قطع رقی. «ش ۱۰۹۳۱ م»

۲۷۴. مجموعه عربی

۱. رساله فی بیان العدالة، از عبدالحسین بن محمد مهدی

خوانساری که به سال ۱۲۹۱ ق آن را نگاشته است، کتابت

ربیع الاول سال ۱۲۹۷ ق، به خط نسخ اسماعیل بن عبدالله.

۲. وسیلة النجاة فی مهمات احکام الصلوة، ج ۴، از همان

مؤلف که به سال ۱۲۸۵ ق، آن را نگاشته است، خط نسخ

همان کاتب در ماه صفر سال ۱۲۹۵.

۳. وسیلة النجاة، ج ۵، از همان مؤلف که در رمضان سال

۱۲۹۳ ق آن را نگاشته است، به خط همان کاتب در ۱۰ ربیع

الثانی سال ۱۲۹۴.

بسیاری از حواشی این مجموعه به خط مؤلف و با امضای

«منه عفی عنه» می باشد. نام هیچ یک از رساله های این

مجموعه در الذریعه و منابع دیگر نیامده است، قطع رقی

بزرگ. «ش ۱۰۵۸۳ م»

۲۷۵. مجموعه عربی

۱. کتاب البیع، مؤلف مجهول.

۲. القول فی شرایط العوضین.

۳. فی اقسام الخيار و احکامه.

۴. القول فی النقد و النسبة.

۵. القول فیما یدخل فی البیع.

۶. القول فی المراتجة.

۷. القول فی الزبائن.

۸. کتاب الوصیة و ما یتعلق بها.

۹. القول فی منجزات المریض.

۱۰. رساله الاستصحاب.

۱۱. رساله فی ما یتعلق بالدرایة و الرجال، از سید حسین ترک.

۱۲. رساله اصالة البرائة.

۱۳. رساله فی الصحیح و الاعم.

۱۴. رساله فی التعادل و التراجیح.

کتابت این مجموعه به خط نسخ در سده ۱۳ ق، در پشت

برگ آغازین این مجموعه یک صفحه خط مرحوم آیت الله

میرزا محمد ارباب اشراقی قمی آمده، وی از علمای بزرگ قم

در سده ۱۳ ق بود و کتابخانه بسیار نفیسی داشت. این جانب

بیشتر نسخه های آن کتابخانه را از بازماندگان آن مرحوم از

جمله فرزندانش شیخ محسن، آقا سعید، آقا محمد، آقا صالح

و مرحوم حاج آقا شهاب الدین اشراقی نوه آن مرحوم و داماد

حضرت امام خمینی علیه السلام در چند مرحله برای این کتابخانه

بزرگ خریداری نموده ام. یک سهم از کتابخانه یادشده به

دیگر فرزند ایشان مرحوم ربانی از علمای تهران رسید که تمام آن را فخرالدین نصیری امینی یکی از مجموعه‌داران خصوصی در تهران خریداری نمود، و بحمدالله پس از درگذشت نصیری نیز برخی از نسخه‌های او را این جانب موفق شدم برای این کتابخانه بزرگ خریداری نمایم. نسخه حاضر در قطع رقعی. «ش ۱۰۹۹۳ م»

۲۷۶. مجموعه عربی

۱. مفراح فی شرح المرواح، از احمد بن علی بن مسعود.

۲. حاشیه مقدمه تحریر القواعد المنطقية، از برهان‌الدین بن کمال‌الدین بن حمید.

۳. دیباچه شرح شمسیه.

کتابت مجموعه در سده ۱۳ ق، به خط نسخ و نستعلیق، قطع جانمازی. «ش ۱۰۷۸۶ م»

۲۷۷. مجموعه عربی

۱. حیوة الارواح، در مبدأ و معاد و اصول عقاید دینی، تألیف مولی محمد جعفر استرآبادی.

۲. اصول الدین علی وفق اصول المذهب، از همان مؤلف. کتابت نیمه سده ۱۳ ق، به خط نسخ نجفعلی انجدانی.^۱

۳. تعریف العلوم الادبیه، از همان مؤلف، کتابت دهه اول رمضان سال ۱۲۴۵ ق، به خط همان کاتب.

۴. منهاج الکرامه فی معرفة الامامة، از علامه حلی، به خط نسخ همان کاتب.

۵. اسرار الوحی، مؤلف ناشناخته، مورخ رمضان ۱۲۴۵ ق، به خط همان کاتب.

۶. برخی ادعیه، به خط همان کاتب و در همان سال.

۷. نامه حضرت امام حسن عسکری به ابن بابویه قمی، به خط همان کاتب.

۸. حدیث قدسی، به خط همان کاتب و در همان سال.

۹. الصحف السریانیة، از احمد بن حسین بن محمد معروف به ابن متویه، شامل ۲۲ صحیفه، به خط همان کاتب در همان سال.

۱۰. صورة الصیغة التوبة، از شیخ علی بن عبدالعالی، به خط همان کاتب به هنگام عزیمت حج در تهران در مدرسه ام‌السلطان، به سال ۱۲۴۵ ق.

۱۱. رساله فی الحج، به خط همان کاتب در پنجشنبه ۱۱ ذی قعدة سال ۱۲۵۶ ق.

۱۲. تفسیر سورة قل هو الله، به خط همان کاتب.

۱۳. کیفیة المذهب الاثنی عشری، از شیخ بهاء‌الدین عاملی، به خط نسخ همان کاتب.

۱۴. مسألة البداء، مؤلف مجهول.

۱۵. رساله در بیان آداب المتعلمین، تألیف محمد جعفر استرآبادی، به خط همان کاتب، در حدود سال ۱۲۵۶ ق.

بسیاری از رساله‌های این مجموعه تاکنون چاپ نشده‌اند، قطع رقعی. «ش ۱۰۹۶۹ م»

۲۷۸. مجموعه عربی

۱. کتاب اطولوفس فی الطلوع و الغروب، به عربی.

۲. کتاب ناوذوسیوس فی المساکن.

۳. کتاب ناوذوسیوس فی اللیل و النهار.

۴. اطولوفس فی الكرة المتحرکة.

۵. کتاب ارسطرخس فی جرمی التیرین الشمس و القمر و بعدهما، به عربی.

۶. کتاب اوسقلاوس فی المطالع.

۷. کتاب الظاهرات لاقلیدس.

۸. کتاب المعطیات لاقلیدس.

تمام رساله‌های این مجموعه نفیس، از یونانی به عربی ترجمه شده است، کتابت اواخر سده ۱۲ یا اوائل سده ۱۳ ق، به خط نستعلیق محمدعلی بن احمد مراغی، قطع رقعی. «ش ۱۰۹۲۵ م»

۲۷۹. مجموعه عربی

۱. خصائص الائمة، از شریف رضی.

۲. رساله در وصیت، از شیروانی.

کتابت مجموعه در ۲۰ شعبان سال ۱۰۷۰ ق، قطع رقعی. «ش ۱۰۷۸۲ م»

۲۸۰. مجموعه عربی

۱. حلّ الطلسم و کشف سرّ المبهم، به عربی، مؤلف ناشناخته.

۲. رساله فی علم الکیمیاء.

۳. مختصر من کتاب السرّ المکتوم و الدرّ المصون، به عربی.

۴. فصل فی السرّ التیرنجی.

۵. فصل فی علم السین.

۶. فصل فی اعمال السعیاء و المعائب الّذی تکون منها.

۱. انجدان، روستایی بین شهرهای اراک و خمین می‌باشد، و چند عالم برجسته از آن روستا برخاسته‌اند، آب و هوای آن بیلابلی است.

۲۸۵. مجموعه عربی

۱. رشحات، در درایه و مصطلحات رجال و فوائد آن، از میرزا محمدحسین بن محمدحسن همدانی از علمای سده ۱۳ ق.
 ۲. فی الجملة من القواعد المهمة الرجالية، از همان مؤلف.
 ۳. بعض المسائل الاصولية المهمة.
 ۴. عباراتی از سید حیدر آملی.
 ۵. بعض المسائل العرفانية.
- مؤلف رساله‌های فوق از علمای فاضل اوائل سده ۱۳ ق بوده است. قبل از رساله‌های یادشده، دستخط مرحوم آیت الله میرزا محمد هاشم بن زین العابدین خوانساری اصفهانی آمده که اجازه‌ای در ۸ برگ به سال ۱۳۲۰ ق برای مؤلف نگاشته است، این نسخه نفیس اصل و به خط نستعلیق مؤلف و تاکنون چاپ نشده است، قطع جیبی. «ش ۱۰۹۷۴ م»

۲۸۶. مجموعه عربی

۱. کتاب الغایات یا: الامور البالغة إلى الغایة، از ابی محمد جعفر بن احمد بن علی المونسی القمی الرازی مقیم ری از علمای بزرگ شیعه در سده ۴ ق و از معاصران شیخ صدوق ابی جعفر محمد بن علی بن بابویه قمی و احتمالاً مؤلف از شاگردان ایشان بوده است.
 ۲. کتاب العروس فی خصائص يوم الجمعة و فضائله، از همان مؤلف.
 ۳. کتاب المسلسلات، از همان مؤلف. این مجموعه نفیس را مرحوم حاج میرزا محمدهاشم بن زین العابدین موسوی خوانساری اصفهانی به خط نسخ برای خودش در تاریخ جمادی الثانیة سال ۱۲۵۳ در اصفهان از روی نسخه‌ای به خط علامه مجلسی مولی محمدباقر کتابت کرده است، از این کتاب نیز مجلسی در بحار الانوار و حاج میرزا حسین نوری در مستدرک الوسائل تمجید کرده‌اند. این نسخه که از آثار یکی از علمای متقدم شیعه و نیز به خط یکی از علمای مشهور سده ۱۳ ق است، بسیار قابل توجه و اهمیت می‌باشد. قطع جانمازی. «ش ۱۰۶۸۴»
۲۸۷. مجموعه عربی
۱. فقه رضوی، مؤلف ناشناخته.
 ۲. الرجال، از شیخ مرتضی انصاری.
- کتابت مجموعه در سده ۱۳ ق، به خط نسخ و نستعلیق تحریری. قطع وزیری. «ش ۱۰۸۰۸ م»

کتابت اوایل سده ۱۳ یا اوائل ۱۴ ق، خط نسخ، قطع

جیبی. «ش ۱۰۹۳۷ م»

۲۸۱. مجموعه عربی

۱. رساله فی اسرار الفاتحة.
۲. تلخیص البیان فی علامات مهدی آخر الزمان.
۳. رساله نجم‌الدین الکبری.
۴. شرح ابیات شیخ عبدالقادر گیلانی.
۵. نفحات القرب، در عرفان، از احمد بن محمد الحموی.
۶. المستجلی فی تطوّر الولی، در عرفان، از جلال‌الدین عبدالرحمن سیوطی.
۷. قصیده الشیخ عبدالقادر الکیلانی.
۸. نزهة الخاطر الفاتر فی ترجمة الشیخ عبدالقادر.
۹. ورد الشیخ عبدالقادر الکیلانی.

این مجموعه در سده ۱۳ ق در ترکیه عثمانی کتابت شده است، به خط ابراهیم بن علی حفید بکلی افندی، قطع رقعی بزرگ. «ش ۱۰۹۴۳ م»

۲۸۲. مجموعه عربی

۱. خواص الکبیر (التجیع)، از ابوموسی جابر بن حیان صوفی.
 ۲. کشف الاسرار فی هتک الاسرار، از همان مؤلف.
- کتابت این مجموعه در سده ۱۱ ق، نسخه مصحح، قطع جیبی. «ش ۱۰۷۰۶ م»

۲۸۳. مجموعه عربی

۱. فوائد خاقانیه، از محمدامین بن صدرالدین شیروانی.
 ۲. تفسیر سوره یس، از همان مؤلف.
- کتابت مجموعه در ۸ صفر سال ۱۰۲۳ ق. به خط نسخ خوش، نسخه مصحح، با حواشی حیدرعلی لاری، قطع وزیری کوچک. «ش ۱۰۷۳۲ م»

۲۸۴. مجموعه عربی

۱. حاشیه ملا میرزاجان بر حواشی شرح مطالع، خط نسخ خوش محمد باقر اردبیلی در سال ۱۰۶۴ ق در اصفهان.
۲. حاشیه مبحث تقسیم شرح مطالع، از ملا میرزا شیروانی، به خط همان کاتب.
۳. حاشیه حکمة العین، از ملا میرزا شیروانی، به خط همان کاتب.

نسخه نسبتاً نفیس، قطع مستطیلی ۱۹x۷ س. «ش ۱۰۹۷۲ م»

۲۸۸. مجموعه عربی

۱. شرح ایساغوجی، از حسام‌الدین حسن کاتی.
 ۲. کیفیة سلسلة الموجودات و الأسباب و المسببات، به عربی، از ابن سینا.
 ۳. رساله در تحقیق انسان، از محقق دوانی.
 ۴. خلق الأعمال، از ابن سینا.
 ۵. تفسیر سوره توحید، از حجت الاسلام شفتی اصفهانی.
- کتابت این مجموعه در محرم سال ۱۰۲۸ ق، رساله آخری مورخ سده ۱۳ ق، قطع جیبی. «ش ۱۰۸۱۸ م»
۲۸۹. مجموعه عربی
۱. تفسیر عرائس البیان، از روزبهان بقلی شیرازی.
 ۲. تفسیر عرفانی، از مهدی بن محمدحسین ملقب به عمادالاسلام بروجردی، نسخه اصل، به خط مؤلف در سال ۱۲۶۶ ق.
- کتابت رساله اول در سده ۱۳ ق، قطع وزیری. «ش ۱۰۹۴۷ م»
۲۹۰. مجموعه عربی
۱. حاشیه بر شرح الهیات تجرید، از خفری.
 ۲. حاشیه خلیفه سلطان مرعشی بر خفری، مورخ سال ۱۰۵۹ ق.
 ۳. رساله البرهانیة الثوریة، از میرزا محمد مشهور به ملا شمس‌گیلانی، این نسخه از روی نسخه اصل به خط مؤلف و در حیات وی به سال ۱۰۴۸ ق کتابت شده است.
 ۴. حاشیه بر خفری، از محمد قاسم بن محمد صالح اصفهانی، برگ پایانی آن افتاده است.
- تمام این مجموعه به خط یک کاتب است، خط نستعلیق ریز، قطع ربعی ۲۰×۱۲ س. «ش ۱۰۹۰۱ م»
۲۹۱. مجموعه عربی
۱. افادات مولی محمدعلی بن محمد امین شیرازی ملقب به شکیب سکاکی.
 ۲. نور البصر بحل مسئله الجبر و القدر، به عربی، از محمد خلیل بن محمد اشرف، کتابت پنجشنبه ۲۷ رمضان سال ۱۱۳۰ ق.
 ۳. افادات جلال‌الدین دوانی، کتابت سده ۱۲ ق.
- تمام مجموعه به خط نسخ محمد مؤمن بن عزالدین جزایری، قطع جیبی. «ش ۱۰۹۱۴ م»
۲۹۲. مجموعه عربی
۱. حاشیه بر الهیات شفاى ابن سینا، از شاه قوام‌الدین حمزه،

تا کنون چاپ نشده، مورخ جمعه ۹ ذی حجه سال ۱۰۹۱ ق، به خط نستعلیق زیبا.

۲. حاشیه بر الهیات شفاى ابن سینا، از غیاث‌الدین منصور بن صدرالدین محمد دشتکی، متوفی سال ۹۴۸ ق، به خط نستعلیق کاتب نسخه قبلی، در ۱۴ محرم سال ۱۰۹۲ ق، قطع رقی. «ش ۱۰۹۹۹ م»

۲۹۳. مجموعه دو رساله، به عربی، در تفسیر سوره حمد و بقره، از سید علی محمد باب شیرازی، کتابت سده ۱۳ ق، قطع جیبی. «ش ۱۰۹۸۰ م»

۲۹۴. مجموعه فارسی و عربی

۱. الروضة الشریفة المحمدیة، به عربی، مؤلف ناشناخته، نسخه کهن و نفیس، مورخ ربیع الاول سال ۸۳۸ ق.

۲. مولدالنبی، به عربی، مؤلف مجهول، کتابت اواخر سده ۹ ق.

۳. بدایة الذاکرین، به فارسی، نسخه نفیس و کهن، مورخ ۲۲

محرم سال ۷۷۰ ق، به خط نسخ علی بن عبدالرحمان بن کامل بن محمد تبریزی، این کتاب را مؤلف برای فرزند خود در مورد کلمه لا اله الا الله نگاشته است.

این مجموعه در ذی قعدة سال ۹۴۳ ق وارد کتابخانه سلطان مبارک شاه شده است. قطع رقی. «ش ۱۰۹۶۶ م»

۲۹۵. مجموعه فارسی و عربی

۱. طب شفائی، به فارسی، از ملا مظفر بن محمد حسینی شفائی.

۲. رساله در بیان سودا و بیماریهای آن، به فارسی، مؤلف ناشناخته، کتابت سال ۹۸۰ ق در استرآباد.

۳. ذکر ادویة العین، به عربی، از نجیب‌الدین سمرقندی.

این مجموعه نفیس به خط نستعلیق یک کاتب که در نیمه

دوم سده ۱۰ ق کتابت شده است، نسخه در کتابخانه مولی

محمد علم‌الهدی، فرزند مولی محسن فیض کاشانی، بوده

و دستخط و مهر بیضی وی در پشت برگ آغازین به سال

۱۰۹۲ ق آمده است. قطع جیبی. «ش ۱۰۸۸۵ م»

۲۹۶. مجموعه عربی و فارسی

۱. رساله الولاء، به عربی، از ملا خسرو.

۲. رساله در اصطلاحات صوفیه، به عربی.

۳. رساله در تصوف، به عربی، ناشناخته.

۴. رساله مختصر در تصوف، به عربی.

۵. رساله مختصر در تصوف، به عربی.

۲۹۸. مجموعه فارسی و عربی
۱. خلاصه الحساب، شیخ بهاء‌الدین عاملی، به عربی.
 ۲. شرح خلاصه الحساب، به عربی، از سید شمس‌الدین علی حسینی خلخالی از شاگردان شیخ بهائی. کتابت ۳ ربیع الثانی سال ۱۲۷۲، به خط نستعلیق حسین علی بن آقاجان مازندرانی بارفروشی «بابلی».
 ۳. جبر و مقابله، به فارسی، از ملک محمد بن سلطان حسین اصفهانی از شاگردان علی بن هلال کرکی که مؤلف نیز از وی اجازه روایتی به سال ۹۸۴ ق اخذ کرده است. قطع رقیعی. «ش ۱۱۰۴۴ م»

۲۹۹. مجموعه فارسی و عربی

۱. رساله شبهة الاستلزام، به عربی، از آقا حسین خوانساری، متوفی ۱۰۹۹ ق، به خط نستعلیق مورخ سال ۱۰۸۳ ق، در حیات مؤلف، به خط محمد مؤمن بن حاجی افضل خسروآبادی سبزواری.
۲. رساله مقدمه واجب، به عربی، از همان مؤلف، مورخ ۱۲ محرم سال ۱۰۸۳ ق، در حیات مؤلف، به خط نستعلیق نظام‌الدین محمد بن محمد فاضل خادم.
۳. رساله فی المناظره، به عربی، تألیف محمد بن حسین الشهیر بفخرالدین الحسینی.
۴. عین الفردوس، به عربی، در حکمت، مؤلف از علمای اواخر سده ۱۱ ق، کتابت در حیات مؤلف، ۱۷ ذی‌الحجه سال ۱۰۸۴ ق، به خط نسخ خوش محمد مؤمن بن حاجی افضل خسروآبادی سبزواری در دارالسلطنه قزوین.
۵. رساله در رد رساله ملا رجب علی، به فارسی، از آقا جمال خوانساری.

برخی از رساله‌های این مجموعه تاکنون چاپ نشده است، مدتی در تملک محمود بن فتح علی شاه قاجار به سال ۱۲۶۶ ق بوده و خط و مهر وی در برگ قبل از آغاز آمده است، همچنین مدتی در تملک مرحوم سید نصرالله مدرس حائری شهید به سال ۱۱۶۸ ق بوده و دستخط وی نیز در

۱. ایشان از علمای برجسته بیرجند و منطقه جنوب خراسان است که در نجف اشرف تحصیلات خود را به پایان برده و دهها اثر علمی به فارسی و عربی تألیف نموده است. بحمدالله بیشتر آثار تألیفی آن مرحوم که نسخه اصل و به خط ایشان می‌باشد، از سوی بازماندگان آن عالم ربانی به این کتابخانه بزرگ سالها قبل اهدا گردیده است.

۶. رساله موزون، به عربی.
۷. رساله در کشف اجمالی و تفصیلی، به عربی، مورخ سال ۸۵۵ ق.
۸. رساله در بیان فتوت، به عربی.
۹. رساله در بیان ازل، به عربی.
۱۰. مکاتبه سعد حموی با شیخ محیی‌الدین عربی، به عربی.
۱۱. رساله در بیان سلوک الطريق الی الله تعالی، به عربی.
۱۲. رساله در مراتب ایجاد الاکوان، به عربی.
۱۳. تفسیر بیتی چند از ابتدای مثنوی، به فارسی، مورخ سال ۸۵۵ ق، به خط محمد بن حصار بکری در بلدة ملک‌آباد.
۱۴. رساله در بیان کیفیت اعداد و اوقاف، به فارسی.

این مجموعه نفیس و کهن، تماماً به خط محمد بن حصار بکری است که در سال ۸۵۵ ق آن را کتابت کرده است. برخی رساله‌های این مجموعه تاکنون چاپ نشده‌اند، قطع جانمازی خشتی، خط نستعلیق. «ش ۱۰۹۸۳ م»

۲۹۷. مجموعه فارسی و عربی

این مجموعه نفیس شامل چند رساله فارسی و عربی و مطالب متنوع دیگر، جز یک رساله فارسی آن، همه‌اش به خط مرحوم آیت‌الله حاج شیخ محمدباقر بیرجندی^۱ مؤلف، کتاب کبریت الاحمر و از مشایخ اجازه روایتی مرحوم پدرم آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی می‌باشد.

۱. الدر المنظوم فی اجازه محمد باقرالعلوم، به عربی، شامل اجازه‌ای که یکی از استادان ایشان به وی داده است، متن به خط مجیز و حواشی به خط مجاز، خط نستعلیق مورخ اوائل سده ۱۴ ق، برگ پایانی افتاده است.
۲. رساله یوحنا، به فارسی، از ابوالفتوح رازی، به خط نستعلیق محمدحسین بن عبدالله الحسینی ملقب به خدام که به فرمایش آیت‌الله حاج شیخ محمدباقر جازاری «گازاری» بیرجندی در روز عید سعید غدیر خم به سال ۱۳۱۶ ق کتابت کرده است.
۳. بخشی از مثنوی فارسی مرحوم بیرجندی، نسخه اصل، به خط خودش.

۴. تعلیق بر کتاب ریاض المسائل، به عربی، از مرحوم بیرجندی، نسخه نفیس و چاپ نشده، کتابت اوائل سده ۱۴ ق. قطع این مجموعه نفیس جانمازی و برخی از رساله‌های آن تاکنون چاپ نشده است. «ش ۱۰۸۹۹ م»

پشت برگ آغازین این مجموعه آمده است، قطع جانمازی.
«ش ۱۰۹۴۲ م»

۳۰۰. مجموعه فارسی و عربی

۱. کشف الزیة فی احکام الغیبة، به فارسی، از عبدالکریم بن اسماعیل، نسخه اصل به خط مؤلف و برادرش در سال ۱۱۱۱ ق در روستای قهستان.

۲. النافع یوم الحشر فی شرح باب الحادی عشر، به عربی، از فاضل مقداد سیوری حلی.

۳. شجرة الهیة، از محمد بن حیدر رفیع‌الدین حسینی.

کتابت این مجموعه، جز رساله نخست، در سده ۱۳ ق، قطع رقی خشتی. «ش ۱۰۶۵۵ م»

۳۰۱. مجموعه فارسی و عربی

۱. رساله عقد فضولی، به عربی، تألیف آخوند ملا اسماعیل خواجوئی اصفهانی.

۲. رساله در باب زناى سابق و لاحق، به عربی، از همان مؤلف.

۳. رساله تحدید کتبه، به عربی، از همان مؤلف، مورخ ۳ صفر سال ۱۱۶۶ ق.

۴. رساله المحجة الحقیة العلویة فی بیان المتعة فی الفاطمیة، به عربی، در حرمت تمتع علویات، تألیف سید شبر بن محمد مهدی علوی حسینی حسینی موسوی فخاری که به سال ۱۱۷۳ ق آن را نگاشته است. این رساله در حیات مؤلف به سال ۱۱۸۳ ق به خط نسخ کتابت شده است.

۵. رساله در معرفت نفس، به فارسی، مؤلف مجهول، خط نستعلیق خوش.

۶. رساله اعتقادات، به فارسی، از علامه مجلسی، مورخ جمعه ۲۹ ربیع الثانی سال ۱۱۶۴ ق، به خط نستعلیق حیدرعلی بن عزیزالله.

۷. رساله در ابطال وحدت وجود، به عربی، مؤلف ناشناخته.

۸. رساله در نوادر معجزات، به عربی.

برخی از رساله‌های آن تاکنون چاپ نشده است. قطع جانمازی. «ش ۱۰۹۳۹ م»

۳۰۲. مجموعه فارسی و عربی

۱. رساله در پاسخ پرسشهای آخوند ملا اسماعیل بجنوردی، به عربی، از حاج ملا هادی سبزواری، مورخ ذی‌الحجة سال ۱۲۳۴ ق، به خط نسخ خوش علی‌اکبر بن ملا رمضان علی، مشهور به چراغ.

۲. ترجمة فارسی برخی از احادیث، به خط همان کاتب، مورخ شنبه ۲۸ جمادی الثانیة سال ۱۲۳۲ ق.

۳. رساله در رفع تنافی میان اخباری که از اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام وارد شده، به خط نسخ همان کاتب، در ۲۵ ذی‌القعدة سال ۱۲۳۲ ق.

۴. التحصین فی صفات العارفين، به عربی، به خط همان کاتب، در شعبان سال ۱۲۳۲ ق.

قطع جیبی، «ش ۱۰۹۳۲ م»

۳۰۳. مجموعه فارسی و عربی

۱. رساله اسطراب، به عربی، از شیخ بهاء‌الدین عاملی، کتابت نیمه دوم سده ۱۱ ق، به خط نسخ.

۲. رساله در معرفت اسطراب، به فارسی، از خواجه نصیرالدین طوسی، خط نسخ خوش.

۳. رساله تحفة خاتمی در فن اسطراب، به فارسی، از شیخ بهاء‌الدین عاملی.

۴. رساله در علم حساب، به فارسی، مؤلف ناشناخته، کتابت سال ۱۰۸۲ ق، به خط نسخ محمد بن فخرالدین النکری در مدرسه تقویه.

۵. نزهة الصنایع، به فارسی، در پژوهش صنایع و بدایع شعر و نکات و لطائف نثر، تألیف غیاث‌الدین علی بن کمال‌الدین حسین اعرج ابن امیران الحسینی اصفهانی، کتابت ۱۴ ربیع الاول سال ۱۰۸۷ ق، در بلدة اشرف بهشهر مازندران، به خط نستعلیق عبدالمطلب حسینی.

۶. رساله منظوم در اخترشناسی، به فارسی، به خط نستعلیق همان کاتب، در بلدة اشرف.

۷. رساله در معرفت تقویم، به فارسی، از عبدالقادر رویانی. این مجموعه در نیمه دوم سده ۱۱ ق کتابت شده است.

قطع جانمازی. «ش ۱۰۹۳۴ م»

۳۰۴. مجموعه فارسی و عربی

۱. حق الیقین فی معرفة رب العالمین، به فارسی، از شیخ سعدالدین محمود بن امین‌الدین عبدالکریم بن یحیی شبستری، متوفی ۷۲۰ ق.

۲. التصور و التصدیق، به عربی، از قطب‌الدین رازی.

۳. شرح کلمة لا اله الا الله، به عربی، از فخرالدین رازی.

۴. ترجمة رساله الاصول المنطقية، تألیف شریف حسینی، به فارسی، ترجمه سید محمد بن شریف حسینی.

۳۰۹. مجموعه فارسی و عربی
۱. مفتاح الرحمة عند النکال و النعمة، به فارسی، از محمدرضا بن محمد صادق واعظ محلاتی تهرانی، نسخه اصل، به خط مؤلف، در سال ۱۳۵۰ ق.
 ۲. رساله در معاد، به فارسی، مؤلف مجهول.
 ۳. الفرق بین الحکم التکلیفی و الوضعی، به عربی، مجهول.
 ۴. بیان علم اصول و موضوع آن، به فارسی، مؤلف مجهول.
- کتابت مجموعه در نیمه سده ۱۴ ق، قطع جیبی. «ش ۱۰۶۲۵ م»
۳۱۰. مجموعه فارسی و عربی
۱. خلاصه الحساب، به عربی، از شیخ بهاءالدین عاملی، کتابت ۱۲۶۳ ق.
 ۲. رساله هیئت، به فارسی، مؤلف مجهول، کتابت سال ۱۲۶۳ ق در دارالسرور بروجرد.
 ۳. معرفت تقویم، به فارسی، از خواجه نصیرالدین طوسی.
 ۴. هیئت منظوم، به فارسی.
 ۵. خلاصه القراءة، به عربی، از محمد نبی بن قنبر علی سیستانی.
 ۶. رساله در اعتراضات نحویه و مغالطات لفظیه، به عربی، از سعید بن محمد الصفاری.
 ۷. فهرست ما فی الملل و النحل للشهرستانی، به عربی، مؤلف ناشناخته.
- تمام این مجموعه به خط نستعلیق محمدعلی آشتیانی قمی به سال ۱۲۶۳ ق کتابت شده است، قطع جیبی. «ش ۱۰۵۸۱ م»
۳۱۱. مجموعه فارسی و عربی
۱. الموازین، به عربی، از جابر بن حیان صوفی.
 ۲. رساله تصریف، به عربی.
 ۳. رساله رفع و دفع، به فارسی، از مولی محسن فیض کاشانی.
 ۴. رساله در تعبیر خواب، به فارسی، خط نستعلیق یوسف بن حاج محمد بحرانی، کتابت سال ۱۱۹۰ ق.
 ۵. احوال حضرت محمد ﷺ، به فارسی، منقول از کتاب تذکره الائمه علامه مجلسی.
 ۶. احوالات حضرت قائم ﷺ، به فارسی، کتابت سال ۱۱۸۹ ق، در قصبه شهر بابک در استان کرمان.
 ۷. احکام تزویج و نکاح، به فارسی.
- این مجموعه در قطع جیبی، کتابت در سده ۱۲ ق،

۵. رساله فی الاعتراضات النحویة و مغالطات لفظیه، به عربی، از سعید بن محمد صفاری.
- تمام رساله‌های این مجموعه به خط نستعلیق لطف‌الله بن انوشیروان، قطع رقعی، برگهای آغاز و انجام افتاده. «ش ۱۰۶۸۳ م»
۳۰۵. مجموعه فارسی و عربی
۱. اصول (خط خوشنویسی)، به فارسی، از عبدالله صیرفی.
 ۲. باب حادی عشر، به عربی، از علامه حلّی.
- کتابت سال ۱۰۵۳ ق، به خط نسخ و نستعلیق خوش ... اصفهانی، نسخه مصحح، دارای تملک میرزا باقر در مدرسه علی قلی خان، قطع رقعی. «ش ۱۰۶۱۵ م»
۳۰۶. مجموعه فارسی و عربی
۱. اشعار معنیات، مجهول.
 ۲. معنیات، به عربی، از ملا عنایت فکری هروی.
 ۳. معنیات، به فارسی، از شیخ علی نقی کمره‌ای.
 ۴. اجوبه، به فارسی، از سید محمد حسین بن ابوالقاسم موسوی.
 ۵. تنزیه الانبیاء و الأئمة علیهم السلام، به عربی، از سید مرتضی.
- کتابت ۶ رجب سال ۱۱۰۴ ق، به خط نسخ و نستعلیق محمد بن محمد سلمان، نسخه مصحح، قطع جانمازی. «ش ۱۰۸۱۹ م»
۳۰۷. مجموعه فارسی و عربی
- شامل ۱۷ رساله فارسی و عربی در موضوعات گوناگون، از جمله تقریرات فقه و اصول، از محمد حسن نجفی، محمد جعفر دارابی، مولی محسن فیض کاشانی، شیخ احمد احسانی، کتابت سالهای ۱۲۲۳ - ۱۲۴۲ ق، به خط نسخ و نستعلیق عالی محمد نجف علی گنجوی الاصل تبریزی المسکن که در نجف اشرف کتابت کرده است. «ش ۱۰۸۰۰ م»
۳۰۸. مجموعه فارسی و عربی
۱. کشکول، به فارسی، از محمدرضا بن محمد صادق، نسخه اصل، به خط مؤلف، در سده ۱۳ ق.
 ۲. کلمة الطیب، از واعظ محلاتی، مشهور به فاضل.
 ۳. عوامل ملا محسن، به عربی.
 ۴. تهذیب المنطق و الکلام، به عربی، از تفتازانی.
- کتابت در سده ۱۳ ق، خط نسخ و نستعلیق، نسخه مصحح، قطع جانمازی. «ش ۱۰۶۳۲ م»

به خط نستعلیق، و برخی از رساله‌های آن چاپ نشده است. «ش ۱۱۰۰۲ م»

۳۱۲. مجموعه فارسی و عربی

۱. رساله در نحو، به عربی، از جاراالله زمخشری.

۲. العوامل، به فارسی منظوم، از جرجانی.

۳. معرفت اسطرلاب، به عربی، مؤلف ناشناخته.

کتابت مجموعه در سده ۱۲ ق، قطع جیبی کوچک.

«ش ۱۰۵۸۲ م»

۳۱۳. مجموعه فارسی و عربی

۱. وسیلة النجاة.

۲. مجموعه مسائل فقهی.

۳. سؤال و جواب.

۴. ادعیه و زیارات.

۵. جنات المجتهدین.

۶. معنیات.

کتابت سال ۱۳۲۳ ق، نسخه مصحح، قطع رقعی بزرگ.

«ش ۱۰۹۴۶ م»

۳۱۴. مجموعه فارسی و عربی

۱. مجموعه اشعار فارسی، ناشناخته.

۲. رساله در ساختن مرکب.

۳. چند رساله ترکی مختصر.

کتابت این مجموعه در سده ۱۳ ق، به خط نستعلیق

شکسته و نسخ، قطع جیبی پالتویی. «ش ۱۱۰۳۰ م»

۳۱۵. مجموعه عربی و ترکی

۱. رساله در تقوی، از رومی افندی، به ترکی.

۲. قصیده برده، به عربی، خط نسخ خوش.

۳. تعبیرنامه، به ترکی، از شیخ انفسی.

۴. احکام نجومی، به ترکی، به صورت منظوم و دارای

اشکال رنگین بسیار زیبا و نفیس.

۵. دعا و اسماء الحسنی، به ترکی.

۶. بیان قواعد مکتوب، به ترکی.

۷. بیان شهر وجود، به ترکی.

۸. بیان عشق مجازی و حکایت محبوب، به ترکی، خط

نستعلیق ابوالسعود افندی.

۹. بیان احادیث نبویه، به ترکی منظوم.

این مجموعه در اواخر سده ۱۲ ق در ترکیه عثمانی کتابت

شده است. دارای اشکال زیبا، قطع رقعی. «ش ۱۰۹۴۱ م»

۳۱۶. مجموعه ترکی

۱. مجموعه اشعار، در معرفت نفس، از قطب السالکین شیخ

فرانی، به خط نسخ خوش، در ۳۳ برگ.

۲. فرحنامه، در علم حروف و اعداد، به خط همان کاتب.

۳. تحفة الغرائب، در خواص قرآن کریم، از شیخ محمد، به

خط همان کاتب.

۴. رساله در شرایط قرائت سورة تبت.

۵. فال قرآن حمید مجید.

۶. شرح دعای خضر و الیاس.

۷. شرح دعای قدح.

۸. رساله جمیع دفع بلا در سفر.

۹. تعبیر دوش.

۱۰. رساله در احادیث صحیحة منقول از پیغمبر اکرم صلی الله علیه و آله در دعا.

۱۱. رساله روزنامه، دارای جداول و دوایر زیبا از آب

طلای ناب.

۱۲. فصل در حرکت افلاک، دارای جداول علی خمسة

اقاویل منقول از امام صادق علیه السلام.

۱۳. دعای اسم اعظم.

۱۴. جداول احکام حرکات اعضاء، دارای جداول زیبا با

آب طلا.

۱۵. ترجمه ترکی کتاب الادب و السياسة فی علم النظر و الفراسة،

اصل از عبدالله بن ابی طالب انصاری دمشقی، ترجمه ترکی از

مؤلف ناشناخته.

۱۶. ترجمه ترکی جداول احوال غالب و مغلوب از

ارسطاطاليس حکیم و اسکندر رومی، مترجم ترکی مجهول.

۱۷. ملحة دانیال نبی علیه السلام.

۱۸. جدول تجربه دوستی و دشمنی.

این مجموعه بسیار نفیس، و تمام رساله‌های آن به ترکی

و تاکنون چاپ نشده است، برخی اشکال و جداول و دوایر

رنگین بسیار زیبا با شنگرف و آب طلای ناب در این مجموعه

ترسیم شده است. قطع رحلی، خط نسخ خوش، برخی صفحات

مجدول. «ش ۱۰۹۷۵ م»